Työttömien Valtakunnallinen Yhteistoimintajärjestö TVY ry

KARENSSISANOMAT 2/96

Kapa on Turun sosiaalilaulaja

Tamperelaisessa Näasvillen veljeksissä 13 vuotta ja monessa muussa musiikin sopassa keitetty keikkamuusikko **Kapa Ahonen** on tätä nykyä Turun "sosiaalilaulaja".

-Kun jäin kapakkakeikoilta pois vuosia sitten, menin kunnon ruumiilliseen työhön betonipohjien valajaksi. Sitten lääkäri määräsi selän vuoksi jättämään ne hommat, jolloin alkoi yli kolme vuotta kestänyt työttömyys, Kapa kertoo.

Tuntumaa nykyiseen hommaansa Kapa sai oltuaan läänin taidetoimikunnan tuella kiertävänä laulajana. Silloin ei kuitenkaan ollut sitä sosiaalista tilausta mikä nyt on.

-Vähän tuputinkin itseäni, ja niin minut työllistettiin sosiaalitoimen kautta kiertämään kitaran kanssa eri sosiaalisissa laitoksissa. Kiitollista yleisöä on riittänyt, kertoo laulaja nykyvaiheistaan.

Kapan työmaata ovat päiväkodit, vanhustentalot ja -kerhot, kehitysvammaisten laitokset, päihdeongelmaisten hoitopaikat ja koko sosiaalipuolen kirjo laidasta laitaan.

Hän kertoo ohjelmiston olevan Martti Pokelasta Cat Stewensiin ja Mikki Hiirestä Mörri Möykkyyn.

-Yli kaiken toivottuja ovat kuitenkin Tapio Rautavaaran laulut, joista eilkä suosituin on Kulkuriveljeni Jan. Vanhukset toivovat aina ja kaikkialla Malmstenin Riepumattoa.

Ahonen kiittelee Turun sosiaalikeskusta, joka nappasi idean Kapan ollessa läänin taidetoimikunnan palkkalistolla. Hän on pohtinut työn käsitteen laajentamista oman kokemuksensa pohjalta. Tällaisia terapeutteja tarvittaisiin tässä ajassa vaikka millä mitalla, sillä laulun parantava vaikutus näkyy keikoilla selvästi.

-Kehitysvammaiset lapset puhuivat kuulemma jo edellisenä päivänä, että "huomenna Kapa tulee laulamaan". Kyllöä laulu parantaa, ja on hyvä ettei lääketiede enää kiellälaulun parantavaa voimaa.

Kunnallis- ja työvoimaviranomaiset voisivat Kapan mielestä miettiä enemmänkin, miltä mahdollisuuksia tällaiseen hommaan liittyy.

-Puolen miljoonan työttömän joukosta löytyisi varkka millaista taitajaa, joille olisi mielekkäämpää maksaa työstä kuin työttömyydestä, sanoo Kapa terveisinään maan päättäjille.

Vappu on Kapalle "suomalaisen työn päivä", sillä viiden päiväkeikan lisäksi on illalla esiintyminen tanssipaikalla. Sopparahat ovat tarpeen soittajalle, sillä viisihenkisen perheen isällä on ruokittavia suita yllin kyllin.

Kapan voi tilata keikoille numerosta 921 - 2361635. Virallinen soittoaika on ma-ke klo 8-10, mutta ei Kapa pahastu muinakaan aikoina soitosta.

- Kyllä Turussa jotain hyvääkin tapahtuu, vitsailee keikkalaulaja Kapa Ahonen entisenä tamperelaisena Turun sosiaalikeskuksen päätöksestä työllistää hänet sosiaalipuolen laulavaksi terapeutiksi.

Etnistä puhdistusta pankeissa

Pankkikriisiin tukineen ja saneerauksineen kuuluu "etninen puhdistus", jolla väki vaihdetaan halvempaan ja vähemmän ay-tietoiseen. Näin arvioi työtön pankkitoimihenkilö yli 20 vuoden pankki- ja ay-kokemuksella.
Sivu 3

0,0097 työpaikkaa hakijaa kohti

Hervannan työttömillä on uutukainen yhdistys. Muun toiminnan ohessa he ovat laskeneet mikä alueella on työttömien ja työpaikkojen suhde. Luku on niin huikea, että työttömiä syyllistämällä "aktivoijat" voisivat miettiä asenteitaan.
Sivu 5

Terveyttä ja työkuntoa

Pitkäaikaistyöttömät ovat muun ohessa pudonneet terveydenhuollon ulottumattomiin. Nyt työttömien yhdistysten, oppilaitosten ja sosiaalisten yhteisöjen toimesta nousee työttömien terveysprojekteja ympäri maan. Kerromme kahdesta sekä alan seminaarista.
Sivut 8-9

TVY kokoontui Joensuussa

TVY:hyn järjestäytyneet lähemmäs 200 työttömien yhdistystä kokoontui Joensuussa järjestön vuosikokouksen. Uudeksi puheenjohtajaksi valittiin oiempi varapuheenjohtaja Lea Karjalainen Ivalosta. Mitä muuta Joensuussa tapahtui, siitä
Sivut 10-11

Köyhien kirkko Filippiineillä

Kirkon diakonia- ja yhteiskuntatyön sihteeri Ilkka Sipiläinen kävi Filippiineillä tutustumassa köyhien arkeen ja toimintaan sekä maan hallituksen politiikkaan. Matkalta löytyi sekä eroja että yhtäläisyyksiä Suomen tilanteeseen.
Sivu 20

Taistelu uudistuksesta ja käsitteiden sisällöstä

Työttömyyden kyseessä ollen on työn ja rahan lisäksi pelissä käsitteet, mielikuvat ja asenteet. Tällä vallassa olevat pystyvät pitämään keskustelun yhteiskuntapolitiikan todellisuudesta itselleen sopivissa uomissa. Keskustelussa on mikä milloinkin käsite, jolla operoidaan varsin tehokkaasti ja taitavasti.

Varmaan monet muistavat vielä takavuosien kilpailukyvyn, yhteiskuntasopimuksen tai rakennemuutoksen. Tuoreempia aseita käsitepelissä ovat viennin veto vakaa markka tai alhainen inflaatio. Tietenkin näillä käsitteillä on yhtymäkohtia yhteiskunnalliseen todellisuuteen, mutta sitäkin merkittävämpää on mitä näillä käsitteillä peitetään.

Esimerkiksi alhainen inflaatio liittyy mitä kiinteimmin EMU-sopeutukseen, jossa työttömyyden vastaisella kamppailulla ei ole sijaa. Kansalaisjärjestöjen ja kriittisten tiedotusvälineiden valppaus on onnistunut raaputtamaan käsitteen pintaa siinä määrin, että alla piilossa ollut todellisuus on paljastunut.

Nyt puheena oleva työttömyysturvan uudistus on myös tällainen käsite, jonka pintaa on syytä raaputtaa. Ässä-arvan mainosta mukaillen: Raaputa ja rikastu. On totta, että nykyinen työttömyysturva on syntynyt varsin toisenlaisen työllisyyden ja sosiaaliturvan tarpeen oloissa.

Uudistusta kaivataan. Työttömien Valtakunnallinen Yhteistoimintajärjestö on todennut, että uudistus ja heikennys ovat kaksi eri asiaa, vaikka ne käsitepelissä sekoitetaan toisiinsa. Ei ole turvan uudistamista, vaan paluuta vuosikymmenien taakse, mikäli nyt kaavaillut työttömyysturvan heikennykset toteutuvat.

Uudistuksen olemukseen kuuluu, että se vie yksilön asemaa ja yhteiskunnan kehitystä eteenpäin. Mitä sitten todellinen uudistus näissä oloissa voisi olla? Yhtä pikavastausta ei ole olemassa, mutta TVY:n vuosikokouksen kannanotossa puhutaan siirtymisestä kohti yleistä kansalaisturvaa.

Perusteluina TVY esittää, että työn, työttömyyden, opiskelun ja lastenhoidon yms. välinen raja madaltuu, eikä loukkuja tuottavalle lokeroinnille ole enää perusteita. Todellisen uudistuksen pitää siis vastata tämän hetkisen yhteiskunnan tuotanto-ja työllisyysrakennetta.

Niinpä sen rahoitukseen tulee selkeästi osallistua työttömyyttä tuottavan tuotantorakenteen, eli huippuvoittoja vetävän automaatioon perustuvan teollisuuden. Tähän vastataan ettei lypsävää lehmää pidä tappaa. Eivät työttömät "lehmän" tappamista vaadikaan, lypsämistä kylläkin.

Käsitteillä huijaamista kuvaa sekin, miten vuoden alusta voimaan tullutta alle 20-vuotiaiden vailla ammatillista koulutusta olevien tiputtamista työmarkkinatuen ulkopuolelle perusteltiin nuorten aktivoimisella. Nyt meneillään olevassa työttömyysturvakeskustelussa on esitetty vastaavan ikärajan nostamista 25 vuoteen.

TVY totesikin vuoden vaihteessa, että kyseessä on koe, jolla testataan kansan sietokykyä ja mietitään seuraavaa kohdetta. Näin on myös käynyt, vaikka asialla olisikin "vain" yksi hallituspuolue. Tästä ei ole pitkä matka siihen, että "eurooppalaiseen" tyyliin työttömäksi ei voi ilmoittautua miehen kanssa samassa taloudessa asuva nainen.

Kannattaa siis olla valppaana käsitteiden kanssa ja kamppailla todellisen työttömyysturvan uudistuksen puolesta. Se edellyttää työttömyyden alenemisen tuoman turvan tarpeen vähenemisen huomioimista uudistuksessa.

Negatiivisesta leikkauskierteestä on mahdollisuus nousta positiiviseen työllistämiskierteeseen. On vain valittava näiden kahden välillä.

Jos ei puhe auta......

Työttömiä moititaan milloin äänekkyydestä, milloin hiljaisuudesta. Pääasia näkyy olevan, että moititaan. Virallinen yhteiskunta on toimillaan varautunut sekä hiljaisuuteen että äänekkyyteen: mellakkapoliisi on valmiina ja tiedotusvälineet vaikenevat kahdella kielellä.

Järjestäytyneet työttömät TVY:n puitteissa eivät ole olleet hiljaa, mutta eivät ole lähteneet barrikadeillekaan. TVY:n ja sen yhdistysten pyrkimys on päästä pöytiin, joissa neuvotellaan t y öttömien omista eduista ja oloista.

Tällä ei pyritä hiljaiseen hovikelpoisuuteen, vaan todelliseen muutokseen. Mutta jos puhe ei auta eikä lyödäkään saa, on mietittävä jotain kovempia keinoja.

Lapin työttömien piirissä on heitetty ajatus "hallintohäirinnästä" mikäli työttömyysturvan uudistus osoittautuu turvan romuttamiseksi ja ellei työllisyys vihdoinkin ala kääntyä nousuun.

Puhelimet ja faxit tukkivat virastot ja puoluetoimistot ellei muu auta. Ja syksyn vaaleissa työttömillä on yhtä monta ääntä kuin on työttömiäkin. Kun hallitsevat ovat puhuneet , tulevat hallitut puhumaan.

Tasavallan presidentti Martti Ahtisaari

Kansalaisyhteiskunta mahdollisuutena

Työttömien järjestöissä esitetty vaatimus järjestelmällisen kansalaistoiminnan hyväksymisestä työksi sai äskettäin virallista tukea. NMKY:n satavuotisjuhlassa Oulussa puhunut presidentti **Martti Ahtisaari** puhui lämpimästi ajatuksen puolesta. Julkaisemme lyhennelmän presidentin Oulun puheesta.

"Taloudellisesti kahtiajakautunut yhteiskunta lyökin vääjäämättä laimin kansalaisyhteiskunnan. Olen vakuuttunut, että hyvin toimivan kansalaisyhteiskunnan pohjalta voidaan julkista politiikkaa suunnata paremmin asioihin, joissa todella tarvitaan valtion panostusta.

Tässä on lähtökohtana oletus, että valtio ei eri syistä voi vastata enää kansalaisten kaikista asioista samassa määrin kuin ennen. Vastuu siirtyy näin ollen etenevästi kansalaisille, heidän perustamilleen yhteisöille, yrityksille ja järjestöille.

On huomattava, että taloudellisesti menestyksellisemmät valtiot kuten Saksa, Sveitsi, Japani ja Yhdysvallat ovat maita, joissa on ollut kehittynyt kansalaisyhteiskunta. Näissä maissa myös taloudellinen kehitys on nojautunut paljolti ryhmätyöhön.

Nyt huomiota on kiinnitetty niihin taloudellisiin mahdollisuuksiin, jotka liittyvät kansalaisyhteiskunnan kehitykseen. Lasketaan, että Yhdysvalloissa tänään jopa noin 11 prosenttia työpaikoista on tällä periaatteessa voittoa tuottamattomalla lohkolla, kansalaisyhteiskunnassa.

Miksi ei näin voisi olla myös Suomessa? Jos robotit vapauttavat ihmisiä tuotannosta, eikö lisääntyvän vapaa-ajan yhteiskunnasta voisi muodostua uudenlainen vuorovaikutuksen ja palvelun yhteiskunta. Syntynyttä vapaata aikaa olemme täyttäneet työttömyydellä. On muitakin vaihtoehtoja.

Suomessa on lukuisia kansalaisjärjestöjä, joilla on aktiivista paikallistoimintaa. Nämä kansalaisjärjestöt voivat ottaa aivan uudenlaista vastuuta kansalaisten hyvinvoinnista ja lähiympäristöstä.

Virikkeellinen ja tavoitteellinen toiminta estää tehokkaasti syrjäytymistä ja aktivoi kanssaihmisiämme tasapainoiseen ja -vertaiseen toimintaan yhteiskuntamme kehittämisessä. Työttömien omasta aloitteesta on eri puolilla maatamme käynnistetty lähinnä uusosuustoiminnallisiksi yrityksiksi määriteltäviä hankkeita.

Itseasiassa kysyn, olemmeko tekemisissä yhden työllistämisen uuden ja aliarvostetun ratkaisumallin kanssa? Hyvin alustavien tilastokeskuksen arvioiden mukaan Suomessa voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen vuosittainen BKT-osuus on noin 2-2,5 prosenttia. Ne työllistävät runsaat 62 000 henkeä eli sektorilla työskentelee vähän yli 3 prosenttia koko kansantalouden työllisistä.

Maassamme harjoitetaan yhä etenevässä määrin erilaista vapaaehtoistyötä. Tällaiseen työhön osallistui määrältään vaihtelevalla panoksella viimeisimmän ajankäyttötutkimuksen mukaan viime vuosikymmenen lopulla -ennen laman alkua- runsaat 400 000 henkeä.

Eikö tämän toiminnan kehittäminen voisi muodostua vakavasti otettavaksi työllistämismahdollisuudeksi myös meillä Suomessa. Tällöin ajatellen ennen muuta uudenlaisia työsuhteita, joita voitaisiin soveltaa joustavammin näissä kansalaisyhteiskunnan hankkeissa.

Työttömyyden jatkuminen on uhka: Sen nujertamisessa on valittavana kaksi tietä. Toinen johtaa riskialttiiseen panostamiseen ainoastaan ja yksipuolisesti taloudellisiin kannustimiin. Toinen tie, kansalaisyhteiskunnan aktivoimisen tie, voi olla hankalampi, mutta se turvaa paremmin kansalaisten tasavertaisen mahdollisuuden nauttia oman maansa hyvinvoinnista ja estää yhteiskunnan jakautumisen. Valinta on suomalaisten omissa käsissä."

Karenssisanomat 2/96
25.4.1996

Julkaisija
Työttömien valtakunnallinen yhteistoimintajärjestö TVY ry

Päätoimittaja
Lea Karjalainen

Toimittaja
Hannu Oittinen

Toimituksen osoite
Näsilinnankatu 22 A 24
33210 Tampere
puh & fax 931-2124 753

Alueelliset avustajat
Helsinki:Marjaliisa S iira
Varkaus: Matti Mäkelä
Jyväskylä: Raija Savolainen
Kokkola: Petteri Snellman
Joensuu: Eija-Helena Kettunen

Painos 40 000 kpl

Painopaikka
Kangasalan Lehtipaino Oy
PL 28, 36201 Kangasala

Ernesti Stressivaara

Pukkina vielä juhannuksenakin

Olin saanut sovituksi itselleni jouluksi mahdollisuuden pieniin ansioihin käymällä tietyissä kodeissa joulupukkina. Hyväosaisille tuttavilleni tulin sanoneeksi, että pientä hanketta on minullekin luvattu. Heti tokaistiin: -Kuule, näytä sinäkin nyt jo viimein, että kykenet työpaikan myös säilyttämään!

Meinasipa tulla liikutus silmäkulmaan, vaikka tämän tasoiset neuvot ovat minulle jo niin tuttuja työelämään liittyvissä kysymyksissä.

Kohti kansalaistoimintapalkkaa?

Liikunta työllistää 10 000 nuorta

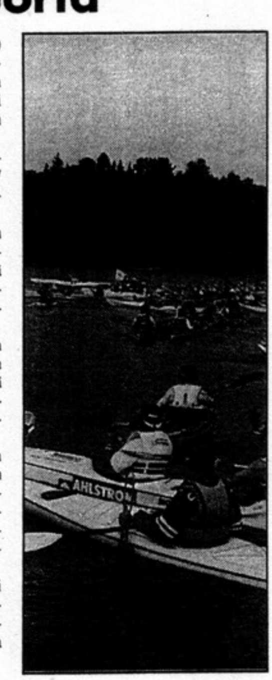

Suomen Liikunta ja Urheilu (SLU) järjestön valtakunnallisen työllistämishankkeen tavoitteena on tarjota työtä, harjoittelua ja koulutusta yli 10000:lle työttömälle nuorelle neljän vuoden aikana.

Järjestöihin ja seuroihin palkatuille työharjoittelijoille maksetaan 117 markkaa päivässä eli noin 2500 markkaa kuukaudessa.

SLU:n työllisyysprojektipäällikön Risto Kauppisen mukaan työn ja palkan lisäksi nuorelle tarjoutuu tätä kautta harjaantumista moniin sosiaalisiin valmiuksiin, kuten esiintymisvarmuuteen ja johtajan taitoihin.

Tavoitteena on löytää malli, joiden avulla seurat voivat puolen vuoden jälkeen pysyvästi työllistää nämä nuoret. Työministeriössä ollaan ilahtuneita kansalaisjärjestöjen työllistämisnäkökulman heräämisestä.

Työttömien piirissä tervehditään mallia ilolla, sillä kansalaistoiminnan ja palkkatyön välisen rajan häivyttäminen on nähty yhtenä työllistämiskeinona ja konkreettisena esimerkkinä paljon puhutusta työn käsitteen uudelleen arvioinnista.

Yhteiskunnan on mielekkäämpi maksaa siitä toiminnasta, mitä kansalaisjärjestöissä tehdään, kuin työttömyydestä tai itsetarkoituksellisesta koulutuksesta.

Postipankin käytönsuunnittelijan Heikki Mäntysen tie

"Varman leivän" äärestä lähihoitajakoulutukseen

Pankkialan saneeraukset eivät pure ainoastaan tiskin takana istuviin rouviin ja neiteihin, vaan myös näkymättömissä puurtaviin raavaisiin miehiin. Yksi heistä on tamperelainen **Heikki Mäntynen**, joka ehti toimia Postipankin leivissä pääasiassa käytönsuunnittelijana yli 20 vuotta..

"Varman leivän" ja "tulevaisuuden alan" parissa Mäntynen aloitti Postipankissa 70-luvun alkupuolella. Tutuiksi ehtivät tulla Helsinki, Kouvola ja Tampere, josta hän jäi työttömäksi viime vuoden vaihteessa. Atk-hommat tosin loppuivat jo aiemmin ja vajaat kaksi vuotta hän työskenteli maksupalvelupuolella.

- Olihan se silloin pari vuosikymmentä sitten varma ala ja on osittain vieläkin. Kyseessähän on tietotekniikka-alan murros, jossa suuret käyttöympäristöt muuttuvat pienkoneiden verkostoiksi. Alan työpaikkojen painopiste siirtyy pankeista ja vakuutuslaitoksista kuntiin, yrityksiin ja tietoliikenteen pariin, sanoo Heikki Mäntynen kokemuksenaan.

Hän muistuttaa suomalaisten pankkien rahaliikenteen olevan huippunopeaa pitkälle viedyn tietotekniikan ansiosta Aiempi 3-4 päivän kierto on muuttunut 1-2 päivän prosessiksi. Yritysten tilitapahtumista 70-80 prosenttia on konekielisiä.

Heikki Mäntynen toteaa, että pankeissa on käynnissä "etninen puhdistus". -Kun ikääntynyt kaarti putsataan ulos ja konttoriverkostoa karsitaan, tekevät pankit parin vuoden päästä huipputulosta. Silloin otetaan tilalle 20-25 -vuotiaita uusia työntekijöitä, joiden palkkaedut ovat alhaiset ja ay-kokemus puutttuu.

Oksan sahausta ja omia visioita

Pankin atk-suunnittelijan tehtävät eivät varmaankaan ole olleet siinä mielessä kovin kiitollista puuhaa, että työssään on nähnyt mihin kehitys johtaa. Mäntynen toteaa tämän olleen tiedossa pitkään, vaikka 80-luvun alussa alalla puhuttiin vielä huikeasta kasvusta ja atk-toimintojen laajentamisesta.

-Työllisyys vanhassa muodossaan on mennyttä. Oma visioni on, että tulevaisuuden pankkikonttorit ovat kuin R-kioskeja, joita on markettien nurkissa. 5-10 vuoden sisällä iso osa pankkien konttoreista käy tarpeettomiksi, eikä erillisiä pankkiryhmittymien toimipisteitä tarvita. Lainaasiatkin hoidetaan näiden markettien kioskeissa, jatkaa Mäntynen pohdintojaan.

Kysymykseeni, näpytelläänkö lainatkin seinästä, Mäntynen naurahtaa että " ei nyt sentään".

Ainut eikä ensi sijainen varman leivän nakertaja ei ole kuitenkaan ollut tietotekniikka. Varsinaiset nakertajat löytyvät pankkiryhmittymien kaikkein pyhimmistä työhuoneista. Kuuluisan kasinokauden jälkimaininkeina käyty Säästöpankkiryhmän pilkkominen neljän pankkiryhmän kesken oli prosessi vertaansa vailla.

Heikki Mäntynen antaa tunnustuksen entiselle työnantajalleen Postipankille, joka maksoi osuutensa selvällä rahalla.

- Sen sijaan SYP ja KOP maksoivat omilla osakkeillaan. Kaikkihan tietävät, minkä arvoisia juuri KOP:n osakkeet olivat, sanoo Heikki Mäntynen. Hän arvioi SKOP:n pilkkomisen olleen yhteensä 40 miljardin markan pankkituki.

Hoito onnistui -potilas kuoli

Entinen Postipankin käytönsuunnittelija kertoo, että pelko leivän loppumisesta tai ainakin kaventumisesta iski ensimmäisen kerran vuoden 1987 kieppeillä Johdon esittämät puheenvuorot julkisuudessa pistivät arvelemaan, ettei tämä homma kestä eläkeikään saakka. Arvio on valitettavasti osoittautunut oikeaksi.

- Asiakaspalvelujen, konttoriverkoston ja henkilöstön karsiminen on "tervehdyttänyt" pankkeja jo siinä määrin, että ne tekevät voitollista tulosta. Kun saneeraus on saatu päätökseen, ovat tulokset kauniit mutta hinta on kova.

Tähän astinen hinta on 18 000 työtöntä pankkitoimihenkilöä ja pankkityönantajat kaavailevat 11 000 uuden työttömän tekemistä joukon jatkoksi. Pankkitoimihenkilöliiton ja yksittäisten pankkikotoreiden henkilöstön protestit ovat hillinneet pahinta julkista uhoa, mutta epäilemättä saneerausohjelmat jatkuvat kaikessa hiljaisuudessa.

-Niin yritykset, kunnat kuin valtiokin työnantajana käyttävät tilannetta härskisti hyväkseen. Parantuneesta tuloksesta huolimatta ne eivät työllistä oikeisiin työsuhteisiin, vaan keplottelevat työllistämistuilla. Massatyöttömyys on itse asiassa valtiovallan suojeluksessa.

Heikki Mäntynen muistuttaa suurten ikäluokkien työttömyyden tuomasta työeläkepommista, jota kasvatetaan lyhytnäköisen voitontavoittelun vuoksi.

-Eläkekertymän vajaus johtaa siihen, että eläkkeelle siirtyessään suuret ikäluokat syövät ensin säästönsä, sitten myyvät omaisuutensa pilkkahintaan. Se on taas suuri tulonsiirto köyhiltä rikkaille.

Tovereissakaan ei ole voimaa ?

Työväenpuolueiden ja ammattiyhdistysliikkeen jyrähdys pani ennen työnantajat ainakin varpailleen, jopa ottamaan lusikan kauniiseen käteen. Vaan kuinka on nyt, sitä on Heikki Mäntysen ohella miettinyt moni muukin pankkitoimihenkilö.

-Irtisanomisneuvottelujen pohjana olleita sopimuksia ja kehittämismuistioita ei työnantajapuoli mielestämme noudattanut. Niinpä riitautimme irtisanomiset. Raastuvanoikeus kuitenkin totesi, ettei noilla papereilla ollut merkitystä, sillä työnantajalla on oikeus irtisanoa tuotannollisista ja taloudellisista syistä.

Mäntysen pessimistinen arvio on, että ainakin pankkialalla ay-liikkeen eväät on syöty. Hän asettaa toivonsa pikemminkin työpaikoilla tapahtuvaan suoran toiminnan vaikuttamiseen, jolla ohjat pyritään ottamaan omiin käsiin.

Työnantajat ylläpitävät tietoisesti käsitystä ahneista ja joustamattomista työntekijöistä, jotka eivät ymmärrä ajan vaatimuksia. Heikki Mäntynen toteaa, että joustettu on

-Oma palkkanikin oli loppuaikoina enää kaksi kolmasosaa parhaiden aikojen palkoista. Kun työtahti on vielä vedetty äärimmäisen tiukaksi, on turha tulla opettamaan joustavuutta pankkiväelle.

Heikki Mäntynen on joustanut myös siinä, ettei hän enää yritäkään työtä omalta alaltaan. Raavas atk-ammattimies aloittaa elokuussa lähihoitajaksi opiskelun.

-Uskon lähihoitajana työllistyväni paremmin kuin atk-alalla. Kun suurten ikäluokkien työttömät lähestyvät eläkeikää, niin uskon sarkaa riittävän, sanoo Heikki Mäntynen.

Lähihoitajan psykologisella silmällä hän arvioi, että pankkityönantaja tekisi viisaasti, jos päästäisi irtisanotut kotiin irtisanomisajaksi työpaikan ahdistuksesta.

-Päästäisiin vähemmillä vammoilla. Puolin ja toisin.

HANNU OITTINEN

Seija Juvala on pankkitoimihenkilöiden Pääluottamuspappi

Tampereen ev. lut. seurakuntien yhteiskunnallisella työllä on kriisiryhmiä irtisanottujen ja -sanottavien pankkitoimihenkilöiden keskuudessa. Yksi näistä työntekijöistä on pastori **Seija Juvala**.

Kuinka yhteistyö kirkon ja työttönmyysuhan alaisten pankkitoimihenkiöiden kanssa on sujunut? Entä onko vastaavaa toimintaa muiden työntekijäryhmien kanssa?

- Kaikissa irtisanomistilanteissa yhteistyö on alkanut samalla tavalla. Työnantajan edustajat, luottamushenkilöt , työsuojeluvaltuutetut ja työterveyshuolto ovat pitäneet palaverin ja miettineet tukitoimia. Sitten on soitettu minulle ja pyydetty mukaan. Valitettavasti 90-luku on tuonut tämän homman tutuksi muillakin toimialoilla eikä loppua näy.

Mitä tämä työ käytännössä on?

- Työnohjauksen antamista mm. irtisanojille ja luottamushenkilöille, "ulospuhallusryhmiä" kurssikeskuksessamme, henkilöstölle suunnatuissa tiedotustilaisuuksissa mukanoloa ja työyhteisöön elämään jääneiden *tulehduspesäkkeiden aukomista.*

Miten homma on koettu eri osapuolten keskuudessa?

- Ihan luontevaksi jo senkin takia, että asia on pohdittu jo ennen minun tuloani. Ja asiaan on vaikuttanut myös se, että eri osapuolille on alkanut valjeta, ettei irtisanominen ole ihmiselle pikkujuttu. Mahdollisesti viimeisenä palautteena työelämästä tulla irtisanotuksi ei ole naurun paikka.

Oletko ainut pappi tässä hommassa vai onko muitakin mukana?

- Täällä Tampereella yhteiskunnallisessa työssä on apunani toinen pappi ja onneksi muuallakin Suomessa on asiaan havahduttu.

Tulee mieleen, että olet "pääluottamuspappi". Miltä tällainen epävirallinen nimike kuulostaisi?

- Kuulostaa melkein paremmalta kuin toinen toimittajan minulle antama titteli: "Saneerausten saattohoitaja".

HANNU OITTINEN

Pankkikriisin pelinappulat-kirjan tekijä Raija Lemlin:

"Monet tunnistavat tekstistäni oman surutyönsä"

Kuopiolaisen **Raija Lemlinin** Pankkikriisin pelinappulat-otsikoitua kirjaa voidaan pitää jonkinlaisena hittinä kevään 1996 kirjatarjonnassa. Kovin rehellisesti, avoimesti ja provosoimatta pankkikriisistä ruohonjuuritasolla kertova Lemlin osuu arkaan aiheeseen: Mikä on puhkipuhutun pankkikriisin vaikutus syyttään irtisanottujen pahkkivirkailijoiden elämään. Tositapahtumiin perustuva kirja on lajissaan ensimmäinen Suomessa.

Säästöpankista pankin kasinoseikkailujen takia irtisanottu Lemlin rupesi kirjoittamaan kohukirjaansa tapaninpäivänä 1993, hiukan ennen pankin 1994 tapahtunutta alasajoa.

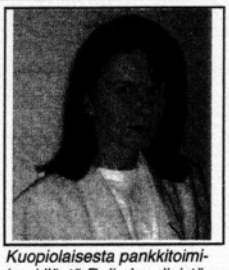

Kuopiolaisesta pankkitoimihenkilöstä Raija Lemlinistä tuli kirjailija työttömyyden myötä. Kokemusta oli kertynyt harrastajakirjoittajana.

Miksi sen kirjoitti, Lemlin vastaa näin: - Se mitä pankkikriisistä puhuttiin pankin seinien sisällä ja mitä ulkopuolella, poikkesi täysin toisistaan. Koin lähestulkoon velvollisuudekseni kertoa irtisanottujen näkemykset asiasta, joka ei ollut ollenkaan niin selkeä kuin usein annettiin olettaa.

- Merita-pankin henkilöstön hiljan päätetty ylityökielto tuo mieleen tragedian, jonka me jouduimme läpikäymään, Lemlin vertaa ja jatkaa arvelevansa, että Meritan sisäinen tilanne on tulehtuneempi ja mutkikkaampi kuin julkisuuteen kerrotaan.

- Työntekijät on kertakaikkiaan ihan oikeasti poltettu loppuun. Ei ihme, että monet lähtevät vapaaehtoisesti, kun saavat siitä vähän rahaa.

- Moraalin kanssa tällä kaikella ei toki ole mitään tekemistä. Yhtä hyvin kuin alasajosta, voisi puhua petoksesta, pankkivirkailijoiden ja heidän asiakkaidensa vinkkelistä kirjansa kirjoittanut Lemlin toteaa.

Lemlinin kotikaupungissa Säästöpankkivirkailijan kadotettu elämä-alaotsikoitu kirja loppui kaupoista jo kättelyssä.

- Kaiketi kuopiolaiset ostivat sen nähdäkseen, ovatko itse mukana tarinassa, Raija Lemlin heittää ja kertoo saamastaan palautteesta:

- Yhteydenottoja on tullut paljon. Tutut ja tuntemattomat, entiset työkaverit ja monet työttömiksi jääneet kirjoittelevat ja soittelevat päivittäin. He tunnistavat kirjastani oman surutyönsä ja haluavat jakaa sen kanssani. Usein surutyö jatkuu, vaikka elämänmuutoksesta olisi kulunut pitkäkin aika.

- Nämä ovat kipeitä ja aikaa kysyviä asioita.

Pankkikriisin pelinappulat on kirjoittamista kauan harrastaneen Lemlinin ensimmäinen kirja.

JANNE RIIHIKALLIO

Kadun aktivisti Petri Kuopiosta

"Meidän joukossamme kukaan ei ole työtön"

- Meidän joukossamme ei kukaan ole työtön, koska toimimme koko ajan aktiivisesti. Työttömyyskorvaus ja muu sosiaaliturva ovat tavallaan meidän kansalaispalkkamme. Lähtökohtana on se, että kaikilla on oltava vapaus valita. Kaikki hankkeet toteutetaan yksilöllisesti, sanoo vaihtoehtoista nuorisotyötä Kuopion Nuorten Tulevaisuus ry:ssä ja Sirkkulanpuisto -yhteisössä vetävä Petri Ruuskanen.

Kuopion Nuorten Tulevaisuus ry. lähti Petri Ruuskasen mukaan liikkeelle kuopiolaisten nuorten tarpeesta saada perjantai-illoiksi ja muulloinkin oma paikka, missä voi toimia. Toiminta käynnistyi keväällä 1994.

Yhdistys on "verkostojärjestö". Erilaisten nuorten tarpeiden ympärille syntyneitä projekteja on tällä hetkellä vireillä lukuisia, vaikka fyysisiä toimipisteitä onkin vain yksi eli keskustassa torin tuntumassa sijaitseva nuorisokahvila.

-Me pyrimme omatoimisuuteen ja omarahoitteisuuteen. Tarvitsemme kuitenkin kaupunkia yhteistyökumppaniksi. Olen ollut tarpeeksi pitkään itse työttömänä ja kuunnellut ruikutusta valtion tuen tarpeesta, Petri Ruuskanen sanoo.

Yhdistys tekee tiivistä yhteistyötä mm. Sirkkulanpuisto-yhteisön kanssa. Yhdistys järjestää mm. erilaista koulutustoimintaa sekä erilaisia retkiä ja leirejä.

Yhdistys tekee vaikeuksissa oleville nuorille "tulevaisuudensuunnitelmia", joissa heidän vahvat puolensa huomioidaan.Yhdistys tarjoaa palveluja myös työttömille nuorille tarkoitetulle Kanto-projektille.

-Koulutamme mm. kouluihin tukioppilaita, järjestämme koulutusta erilaisten kriisien kohtaamiseen, opetamme nuorille mm. kirjanpitoa, esiintymistä, erilaisten tilaisuuksien järjestämistä sekä järjestötoiminnassa tarvittavia taitoja, Petri Ruuskanen kertoo.

Toimintaa - ei auktoriteetteja

Petri Ruuskasen mukaan hallinto ei näyttele yhdistyksen toiminnassa kovin suurta osaa. Kaikki yhdistyksen johtohenkilöt ovat mukana myös käytännön toiminnassa. He ovat opastajia, ohjaajia ja tukihenkilöitä.

Yhdistyksen ydinryhmään kuuluu 20-30 nuorta. Petri Ruuskanen arvioi, että yhdistyksen toiminta koskettaa kuitenkin tuhansia nuoria erilaisten tapahtumien ja kampanjoiden välityksellä.

On olemassa myös epävirallinen nuorten tukiverkosto, jonka avulla pyritään tukemaan vaikeuksissa olevia nuoria. Yhdistys suunnittelee myös mm. vanhempia valmiuksia tukevien ryhmien perustamista.

Yksi hanke on kouluttaa suomalaisia nuoria Venäjän puolella tehtävään ympäristönsuojelu- ja ihmissuhdetyöhön. Katulapsiongelma on Petri Ruuskasen mukaan esimerkiksi Pietarissa vakava. Siellä kaivataan vakavasti apua.

Tarkoituksena on myös saada vammaiset nuoret toimimaan yhdessä "terveiden" nuorten kanssa esimerkiksi kutsumalla heidät mukaan yhteisiin tapahtumiin. Nuoret ovat Petri Ruuskasen mielestä saaneet kyllikseen "hoitamisesta" sosiaalityöntekijöiden lässytyksestä ja auktoriteeteista. Nuoret haluavat ennen kaikkea toimintaa eivätkä auktoriteetteja.

-Sosiaalityöntekijöiden pitäisi keskittyä todelliseen sosiaalityöhön. Merkonomit voisivat huolehtia toimeentulotuen jakamisesta. Myös me teemme sosiaalityötä omalla saralamme, Petri Ruuskanen muistuttaa.

Oman elämänsä toimitusjohtaja

Suuri osa toiminnassa aktiivisesti mukana olevista nuorista on Petri Ruuskasen mukaan saanut elämästä kiinni, löytänyt oman paikkansa ja saanut lisää itsetuntoa. -Näin on käynyt minullekin.

-Tuntuu hyvältä, kun toiminnassa mukana olevat nuoret pääsevät töihin tai opiskelemaan. Myös se, että monet jo työssä tai opiskelemassa olevat nuoret haluavat tukea toimintaamme, tuntuu hyvältä.

-Meidän on helppo työskennellä sallaisten ihmisten kanssa, jotka eivät pärjää kulutus- ja kilpailuyhteiskunnan oravanpyörässä. Olen tätä työtä tehdessäni alkanut ymmärtää paremmin esimerkiksi alkoholisteja ja ulkomaalaisia, Petri Ruuskanen pohtii.

Petri Ruuskasen mukaan on luotava uudelleen katkenneita sosiaalisia verkostoja. Pitäisi olla olemassa sellaisia paikkoja, missä eri ikäiset ihmiset voivat toimia yhdessä.

-Tietojen vaihto on molemminpuolista, Myös nuoret voivat opettaa vanhemmille uusia taitoja, kuten esimerkiksi atk-taitoja, Petri Ruuskanen sanoo.

Raha on Petri Ruuskasen mukaan Kuopion Nuorten Tulevaisuus ry:n toiminnassa toissijaisessa asemassa. Sitäkin kuitenkin tarvitaan jonkin verran. -Periaatteenamme on: "Tahto vie läpi harmaan kiven". Uskomme, että hyviin asioihin löytyy myös rahaa.

Petri Ruuskasen mielestä elämän eteen tuomien vaikeuksien edessä ei tarvitse olla nöyrä. -Vain itse elämän edessä on oltava nöyrä. Koen olevani oman elämäni toimitusjohtaja.

-Jos kaikki järjestöt kaatuvat, rahat loppuvat ja kuolemme pois, niin kuitenkin ajatus siitä, että voimme tehdä itse asioille jotakin,jää elämään, Petri Ruuskanen sanoo.

Skinit ovat oire

-Skinheadit ovat vain yksi oire nuorten kokemasta työttömyydestä ja turvattomuudesta, Petri Ruuskanen arvioi.

Hänen mielestään varttuneet äärioikeistolaiset ovat paljon suurempi uhka suomalaiselle yhteiskunnalle kuin viime aikoina paljon keskustelua herättäneet skinheadit. Heidän toimintansa on myös laillistettu.

-On naurettavaa kiistellä esimerkiksi siitä, onko alkoholisti tai somali ihminen. Jos ihmisillä olisi yhteinen, riittävän vahva etiikka ja enemmän suvaitsevaisuutta, näin ei tarvitsisi tehdä.

-On päästävä kiinni faktoihin. Päätöksenteossa on tällä hetkellä mukana myös sellaisia ihmisiä, jotka eivät antaisi edes ateriaa köyhälle vanhukselle, jos he saisivat siitä itse päättää.

-Päätöksenteko on tehtävä ymmärrettäväksi ja sen on oltava samanlaista kaikkia ihmisiä kohtaan, Petri Ruuskanen muistuttaa.

Teksti:MATTI MÄKELÄ
Piirros:IA SAVOLAINEN

Uloslyötyjen määrä kasvaa

Kari Vähätalo: Pitkäaikaistyöttömät ja lamasta selviytyminen. Työministeriö. Työpoliittinen tutkimus n:o 132. 1996.

On olemassa selviä merkkejä siitä, että osasta moniongelmaisesta yhteiskunnasta "uloslyödyistä" pitkäaikaistyöttömistä kehittyy tietynlainen "uusi alaluokka". Tällaisia "uloslyötyjä on Suomessa vähintään 30 000-40 000 ja heidän lukumääränsä kasvaa koko ajan. He muodostavat "syrjäytyneiden kovan ytimen".Työmarkkina-asemaltaan pitkäaikaistyöttömyyteen "juuttuneita" on huomattavasti enemmän: vähintään 60 000-70 000. Heidänkin lukumääränsä kasvaa koko ajan. Tällä hetkellä noin tuhat työtöntä viikossa putoaa ansiosidonnaiselta työttömyyspäivärahalta peruspäivärahan tai työmarkkinatuen varaan.

Kari Vähätalo on erinomaisessa tutkimuksessaan selvittänyt 1 300 pitkäaikaistyöttömän vaiheita lamavuosina 1993-1994 kuudessa eri kunnassa, joista neljä on kaupunkeja ja kaksi maalaiskuntia. Pitkään työttömyyttä tutkinut Vähätalo tekee mielenkiintoisia johtopäätöksiä ja esittää toimenpide-ehdotuksia työttömyysongelman ratkaisemiseksi.

Vähätalon tavoitteena on erityisesti paikantaa pitkäaikaistyöttömyyden suhteen riskialtteimmat ryhmät. Mielenkiintoinen uusi havainto on mm. se, että naisten ja miesten välillä ei enää ole merkittäviä eroja pitkäaikaistyöttömyyden suhteen. Nuoret ja iäkkäät näyttävät selviytyvän pitkäaikaistyöttömyydestä paremmin kuin keski-ikäiset.

"Uloslyötyjen" pitkäaikaistyöttömien joukko saa Vähätalon mukaan vahvistusta mm. perustason koulutuksen omaavista naisista, keskiikäisistä ja unohdetuista lähiöiden työttömistä.

Vähätalo jaottelee pitkäaikaistyöttömät sosiaalisen huono-osaisuuden perusteella karsiutuneisiin (16%), syrjäytyneisiin (72%) ja uloslyötyihin (12%). Uloslyödyillä esiintyy runsaasti erilaisia huono-osaisuuden tunnusmerkkejä, kuten perhe-, päihde- ja mielenterveysongelmia, asunnottomuutta ja jopa rikollisuutta. He maksavat isoimman laskun., kun Suomen taloutta saneerataan "eurokuntoon".

Työmarkkinat murenevat-mitä tilalle?

Ulrich Beck on hahmotellut nykyaikaista "riskiyhteiskuntaa", jolle on tyypillistä erilaisten sosiaalisten riskien lisääntyminen. Ihmisten on kyettävä vastaamaan ja sopeutumaan näihin riskeihin voidakseen jatkaa elämäänsä. Mittava työttömyys on sellainen uudentyyppinen riski, johon pohjoismainen hyvinvointivaltio ei ole riittävästi varautunut. Vähätalon mukaan nyt olemme pahimmassa tapauksessa vaiheessa, jossa valtio ja talous alkavat "syödä toisensa". Heikentynyt talous vaatii jatkuvia valtion ja siihen liittyvien julkisten infrastruktuurien (perusrakenteiden) hajoittamista. Silloin ajaudutaan kuitenkin helposti tuhoon johtavaan kierteeseen.

Nykyiselle yleismaailmalliselle murrokselle on Vähätalon mukaan tunnusomaista myös se, että perinteiset primaarit ja sisäiset työmarkkinat ovat kilpailumekanismin paineen vuoksi murenemassa. Tähän kehitykseen liittyy "joustavien" ja "epätyypillisten" työsuhteiden lisääntyminen.

Vähätalo kysyy aiheellisesti, miten palkkatyöstä vapautuneille (kaunis ilmaisu työttömyydestä) löydetään riittävästi mielekästä palkkatyötä korvaavaa toimintaa yhteiskunnan muilta "kentiltä". Huolestuttavinta on se, mitä tapahtuu niille ihmisille, jotka työttömyyden lisäksi ovat "väliinputoajia" myös suhteessa hyvinvointivaltioon ja "yhteisökentän" erilaisiin "verkostoihin"

Monien kohtalona "pysyvä tilapäisyys"

Työttömyyden kaltaisten sosiaalisten riskien kohteiksi joutuneille on usein tyypillistä myös elämänhallinnan katoaminen tai mureneminen. Se voi äärimmäisessä tapauksessa johtaa poikkeavaan ja tuhoavaan käyttäytymiseen, kuten mielenterveysongelmiin, alkoholismiin, itsemurhaan. Omaisuus- tai väkivaltarikoksiin, mellakointiin tai populististen äärriliikkeiden suosion kasvuun. Työttömyys ei kuitenkaan automaattisesti johda tällaiseen käyttäytymiseen. Perinteiset vakaat työmarkkinat ovat muuttuneet lukuisien ihmisten kohdalla "pysyväksi tilapäisyydeksi". Pitkäaikaistyöttömyydellä näyttää olevan taipumus muuntua vähitellen epävakaaksi työttömyyden, työllisyyden, yhteiskunnan erilaisten tukityöllistämismuotojen ja työmarkkinoiden ulkopuolella olon vaihtelutilanteeksi", Kari Vähätalo arvioi.

Matti Mäkelä

Linkki. Keskustelupuhelin työttömille.

62 p/min + ppm.
torstaisin ja perjantaisin
klo 14-17 paikallispuhelun hinnalla
kaikkialta Suomesta.

0700 -0- 4848

Hervannassa on 3574 työtöntä ja 35 avointa työpaikkaa

0,0097 työpaikkaa työnhakijaa kohti

Viime vuonna perustettu Hervannan työttömien yhdistys on juurtunut nopeasti Tampereen superlähiön maaperään. Hervannassa on kuitenkin sellainen merkillinen ilmiö, että yhteistyökumppanit ovat löytäneet yhdistyksen työttömiä vikkelämmin.

Hervannan työttömillä ei ole omaa toimintaperinnettä, sillä kaupungin tähän saakka ainut työttömien yhdistys eli Tampereen Seudun Työttömät on ikäänkuin toisessa kaupungissa. Yli 20000 asukkaan Hervanta on kuin vähän niinkuin Tampereen naapurikunta.

Yhteistyökumppaneita on löytynyt hyvin

Yhdistyksellä on oma toimitila keskellä Hervantaa seurakunnalta ilmaiseksi saaduissa tiloissa. Samassa kiinteistössä toimii mm. päiväkoti ja erilaisia liikkeitä kauppaa ja ravintolaa myöten.

Juttelin toimistolla yhdistyksen aktiivien kanssa, joita oli puheenjohtaja **Irma Ahosvuori-Laurilan** lisäksi varapuheenjohtaja **Raimo Savolainen**, sihteeri **Rauno Haavisto** sekä hallituksen jäsenet **Rakel Elijah** ja **Ari Sipponen.**

-Perustavassa kokouksessa oli mukana Tampereen Seudun Työttömien aktiiveja, myös paikallisen työvoimatoimiston edustaja oli mukana. Yhdistys syntyi ensimmäisellä yrityksellä, sanoo puolestaan sihteeri Rauno Haavisto.

-Alkuun toimimme toimintakeskus Cupolin tiloissa yhdessä pienessä huoneessa. Nyt tilat riittävät kokoustoimintaan hyvin, mutta sopivan puutyötilan löytäminen on ajankohtaista, Raimo Savolainen jatkaa.

Porukka kertoo, että yhteistyö pelaa oikein hyvin työvoimatoimiston, Kelan, lähipoliisin ja seurakunnan kanssa. Sosiaalitoimiston nihkeyttä sen sijaan ihmetellään. Valmiutta yhteistyöhön työttömien yhdistyksellä on kaikkien tahojen kanssa.

Sosiaalista neuvontaa varten pitäisi olla enemmän valmiuksia, sillä niiden ongelmien vuoksi puolelle käännytään. Yhdistys on pyrkinyt auttamaan asiassa pyytämällä eri asiantuntijoita tilaisuuksiimme kertomaan ja vastaamaan kysymyksiin. Kun kävin juttureissulla, vieraana oli psykologi **Elise Hakala**.

Lähiöremontti voisi työllistää

Hervannan lähiöremontista on puhuttu pitkään, jo ennenkuin siitä tuli "muoti" valtakunnallisistekin. Työttömien piirissä on seurattu suunnitelmia mielenkiinnolla monestakin syystä, ei vähiten työllisyyssyistä.

Varapuheenjohtaja Raimo Savolainen on käynyt työttömyyden kimppuun myös taskulaskimen kanssa.

-Saimme työvoimatoimistosta tuoreet tilastot, jonka mukaan Hervannassa on 3574 työtöntä (huhtikuun alussa) ja 35 avointa työpaikkaa. Se merkitsee 0,0097 työpaikkaa työnhakijaa kohti, kertoo Savolainen.

Psykologi Elise Hakala keskusteli työttömien kanssa ammattinvalinnan kysymyksistä keskiviikkotapaamisessa.

-Olen tutustunut lähiöremonttisuunnitelmiin ja minusta ne vaikuttivat ihan hyviltä. Työttömien yhdistyksellä ei ole virallista edustusta remonttitoimikunnassa, mutta sitä kautta pitää selvittää työllistymismahdollisuuksia, Irma Ahosvuori-Laurila toteaa.

Valmiutta porukalla on niin työhön kuin muuhunkin yhteiskunnalliseen toimintaa. Hanskat on otettu naulasta jo tehtäessä vapaaehtoistyötä erään ison urheiluseuran kanssa. Kyllä ne hanskat työhönkin sopisivat, vaikkapa siihen lähiöremonttiin.

HANNU OITTINEN

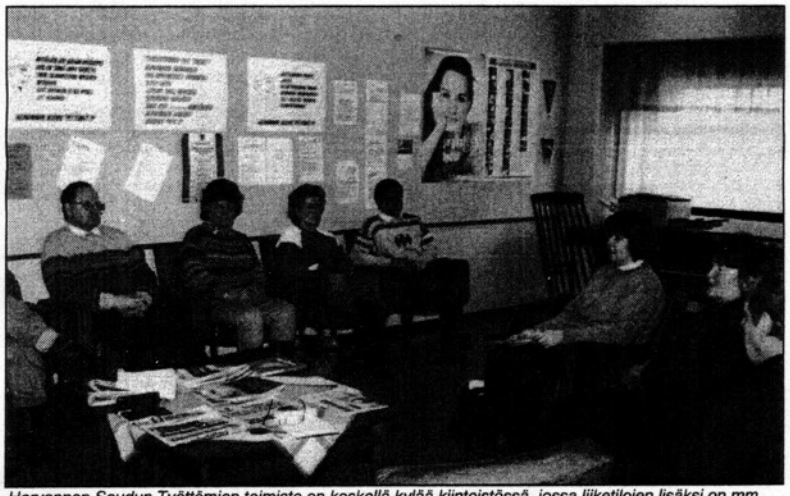

Hervannan Seudun Työttömien toimisto on keskellä kylää kiinteistössä, jossa liiketilojen lisäksi on mm. päiväkoti ja seurakunnan toimitiloja. Yhteistyö eri yhteisöjen kanssa syntyy helposti luontevassa kosketuksessa muihin tahoihin. Toinen oikealta on yhdistyksen puheenjohtaja Irma Ahosvuori-Laurila.

Hervannan Seudun Työttömien osoite on:

Teekkarinkatu 17
(käynti pihan puolelta ajoluiskan kautta)
Pelipuiston liikekeskus

Tervetuloa tutustumaan!

Sihteeri kertoo yhdistyksen vaiheista:

Omatoimisuutta & yhteistyötä

Hervannan työttömien yhdistys perustettiin 31. päivänä lokakuuta 1995, mutta omien toimitilojen saaminen viivästytti toiminnan aloittamista. Omat toimitilat saatiin Hervannan seurakunnalta 18. päivänä joulukuuta 1995.

Toiminnan suunnittelussa kevätkaudelle pantiin pääpaino kahdesti kuussa järjestettäville teemapäiville. Niiden järjestäjiksi on saatu Työvoimatoimisto, Kela, sosiaalivirasto, seurakunnan diakoniatyö ja lähipoliisi.

Viikolla järjestetään yhdistyksen omia kursseja: naisten jumppaa, taidekerhoa, keskustelupiiriä, itämaista tanssia sekä perhonsidontaa ja korunvalmistusta.

Jäsenien omaehtoinen toiminta alkoi helmikuussa, jolloin askarteluhuoneeseen saatiin seurakunnan toimesta kangaspuut, saumuri ja ompelukone. Lisäksi tiloissa on pingispöytä.

Hallitus on toiminut ahkerasti ja voimiaan säästämättä. Hallituksen jäsenien kesken vallitsee hyvä yhteishenki. Jäsenien mielipiteitä on yritetty kartoittaa moneen otteeseen.

Eräiden jäsenien taholta halutaan suunnata yhdistyksen toimintaa mielenosoituksiin ja kansalaistottelemattomuuteen. Heidän mukaansa vain suoralla toiminnalla saadaan jotain suurta ja näkyvää aikaan.

Hallitukselta on toivottu enemmän toimintaa miehille, kuten puutyöverstasta ja välineitä. Myös erilaiseen korjaustoimintaa varten on toivottu tiloja.

Tulevaisuudessa on tarkoitus parantaa toimiston palvelukykyä. Toiminnan kehittäminen vaatii yhdistyksen taloudellisen tilan kohentumista, ennenkuin pystytään hankkimaan toimistolle välttämättömiä koneita ja tarvikkeita.

Työttömien ruokailu olisi tärkeätä saada myös toimintaan mukaan. Sen myötä saataisiin lisää kävijöitä. Ruokailun järjestäminen on kuitenkin varsin epätodennäköistä yhdistyksen nykyisissä tiloissa.

Hervannan Seudun Työttömät ry:n tarkoitus on liittyä kevään aikana työttömien valtakunnalliseen järjestön TVY:n jäseneksi. Toiminnan suunnittelun kannalta pahimmat pullonkaulat tällä hetkellä ovat:

- Toimitilat, jotka asettavat tietyt rajat mahdollisen toiminnan toteuttamiselle.
- Avustukset. Yhdistyksellä ei ole tietoa saadaanko ulkopuolista tukea ja kuinka paljon toiminnan kehittämiseen.
- Oma varainhankinta. Sekavat määräykset ja pykälät vaikeuttavat jäsenien suorittamaa työtä yhdistyksen hyväksi.
- Jäsenien tuki. Saako hallitus riittävästi tukea esittämilleen ehdotuksille ja toimenpiteille.

Hervannan Seudun Työttömät ry. on kiitollinen Hervannan seurakunnalle, joka on antanut toimitilat ilmaiseksi yhdistyksen käyttöön. Yhteistyötä seurakunnan kanssa on järjestetty kevätkaudella yhteisvastuukeräyksen puitteissa.

Yhdistys vetoaa yrityksiin, pankkeihin ja yhteisöihin, kun nämä vaihtavat vanhoja konttorikoneitaan uusiin, että esim. työttömien yhdistykset ja muut vastaavat saisivat vanhoja koneita käyttöönsä.

Tyhjätaskujen verkosto kokoontui

Työttömien ohella myös muut köyhät alkavat järjestäytyä. Tämä on kehitys sekä kansallisesti että kansainvälisesti. Työttömien ENU:a vastaa köyhien EAPN (European Anti-Poverty Network) eli Euroopan köyhyyden vastainen verkosto.

EAPN:n Suomen osasto ja tamperelainen Yhdessä Selviytymisen Tuki ry järjestivät Köyhyyden taskut -nimisen seminaarin Tampereen Hervannassa 22. - 23. huhtikuuta. Osanottajia oli runsaat 80, mikä ylitti järjestäjien ennakko-odotukset.

Hervantalainen sosiaalityöntekijä **Jukka Vinnurva** on sekä EAPN:n Suomen osaston puheenjohtaja että Yhdessä Selviytymisen Tuki ry :n perustajia. Hän kertoi eurooppalaisen ja hervantalaisen järjestön olevan samanikäisiä, eli vuonna 1990 perustettuja.

Kolmas sektori vaatii asemaa

Kovan talouden ja virallisen politiikan rinnalle kasvaa koko ajan ns. sosiaalitalous ja kansalaisjärjestöjen verkosto, toisin sanoen kansalaisyhteiskunta eli kolmas sektori.

- Kansalaisten vaikutusmahdollisuuksia yhteiskuntapolitiikassa on lisättävä saattamalla kolmas sektori tasa-arvoiseen neuvotteluasemaan työmarkkinajärjestöjen kanssa, sanoi Jukka Vinnurva.

Hänen mielestään kansalaisjärjestöjen on vaikutettava kansallisiin hallituksiin, että nämä puolestaan vaikuttaisivat EU:n hallitusten välisen konferenssin (HVK) kautta unionin sosiaalipolitiikkaan.

Samasta aiheesta puhui EAPN:n saksalainen puheenjohtaja Ruth Brand, joka listasi "euroköyhien" vaatimukset EU:lle.

- Köyhyyden ja syrjäytymisen vastustamisen tulee olla EU:n ykkösasia. Seuraavina listalla ovat kaikkien EU-maiden asukkaiden perusoikeuksien turvaaminen, politiikan sosiaalinen ulottuvuus ja kansalaisjärjestöjen tasaveroinen neuvotteluoikeus, sanoi Ruth Brand.

Köyhät ja työttömät löivät kättä Hervannassa. Kuvassa työttömien puheenjohtaja Lea Karjalainen ja köyhien puheenjohtaja Jukka Vinnurva, jotka yhdessä vaativat sosiaalista ulottuvuutta politiikkaan.

"Työttömien tulee olla mukana"

Liki puolentoista kymmenen työttömien järjestön edustajan joukossa oli TVY:n puheenjohtaja Lea Karjalainen, joka piti tapaamista merkittävänä.

- Vaikka TVY on EAPN-Finn:n jäsen, emme ole olleet riittävästi mukana toiminnassa. On ilahduttavaa, että täällä on näin monen työttömien yhdistyksen edustajia. Työttömien ja köyhien tulee olla samassa rintamassa. Tästä on hyvä jatkaa yhteistyötä, sanoi Lea Karjalainen.

HANNU OITTINEN

Fiilis-työnhankintakurssilta mennään

Oikeisiin töihin

Fiilis-työnhankintakurssit ovat nuorten ja aikuisten aktivointijaksoja. Sinä aikana etsitään jokaisen itsetunto ja tie työelämään. Moni herää uudelle ajatukselle ja lähtee opiskelemaan. Nuortenkurssi kestää kuusi viikkoa kahden viikon teorialla. Pitkäaikaistyöttömät ovat ensin kuukauden teoriakoulutuksessa ja sitä seuraa noin kahden kuukauden työharjoittelu.

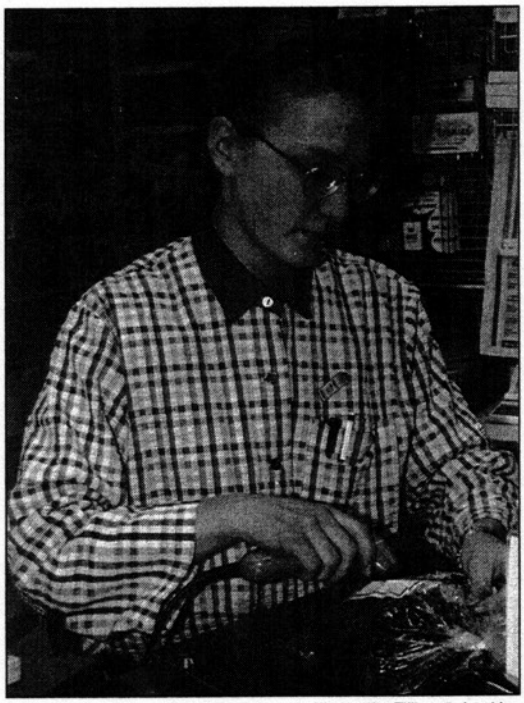

Teija Moilanen osallistui viime syksynä pidettävälle Fiilis-työnhankintakurssille. Hän sai jäädä harjoittelupaikkaan töihin. Teija opiskelee työn ohessa merkantiksi eli kysymyksessä on oppisopimuskoulutus.

Fiilis-työnhankintakurssilla palautetaan mieleen mitä työnteko on ja kumotaan väärät käsitykset. Ei välitetä titteleistä vaan lasketaan monellako alalla ollaan hyviä. Kursseja järjestävät työvoimatoimistot ja kouluttajat tulevat Luonnosta Oy:stä. Yrityksen toimipaikka on Kempeleessä Oulun läänissä, mutta toiminta-alue on koko Suomi. Tietoja Fiilis-kursseista saa mistä tahansa työvoimatoimistosta.

Kuuden kuukauden töihin ei mennä

Kotona olemisen venähdettyä vuosiksi, voi kaiken aloittaa alusta. Palkka on laskenut ammattitaidon rapistuttua ja muuttunut työelämä ajaa koulutukseen. Fiilis-työnhakukurssilla herätään todellisuuteen eli katsotaan miten tästä eteenpäin. Kun ymmärretään työkunnon laskeminen, on työllistyminen helpompaa.

Nuorten sijoittumista auttaa ennakkoluulottomuus ja rohkeus käydä kyselemässä töitä. Tulokset puhuvat aktiivisuuden puolesta. Kiertävät ja kyselevät ihmiset löytävät helpommin paikkansa kuin kotona odottelevat.

Työharjoittelu innostaa työntekoon ja uusi ala voi löytyä sen kautta. Siellä päästään mukaan työrytmiin eikä enää haluta kotiin. Vauhdissa olevalle ihmiselle on mielekästä rakentaa oppisopimuspaikka tai suunnitella harjoittelun jatkamista.

Kursseilta mennään myös työllistämistuella yrityksiin ja silloin kysymyksessä on toistaiseksi voimassaoleva työsuhde. Periaatteena on, ettei kukaan myy itseään kuuden kuukauden työsuhteeseen. Näin kunnalle ja valtiolle menijöitä ei juuri ole.

Työ alkaa tekemisestä

Kempeleläisen Luonnosta Oy:n kouluttaja **Kari Järvinen** on aktivoinut sekä nuoria että pitkäaikaistyöttömiä. Hän tunnistaa mistä kenkä puristaa, kun töihin ei haluta. - Ihmisen itsetunto on perusasia. Se hoidetaan kuntoon aivan ensimmäisenä. Työtä ei voi hakea, jos ei uskalla aloittaa aina uudelleen. Moni ei tunne omalta paikkakunnalta kuin muutaman yrityksen ja sekin hidastaa hakemista. Kurssin aikana tutustumme useisiin yrityksiin.

Kouluttaja Kari Järvinen kannustaa kurssilaisia jäämään harjoittelemaan, mikäli jatkoa ei heti kurssin jälkeen ole. Näin säilyy vireys ja valmius astua palkalliseen työhön. Samalla hän muistuttaa, että töiden löytyminen on kiinni työkokemuksesta ja asenteesta työntekoon.

- Enää ei palkata siltä seisomalta. Täytyy näyttää kyntensä. Niitä, joilla on mahdollisuus muuttaa työn perässä, hän kehoittaa harkitsemaan maiseman vaihtoa.

JAANA LAURONEN

Lisätietoja saat myös Luonnosta Oy:stä puh. 981 521 2 690

Marko Hirvelä pääsi Fiilis-työnhankintakurssin kautta Solitra Oy:ön töihin. Marko pääsi näyttämään taitonsa mikä hänen mielestään on tärkeää. - Fiilis-työnhankintakurssin kautta on helpompaa päästä harjoittelemaan kuin ollessaan työttömänä. Näin työhön pääseminenkin helpottuu.

Maaseutututkija Pertti Rannikko:

Maaseudun työttömyys on "erilaista"

Maaseudun työttömät eivät ole passiivisia, koska heillä on paljon tekemistä. Työttömät tekevät maaseudulla ilman palkkaa myös paljon yhteiskunnallisesti tärkeää työtä. Monien maaseudun ihmisten päätös asua maalla on tietoinen valinta, sanoo Joensuun yliopiston Karjalan tutkimuslaitoksella työskentelevä maaseutututkija, dosentti **Pertti Rannikko**.

Pertti Rannikko on pitkään tutkinut Pohjois-Karjalan maaseudun kehitystä. Hän on kymmenen vuoden ajan osallistunut myös kylätoimikuntaan ja toiminut mm. kotikuntansa Kiihtelysvaaran Haapaloson kylätoimikunnan sihteerinä.

Työttömyyskorvaus on Pertti Rannikon mukaan saanut maaseudulla jossain määrin kansalaispalkan luonteen. -Työttömillä pitäisi olla oikeus kansalaispalkkaan, sillä se on selkeä keino perustoimeentulon luomiseksi. Sen ympärille ihmiset voisivat rakentaa muita toimeentulon lähteitä, Pertti Rannikko sanoo.

Maaseudulla vallitsee "pysyvä tilapäisyys"

-Maaseudulla ei ole kovin paljon pysyviä töitä. Itä-Suomen maaseudulla on totuttu "pysyvään tilapäisyteen". Ennen maaseudun metsuripienviljelijät olivat talvella metsätöissä, keväällä uitossa ja kesällä "luppoaikana" maataloustöissä.

-"Pysyvä tilapäisyys" on tulossa koko Suomen työmarkkinoille. Nyt aletaan laajemmin omaksua se malli, jota Itä-Suomen kylissä on noudatettu jo pitkään. Työssä olevien ja työttömien välinen raja on häilyvä, Pertti Rannikko sanoo.

Pertti Rannikko muistuttaa, että maaseutua ei voi analysoida yksipuolisesti palkkatyöyhteiskunnan näkökulmasta siten, että ihminen on joko työssä, työtön tai yrittäjä. -Maaseudun kylissä eletään täysipainoisesti, vaikka palkkatyötä ei ole ympäri vuoden. , Pertti Rannikko sanoo.

Työttömät palaavat kotiseudulleen

Joukkotyöttömyyteen liittyy Pertti Rannikon mukaan mm. sellainen ilmiö, että kaupungissa työttömäksi joutuneet palaavat maaseudulle alkuperäisiin kotikyliinsä. Työttömyyden lisäksi paluun taustalla on usein muitakin seikkoja, kuten esimerkiksi avioero.

-Etenkin monilla suuriin ikäluokkiin kuuluvilla miehillä paluun syynä on myös mm. kaupunkielämään liittyvä sisällyksettömyys. Nuorena he ovat oppineet liikkumaan luonnossa ja tekemään erilaisia asioita. Naisilla on kaupungissa enemmän tekemistä kuin miehillä, Pertti Rannikko sanoo.

Merkittävä osa näistä paluumuuttajista kuuluu suuriin ikäluokkiin. Suuret ikäluokat ovat lähiaikoina menossa eläkkeelle, tai useissa tapuksissa työkyvyttömyyseläkkeelle.

- Paluumuutto on maaseudun kehityksen kannalta tärkeä ilmiö, koska suuret ikäluokat ovat suuria. Melko pienikin paluumuuttajien osuus voi maaseudulla vaikuttaa merkittävästi. Osaltaan sen ansiosta maaseudun kylät eivät autioidukaan niin dramaatisesti kuin on arvioitu, Pertti Rannikko sanoo.

Paluumuuton taustalla on Pertti Rannikon mukaan myös se tosiasia, että eläminen on maaseudulla huomattavasti halvempaa kuin kaupungissa. Maalla esimerkiksi polttopuut voi tehdä itse. Leivänlisää voi hankkia mm. marjastamalla sekä kalastamalla ja metsästämällä.

Työttömyys luo uuden luokkajaon

-Maalla ihmiset voivat tulla toimeen melko vähällä rahalla, varsinkin jos heillä ei ole lapsia. Esimerkiksi työttömien lapsiperheiden tilanne on kuitenkin problemaattinen myös maaseudulla.

-Syvä luokkajako on tullut takaisin yhteiskuntaan lasten kautta. Pitkäaikaistyöttömien lapset eriarvoistuvat köyhyyden vuoksi voimakkaasti työssä olevien lapsiin verrattuna. Tämä luokkajako on syvä ja riipaiseva.

-Lapset saavat koulussa kulutusmalleja. Kuluttamisen paine ja kulutus mallit tulevat koulusta. Lapset eivät kuitenkaan ymmärrä, miksi heidän vanhemmillaan ei ole rahaa, jos vanhemmat ovat esimerkiksi työttöminä, Pertti Rannikko sanoo.

Matti Mäkelä

Linkissä myös tori ja kalenteri

Työministeriö ja sosiaali- ja terveysministeriö ovat avanneet helmikuussa Linkki-keskustelupuhelimen oheen Linkkikalenterin ja Linkkitorin.

Linkkikalenteri on palvelu, joka toimii työttömien yhdistysten, seurojen, kerhojen ja muiden tapahtumajärjestäjien ilmoitustauluna. Alueellisesti jaetusta Linkkikalenterista löytyy lähellä olevat tapahtumat helposti. Linkkikalenteriin voi jättää ilmoituksen numeroon 0700-0-4855. Ilmoituksen jättäminen maksaa 9,95 mk+ppm. Ilmoituksia voi kuunnella numerosta 0700-0-4854. Kuuntelu maksaa 62 p/min.+ppm.

Linkkitori tarjoaa kirpputorin puhelimitse. Linkkitorissa on myös alueellinen jaottelu. Linkkitorille voi jättää ostan/myyn -ilmoituksen numeroon 0700-0-4864. Ilmoituksen jättäminen maksaa 9,95 mk+ppm. Ilmoituksia voi kuunnella numerosta 0700-0-4865. Kuuntelu maksaa 62 p/min.+ppm.

Pankit armahdettiin! Päättäjät palkittiin! Armahdettiinko Sinut?

Eristetäänkö sinut yritys-/työllistämistoiminnasta luottotietojen vuoksi?
Tuntuuko, että tietäsi viitoitetaan?
SUURI MAHDOLLISUUS !!
Sinä voit vaikuttaa asioiden kulkuun jo pienellä panoksella. Tule ulos kuoresta.
Liittymällä jäseneksi voit auttaa
ITSEÄSI JA MUITA !!

Liity jäseneksi:
yksityiset 100 mk, yhteisöt 200 mk.
Pankit: SP Aktia 405512-212094
PSP 800012-70390504

Suomen luottorekistereiden Uhrien Tuki r.y.- SULUT

Os. Lönnrotinkatu 25 A 5, 00260 Helsinki
puh. 90-6856717, 9400-488510, fax 90-6856712

"Laitonta" opiskelua Kuopiossa

Työttömät vaativat oikeutta opiskeluun

Joukko Kallavden lukion iltalinjalla ja Kuopion ammatillisessa aikuiskoulutuskeskuksessa opiskelevia työttömiä on kääntynyt eduskunnan puhemiehen ja eduskuntaryhmien puoleen saadakseen oikeuden opiskella laillisesti päiväsaikaan.

Ammattitaitoaan ja yleissivistystään parantaakseen opiskelevat työttömät ovat törmänneet karenssisäännöksiin, joiden mukaan heillä ei ole opiskellessaan oikeutta työttömyysturvaan.

Tämä kaikki vain yhden tunnin ja kymmenen minuutin takia, sillä tunnit alkavat klo 15.20 ja työttömän opiskelu on sallittua arkisin vain klo 16.30 jälkeen.

-Yhteiskunnan itsensä kehittämiselle asettamat holhousesteet ovat työelämän säännösten muuten lieventyessä vanhan holhousyhteiskunnan jäännettä. Lisäksi voidaan perustellusti kysyä, eikö olisi yhteiskunnan kannalta hyödyllisempää antaa työttömän kehittää ja koulutta itseään vapaasti kuin pakottaa hänet maleksimaan päivä ja opiskelemaan ilta ja yö, kysyvät työttömät eduskunnan puhemieheltä.

Päissään saa olla vaikka kello 12.00

Kuopiolaiset työttömät huomauttavat ristiriitaisuudesta, mikä liittyy tulkintaan työmarkkinoiden käytettävissä olemisesta.

-Voidaan myös kysyä, onko puolilta päivin päihtyneessä tilassa oleva henkilö koulun penkillä istuvaa paremmin työmarkkinoiden käytettävissä. Osapäivätyötä tekevätkin voivat tällä hetkellä tehdä työtä ja saada lisäksi vielä soviteltua päivärahaa, mutta iltalukiolainen menettää koko korvauksensa yhden tunnin ja kymmenen minuutin opiskelun takia, kysyvät kuopiolaiset.

Kuopiolaiset esittävät, että työttömyysturvalakia ja sen sovelt amissäännöksiä muutettaisiin niin, että iltalukiota käyvät työttömät saisivat vapaasti käydä tunneilla heti niiden alkaessa ja että ammatillisessa aikuiskoulutuksessa vapaaehtoisesti opiskelevilla olisi oikeus kehittää ammattitaitoaan myös päivisin.

-Onhan ilmeisen selvää, ettei tämä olisi este työn vastaanottamiselle koska työpaikkatarjouksen tullessa molempiin opiskelijaryhmiin kuuluvat keskeyttäisivät varmasti heti opintonsa mennäkseen heille tarjottuun

Työttömien vapaaehtoinen opiskelu päiväsaikaan halutaan lailliseksi ilman työttömyysturvan menettämisen pelkoa. Asiasta ovat kirjelmöineet kuopiolaiset työttömät, mutta ongelma on tuttu koko maassa. Kuvamme Tampereen työttömien toimintakeskksesta, jossa esiteltiin työttömille suunnattua koulutusta.

Swanljung, Prusti ja Vistbacka ym. vaativat muutoksia

Työttömien koulutusmahdollisuuksia parannettava

Työttömien kouluttautumisoikeuden laajentamisen puolesta ovat puhuneet mm. STTK:n puheenjohtaja Esa Swanljung ja Perussuomalaisten kansanedustaja Raimo Vistbacka.

Ministeri Olli-Pekka Heinoselle osoittamassaan kysymykjsessä Vistbacka kysyy "mihin toimiin halli tus aikoo ryhtyä muuttakseen työttömyysturvalakia niin, ettei iltalukio-opiskelu klo 16.30 ja aiemmin ja vapaaehtoinen ammatillinen aikuiskoulutus päivällä estäisi työttömyyskorvauksen saamista?".

SDP:n kansanedustaja Riitta Prusti kysyy samaa eduskunnan puhemiehelle osoittamassaan kysymyksessä.

- Hallitus on asettanut tavoitteekseen lakien ja muiden säädösten uudistamisen siten, että ne mahdollisimman tehokkaasti kannustaisivat aktiivisuuteen. Erityisesti omaehtoisen opiskelun tukemista ja edistämistä on syytä pitää arvokkaana, sanoo Riitta Prusti.

STTK:n puheenjohtaja Esa Swanljung puolestaan on esittänyt järjestönsä kantana, että lakia tulisi muuttaa työttömien aktiivisuutta suosivaksi .

Samansuuntaisia kannanottoja ovat tehneet myös mm. SDP:n ja RKP:n eduskuntaryhmät.

-Kaikki vähänkin asioita seuraavat tahot ovat jo kauan myöntäneet, että työttömyyspäivärahan saantia ohjaavien säännösten ja järkevän ajankäytön välillä on paljon ristiriitoja, sanoo RKP:n eduskuntaryhmä.

SAK:n hallitus pysyy tupon raameissa

Lisäleikkaukset ja työttömien vastakkainasettelu torjuttava

SAK:n hallitus otti kantaa työttömyysturvauudistukseen 22.4. pitämässään kokouksessa. Sen jälkeiset järjestön kannanotot eivät ehtineet lehteemme, jonka painopäivä oli 25.4. Julkaisemme SAK:n hallituksen kannan kokonaisuudessaan.

"SAK:n hallitus ilmaisee huolensa työttömyysturvauudistuksen 19.4. saamasta käänteestä. Vastoin maan hallituksen aiempia päätöksiä työttömyysturvaleikkauksia on yhdessä yössä lisätty lähes miljardilla ja työttömyysturvan rahoitusasia on jätetty käsittelemättä.

SAK torjuu jyrkästi työttömyysturvan lisäleikkaukset ja yritykset asettaa työttömiä keskenään vastakkain. Kokoomuksen ajamat ylisuuret työttömyysturvan leikkaukset ovat johtamassa pitkäaikaistyöttömien ja nuorten epäoikeudenmukaiseen kohteluun. Työssäolo- ja paluuehdon kiristykset ovat perusteettomia. Pitkäaikaistyöttömiin ja nuorten työmarkkinatukeen kohdistuvista heikennyksistä on luovuttava.

SAK edellyttää, että työttömyysturvan kokonaisuudistus toteutetaan tulopoliittisen sopimuksen mukaisesti. Muussa tapauksessa hallitus tietoisesti rikkoo tuloratkaisun yhteydessä tehtyjä päätöksiä. Työttömyysturvan rahoitus on saatettava pysyvän lain mukaiseksi. Ennätysvoittoja tekevien yritysten on kannettava oma vastuunsa irtisanomisten seurauksista."

Sulo Tiainen, Markku Nieminen: Sintit pataan. SMKL 1996. 38 s.

Sinttivintturin emännän lepytys ja muita hömpsäkkeitä

Suomen Metsästäjä- ja Kalastajaliiton sekä työttömien kalamiesten myötävaikutuksella hiljan julkaistu kalaruokaopas on oiva idea. Varakas, koulutettu ja työssäkäyvä väestönosa on jo pitkään pitänyt linjoistaan ja hyvinvoinnistaan kurin popsimalla kasvisten ja vihannesten ohella herkulliset kalaruuat parempiin suihin. Sintit pataan-otsikoitu kalareseptiopas murtaa kulinaarisen kalamonopolin tarjoamalla työttömänkin rahapussille passelia purtavaa. Niinpä työttömien ei enää tarvitse turvota ja turhaantua ainakaan pahanmakuisen ja kalliin pikaruuan takia.

Opas sisältää kymmenkunta kenen tahansa narrattavissa olevaa kalalajia, joista neuvotaan valmistamaan rapiat 60 maittavaa ateriaa. Nämä ovat epäilemättä toinen toistaan herkullisempia, mutta nimistä mukavin on ilman muuta Haukihömpsäke. Sinttivintturin Emännän lepytys taas on sikäli naseva, että se vihjaa paitsi keksijänsä harrastuksiin, kertoo myös yhtä ja toista hänen perhe-elämästään. Joku sanoi, että kaksi lasia baaritiskillä on novelli. Sama toki pätee myös sanoihin Sinttivintturin Emännän lepytys.

Oppaan toimittajien mukaan kalalajeja olisi mahtunut sivuille enemmänkin, mutta kireä painatusaikataulu pudotti mm. kiisken odottelemaan uutta parannettua painosta. Kiiskestä, ihan tosi, saa kielen mennessään vievää herkkua, kun sen taitaa oikeaoppisesti ja huolellisesti valmistaa. Mutta niin saa tyhmien ihmisten roskakalana pitämästä särjestäkin, jonka erinomaisuutta painotetaan neljän reseptin turvin.

Reseptien ja lajiesittelyiden lisäksi Sintit pataan sisältää kosolti muutakin aihettaan sivuavaa tietoa. Se kertoo kuinka fisut saadaan keittiöön asti, kotikeinoin suoritettavasta purkituksesta ja neuvoo perkauksen tärkeän taidon. Lisäksi se valottaa kaloille sopivia valmistustapoja ylimalkaan ja luetteloi tarveaineet.

Nelivärisenä kunnon paperille painettu ja selkeästi taitettu A 4-kokoinen Sintit pataan on ehdottomasti viisas hankinta, jos sattuu tykkäämään hyvästä ja terveellisestä ruuasta, joka kaiken lisäksi on edullista. Lopuksi oppaasta poimittu paistetun ahvenmarinaadin resepti:

Valmistusaineet: 4-5 isoa ahventa (n. 1 kg), 1,25 dl ruokaöljyä, 0,5 dl sitruunamehua, 1 tl suolaa, 1 tl oregaanoa ja 0,5 tl valkopippuria.

Valmistusohje: Suolistetaan ja fileoidaan ahvenet. Tehdään mausteista marinaadi ja laitetaan ahvenfileet marinaadiin. Annetaan fileiden olla marinaadissa n. tunti välillä kääntäen. Valutetaan fileet ja paistetaan kuumalla paistinpannulla. Nautitaan tillillä maustetun kukkakaalin ja perunoiden kera.

Janne Riihikallio

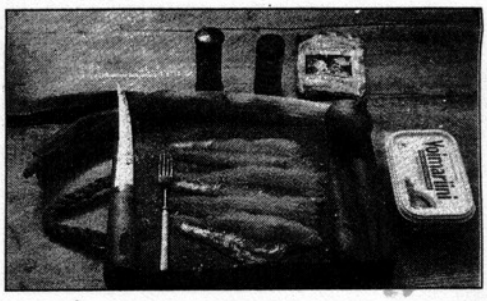

Esko Seppäsen EMU-analyysi:

Ideologinen neutronipommi

Esko Seppänen: EMU-Lintu vai kala? Omakustanne 1996. 191.

"Suomessa ei näytä olevan ryhmittymiä, jotka olisivat työttömien puolella tarvittaessa vaikka valtiota, EU:ta ja EMU:a vastaan", kansanedustaja Esko Seppänen kirjoittaa omakustannepamfletissaan EMU-Lintu vai kala? Esko Seppäsen keskeinen argumentti on se, että EU:n talous- ja rahaliiton EMU:n kolmannen vaiheen toteuttaminen, johon liittyy mm. yhteiseen rahaan siirtyminen EU:n alueella 1.1.1999, on väistämätön askel kohti EU:n muuttumista liittovaltioksi.

Esko Seppänen muistuttaa, että EMU on ennen kaikkea poliittinen hanke eikä taloudellinen, kuten Suomessakin poliittinen ja taloudellinen eliitti yrittää uskotella.

EMU-kriteerien soveltaminen merkitsee Suomessakin Seppäsen mukaan mm. työttömyyden säilymistä jatkossakin korkeana, palkkanalennuksia, lisää työelämän "joustoja" ja sosiaaliturvan leikkauksia.

Esko Seppäsen kirja antaa selkeässä ja helppolukuisessa muodossa hyvän kuvan EU:hun ja EMU:un liittyvästä problematiikasta. Seppänen selvittää myös mm. nykyisen laman, ennätystyöttömyyden, pankkikriisin ja kasinokapitalismin syyt ja niihin johtaneen kehityksen.

"Kuka on se suomalainen MEP (EU-parlamentin jäsen), joka ensimmäisenä lupaa maksaa osan kohtuuttomista korvauksista Suomen köyhille tai työttömille?" Esko Seppänen kysyy. Vapaaehtoiset voivat ilmoittautua TVY:lle.

Hinta kovan markan politiikasta ja rahamarkkinoiden harkitsemattomasta vapauttamisesta maksetaan Seppäsen mukaan nyt työttömyytenä, hyvinvointivaltion kuoleutumisena, sosiaalisena epävarmuutena ja yhteisöllisyyden vähenemisenä. Raskain kovasta markasta maksettava hinta on ennätystyöttömyys.

Esko Seppänen ei säästä myöskään poliittisen vasemmiston ja ay-liikkeen johtoa kritiikiltä. Hänen mukaansa EMU vapauttaa vasemmiston siitä "vanhojen aatteiden painolastista", että ollaan köyhien puolella. "EMU on sellainen ideologinen neutronipommi, että se tuhoaa vasemmistolta yhteiskuntapolitiikan aatteellisen sisällön jättäen samalla Euroopan korporatiiviset rakenteet koskemattomiksi", Esko Seppänen ruoskii.

Matti Mäkelä

Työttömien terveydenhoidon projekteja nousee ympäri maata

Terveystapaamisia Tampereella

Tampereen työttömien toimintakeskuksessa on jo pitkään tehty pitkäaikaistyöttömien terveystarkastuksia. Toimintaa on viritelty yhteistyössä kaupungin sosiaali- ja terveystoimen sekä Tampereen terveydenhoito-oppilaitoksen kanssa. Yhteistyötä on ollut myös Tampereen yliopiston ja Tampereen kotitalousoppilaitoksen kanssa.

Nyt toiminta on vakiintunut saatuaan omat tilat ja työntekijät. Huhtikuun alusta projektin terveydenhoitajana aloitti **Päivi Repo** ja toukokuun alusta alkaen psykologin tehtäviä hoitaa **Tapani Hyvärinen**, joka aiemmin on hoitanut samaa hommaa puolen vuoden työllistämispestillä Kaupunki on antanut projektin käyttöön entisen A-klinikan tilat toimintakeskuksen kiinteistöstä. Yhteistyö terveydenhoito-oppilaitoksen kanssa jatkuu. Projektipäällikkönä toimii toimintakeskusta pitkään luotsannut **Seppo Vainio.**

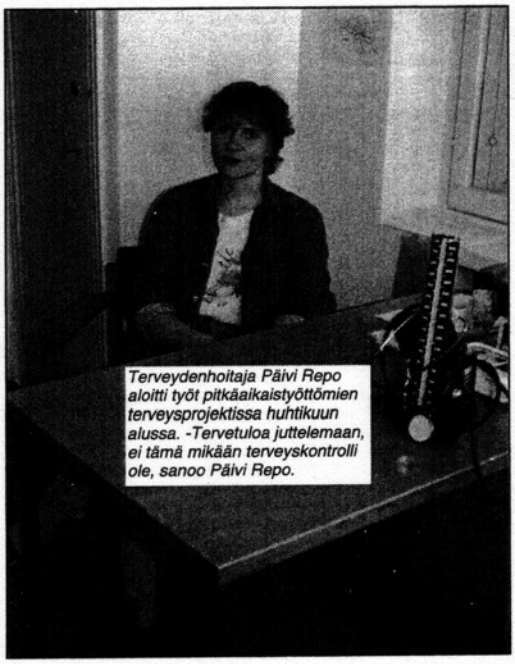

Terveydenhoitaja Päivi Repo aloitti työt pitkäaikaistyöttömien terveysprojektissa huhtikuun alussa. -Tervetuloa juttelemaan, ei tämä mikään terveyskontrolli ole, sanoo Päivi Repo.

-Ideana on luoda taloudellinen malli pitkäaikaistyöttömien terveyden, työkyvyn ja kuntoutuksen edistämiseksi. Lähestymme asioita terveyden ja työkyvyn, emme sairauden näkökulmasta. Tavoitteena on saada työtön aktiiviseksi toimijaksi, sanoo terveydenhoitaja Päivi Repo.

Idean käytännön toteutuksena ovat terveystapaamiset työttömien kanssa, kyse ei siis ole mistään terveyskontrollista. Fyysisen kunnon arviointiin kuuluvat käsien, jalkojen ja muiden suurten lihasryhmien testaukset, samoin verenpaineen ja veriarvojen tutkiminen. Vauhti on Päivi Revon kertoman mukaan 2-3 tapaamista päivässä.

-Tavoitteena on, että vastaanotolla kävijät oppisivat tuntemaan oman fyysisen ja psyykkisen kuntonsa, omat voimavaransa.

Puskaradio toimii parhaiten

Työttömien omia terveysprojekteja on käynnistetty monesta syystä, mutta yksi tärkeimpiä on muun terveydenhuollon liian korkea kynnys työttömille. Syytä on työttömien omassa arkuudessakin, mutta kunnallisen terveydenhuollon supistukset, aiemman työterveyshuollon loppumiminen ja yksityisen kalleus ovat kolme merkittävää syytä siihen, että liian monet työttömät laiminlyövät terveytensä ylläpidon. Yksi iso kynnys on työttömyysturvan katkeaminen julkisen sairastamisen vuoksi.

-Homma on aloitettu ihan verkkaisesti. Tarvitaan tietenkin aikaa, mutta kynnys lienee tännekin liian korkea. Tietoa tapaamista levitämme pääasiassa toimintakeskuksen ilmoitustaulun kautta, jonne viesti kuitenkin helposti hukkuu muiden lappusten sekaan. Tuttavien myönteiset kokemukset ovat kuitenkin paras kanava, eli vanha kunnon puskaradio, kertoo Päivi Repo.

Henkilökohtaisten tapaamisten lisäksi Tampereen projektissa järjestetään ryhmätapaamisia ja piirejä erilaisten teemojen ympärillä. Ryhmien toivotaan muotoutuvan itseohjautuviksi, johon suuntaan ryhmäläisiä aktivoidaan. Mahdollisia uusia yhteistyökumppaneita lähestytään piakkoin kirjeitse.

-Vaikka projektien itsenäisyys on hyvä asia, merkitsee se myös yksinäisyyttä Äskettäin pidetty valtakunnallinen seminaari aiheesta olikin varsin hyödyllinen. Erillisten projektien verkostoituminen on todennäköinen tulevaisuudenkuva, jatkaa Päivi Repo.

Työterveyshuollon kanssa yhteistyöhön

Tämän ohella on muitakin kehityssuuntia. Päivi Repo tietää, että Seinäjoella toimitaan yhteistyössä terveyskeskuksen kanssa. Viime joulun alla terveydenhoitajaksi valmistunut Repo omistautunut asialle jo opiskeluaikanaan, sillä lopputyönsä hän teki juuri työttömien terveydenhuollosta.

-Luonnollinen yhteistyökumppani on työterveyshuolto, sillä se omaa parhaat valmiudet työkunnon arviointiin ja kuntoutukseen. Sitäpaitsi massatyöttömyys on aiheuttanut työterveydenhuollossa vajaakäyttöä, joten yhteistyöllä työllistettäisiin kortistossa olevia terveydenhuollon ammattilaisia.

HANNU OITTINEN

Jyväskylässä Jytky-projekti

Projektin kohderyhmänä ovat Jyväskylän ja sen lähiympäristön pitkäaikaistyöttömät. Alkuvaiheessa pääasiallisena toiminta-alueena on Jyväskylän kaupungin alue. Myöhemmin koko Keski-Suomen työvoimapiirin alue.

Projektin tavoitteena on selvittää ja edistää työttömien (myös syrjäytymässä olevien tai syrjäytyneiden) työ- ja toimintakykyisyyttä ja näin mahdollistaa heidän paluunsa työelämään. Tavoitteena on myös kehittää moniammatillinen verkostoitunut sosiaali- ja terveydenhuollon toimintamalli työttömien työ- ja toimintakyvyn säilyttämiseksi ja edistämiseksi. Samoin tavoitteena on edistää sosiaali- ja terveydenhuollon koulutuksen ja työelämän välistä yhteistyötä ja koulutuksen laatua sekä myös työllistää työttömiä ja edistää uusien työpaikkojen syntymistä.

Projektin yhteistyöorganisaatiot ovat Jyväskylän sosiaali- ja terveyspalvelukeskus, Jyväskylän työvoimatoimisto, Keski-Suomen työttömien yhdistys, Jyväskylän yliopiston terveystieteen laitos sekä Keski-Suomen terveydenhuolto-oppilaitos (vastuuorganisaatio) sekä muut Jyväskylän seudun ammatillisen koulutuksen kuntayhtymän oppilaitokset.

Toiminta käynnistyy alkuvaiheessa pienimuotoisena pilottitoimintana ja laajentuu kokemusten lisääntyessä. Toiminnan alkuvaiheessa kartoitetaan pitkäaikaistyöttömien toimintakykyisyyttä ja kehitetään työ- ja toimintakyvyn selvittämiseksi ja ylläpitämiseksi tarvittavia erilaisia toimintamuotoja yhdessä terveydenhuolto-oppilaitoksen, Jyväskylän kaupungin ja muiden yhteistyöorganisaatioiden kanssa. Jyväskylän kaupunki on työllistänyt yhden terveydenhoitajan tarkastus- ja kehittämistyöhön työttömien toimintakeskus Rantakievariin. Tähän työhön on tarkoitus työllistää lisäksi toinen hoitaja.

Terveydenhuolto- oppilaitoksessa on käynnistynyt mm. seuraavia toimintoja: terveydenhoitajaopiskelijoiden terveystarkastukset, Fysioterapiaopiskelijoiden liikunnalliset ryhmät, toimintaterapiaopiskelijoiden toiminnallinen ryhmä, lähihoitajaopiskelijoiden jalkojen ja hampaiden hoitoon kohdistuvat neuvontaryhmät ja -tilaisuudet. Rantakievarissa on myös käynnistynyt terveydenhoitajan vetämä laihdutusryhmä. Lisäksi on tarkoitus käynnistää ns. "etsivää toimintaa" paikkoihin, joissa työttömiä on mahdollisuus kohdata.

Toiminnasta luotavan mallin pohjalta järjestetään koulutustoimintaa Keski-Suomen työvoimapiirin alueen sosiaali- ja terveydenhuollon käytännön työntekijöille ja opiskelijoille.

MITEN SÄILYTTÄÄ TERVEYS JA TYÔKYKY TYÔTTÔMYYDEN AIKANA ?

-Terveys- ja työkykyongelmat ovat yleisiä työttömiksi joutuneilla, lääkäri **Pekka Virtanen** Tampereen yliopiston kansanterveystieteen laitokselta totesi valitettavan tosiasian "Työttömyys - uusi mahdollisuus" -seminaarissa Helsingissä. -Syynä tähän on osittain se, että terveys ja varsinkin työkyky rappeutuvat työttömänä nopeammin kuin työtä tehdessä.

Miten ihminen sitten voisi pitää huolta omasta terveydestään ja työkyvystään? Kokemuksistaan kertoivat myös työttömiksi joutuneet **Lars Lindström** Vantaalta ja **Saija Hairo** Turusta.

Pekka Virtasen mukaan liikunnan harrastaminen ja liikunnan lisää minen ovat tutkimusten mukaan paitsi fyysistä, myös psyykkistä kuntoa parantavia. Saija Hairo kertoi myös itse kokeneensa tämän. -Kun olin ensimmäisen kerran työttömänä v. 94 puolentoista vuoden ajan, tunsin huonommuuden tunnetta, syyllisyyttä ja minulla oli univaikeuksia. Välillä olin työllistämistöissä ja nyt olen taas työttömänä. Mutta nyt olen alkanut hoitaa itseäni. Liikunnan harrastaminen on tukenut älyttömästi terveyttäni ja elämääni, Saija kertoi. -Koska olen sinkku, haluan tavata miehi terveissä tilanteissa, Saija totesi myös yhden hyvän syyn harrastaa liikuntaa.

Niin Saija kuin Larskin ovat myös huomanneet sosiaalisen osallistumisen tärkeyden mielenterveyden hoidossa.

Itsetunnon vahvistaminen on tärkeää

Lars Lindström on jäänyt työttömäksi pitkän työssäolon jälkeen. -Min edustan sitä ikäluokkaa, joka vain meni töihin. Isäni hommasi minulle työpaikan kirjapainosta, ja työtä oli aina hirveästi. Ennen sanottiin, että vain roistot ja juopot ovat työttömiä, mutta niinpä vain minäkin jouduin työttömäksi, kun firma meni nurin. Viime heinäkuussa eräänä aamuna soi puhelin, ja niin olin työtä vailla.

Lars on pitänyt mielenterveyttään yllä osallistumalla Vantaalla toimivaan Vire-projektiin.-Sen olen huomannut, että työttömien tiloissa on yllättävän vähän ihmisiä, Lars kertoi. -Rohkaisisin kyllä kaikkia tulemaan. Saman kohtalon kokeneita ihmisiä on helppo tavata, ei tarvitse pelätä eikä jännittää.

Saija on tyydyttänyt seurankaipuutaan niinikään työttömien toimistossa, mutta tämän lisäksi hän on mennyt laulukuoroon mukaan. Laulaminen auttaa häntä löytämään omaa ääntään muutenkin, ja vahvistaa itsetuntoa Sehän työttömyyden aikana onkin olennaista - kun itsetunto on kunnossa, olo on kaikin puolin muutenkin helpompaa.

Saija on vahvistanut itsetuntoaan työttömyyden aikana myös menemällä mukaan läheisriippuvuudesta kärsivien ryhmään. -Tämänkertainen työttömyys on ollut minulle hyvää itseni saneerauksen aikaa. Olen tutkinut Al-anon ryhmässä menneisyyttäni, ja vanhoista asioista vapautuminen on tuonut energiaa tutkia myös uusia mahdollisuuksia.

Saijaa kiinnostaa vapaaehtoistyö, ja hän on miettinyt myös ammatinvaihtoa, vaikka kuvataide onkin hänelle edelleen tärkeä asia.

Energiaa toisten ihmisten kanssa olemisesta

Saija totesi monelle tutun tilanteen: kun on yksin neljän seinän sisällä, synkät ajatukset hiipivät mieleen. Toisten ihmisten kanssa olemisesta voi saada energiaa. Pekka Virtanen kertoi pitkäaikaistyöttömien rakentajien työkunnon kohottamisprojektista, jossa yksi ryhmä oli kuntoryhmä , toinen ammattiryhmä ja kolmas ryhmä kävi vain terveystarkastuksissa ennen ja jälkeen. Kaikissa kolmessa ryhmässä fyysinen ja henkinen hyvinvointi kohentui: olennaista siis tuntuu olevan se, että ollaan toisten ihmisten kanssa tekemisissä myönteisissä merkeissä.

Tuula-Maria Ahonen

PERS'AUKI-OHJELMISTO

Pers'auki-ohjelmisto on puolileikillinen ja puolivakava pieni Windows-ohjelmapaketti raha-asioiden hoitamista varten. Paketti sisältää kolme ohjelmaa:

❒ **Pers'auki**: ohjelma, jolla voi laskea työttömyyspäivärahan suuruuden;

❒ **Velka Express**: ohjelma, jolla voi tehdä annuiteettilainaa koskevia laskelmia. Tasaiseen kuukausimaksuun perustuvat lainat ovat tavallisia mm. asunto- ja luottokorttilainoina;

❒ **Extra Lotto**: ohjelmalla voi arpoa tavallisia ja Viking-lottorivejä. Tallennetut rivit voi myös tarkistaa.

Toimii Windows 3.1:ssä ja Windows 95:ssä.
Ohjelmisto sisältää ohjeet Windowsin Help-tiedostona.
Ohjelmiston on laatinut Pertti Honkanen.
Hinta 60,00 mk + postikulut.

Demokraattinen Sivistysliitto
Käenkuja 3-5 N,
00520 Helsinki
puhelin 90-58400353

Yksilöllistä palvelua työttömille työnhakijoille

MASINA TÄYDESSÄ KÄYNNISSÄ TURUSSA

Masina on maassamme ainutlaatuisen laaja työllistymisprojekti. Pyrimme vähentämään Turun talousalueen työttömyyttä kehittämällä jo olemassaolevia voimavaroja sekä etsimällä uusia työllistymistapoja. Me haluamme olla linkkinä yhdistämässä osaavia ihmisiä ja tekemättömiä töitä. Molempia todella riittää, mutta yhtälön muuntaminen työpaikoiksi ei tietenkään ole vain meidän tahdostamme kiinni. Paljon on silti tehtävissä.

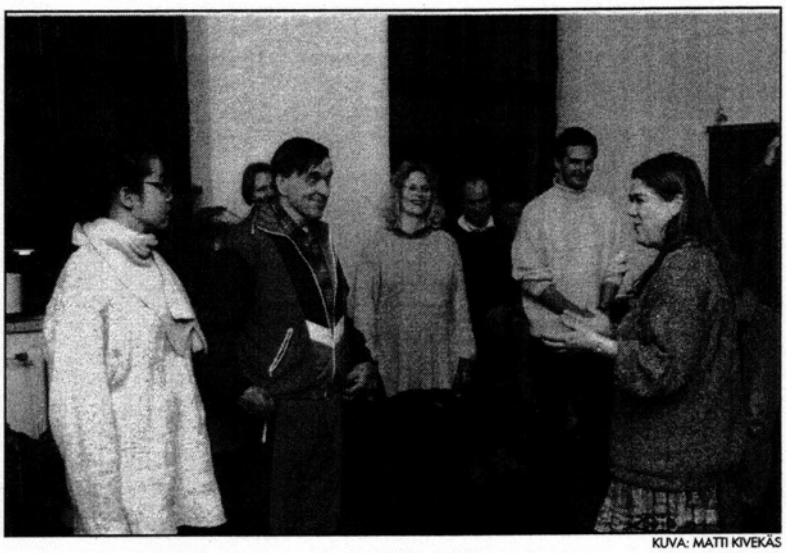

KUVA: MATTI KIVEKÄS

Roolin vaihto sallittu!
Laulutaiteilija Anna-Riitta Minkkinen ohjaa Turun Työttömien Teatterin uskaltavaa joukkoa.

Masina on ennen kaikkea toiminnan talo. Se tarjoaa mielekästä tekemistä ja mahdollisuuden muiden tapaamiseen. Ihmisten aktivointi, motivointi sekä ammattitaidon ylläpito ja parantaminen ovat kaiken toimintamme lähtökohtia. Muutoin Masinan kahdeksalla projektilla on kullakin omat tapansa palvella asiakkaitaan yksilöllisesti, heidän tarpeistaan lähtien.

Taustalla yhteistyötä

Masina on Euroopan Sosiaalirahaston hanke, joka tukee ja täydentää julkista järjestelmää. Teemme yhteistyötä mm. Turun kaupungin, työvoimahallinnon, työntekijäjärjestöjen sekä yrittäjien kanssa. Asiakkaamme taas koostuvat Turun talousalueen työttömistä ja lomautetuista ihmisistä, mutta mahdollisuuksien mukaan pyrimme auttamaan muitakin.

Masinan avajaisia vietettiin lokakuun alussa. Toimikautemme on kaksivuotinen, mihin on mahdollista saada kahden vuoden jatkoaika. Tarkoitus kuitenkin on tehdä itsemme tarpeettomiksi - saada ihmiset takaisin työelämään. Nykyiset työttömyysluvut luonnollisesti tekevä tehtävästä lievästi ilmaistuna haasteellisen.

Masina koostuu työttömien omista organisaatioista. Ne tekevät nyt yhteistyötä samoissa tiloissa Sepänkatu 5:ssä ja tehostavat näin tarjontaansa sekä laadullisesti että määrällisesti. Näin laaja-alainen yhteistoiminta on maassamme ainutlaatuista ja toimii Masinan todellisena moottorina.

Taloon tuleva voi vapaasti valita häntä eniten kiinnostavan hankkeen ja aktivoitua sitten toisenkin projektin tarjontaan. *Inno-Verkko*, *Merkonet*, *Tutka* ja *Turun Seudun Työttömät Hoitajat* ovat varsinaisia työllistymisprojekteja. Turun Seudun Työttömien *Kädentaito-projekti*,*Turun Työttömien Teatteri*, *Työttömien Terveyspiste* ja *TyöTurku* taas voidaan luokitella työllistymistä tukeviksi toiminnoiksi.

Myönteinen muutos

Työttömyys on useimmille kriisin paikka. Se voi kuitenkin olla myös alku jollekin uudelle ja positiiviselle. Töiden loputtua ja alkushokin mentyä on hyvä hetki miettiä, mitä elämältään haluaa. Työttömyys saattaa antaa kipinän kasvulle, omien taitojen kehittämiselle ja koko ihmisenä olemiselle. Eri ammattiryhmien lähtökohdat ovat kuitenkin valitettavan eriarvoisia. Joidenkin on pakko vaihtaa ammattiaan kun taas toisille avautuu siihen mahdollisuus

Oikealla asenteella ja valmennuksella työpaikan saaminenkin helpottuu huomattavasti, vaikkei niitä yksinkertaisimpia asioita olekaan. Suureksi iloksemme saamme tästä jatkuvasti todisteita: aina joku onnistuu. Toiminnasta koituva elämänlaadun paraneminen on jo sinällään tärkeä arvo.

Asiakkaamme ovat hyvinkin erilaisen henkilöhistorian omaavia yksilöitä, joille varmuudella yhteistä on vain se, että he tällä hetkellä ovat vailla työtä. Siksi Masinan on kyettävä palvelemaan ihmisiä heidän omista lähtökohdistaan käsin. Yritämme vaikuttaa myös asenteisiin siten, että työttömyys miellettäisiin ongelman sijasta henkilökohtaiseksi haasteeksi. Suuri ero on siinä, sanooko olevansa työtön - vai etsivänsä työtä. Prosessi on ymmärrettävästi aina erilainen. Pitkäaikaistyötöntä ei liene järkevintä heti houkutella oman osaamisen markkinoinnin kurssille, vaan liikkeelle lähdetään häntä itseään välittömimmin auttavan ja kiinnostavimmalta tuntuvan toiminnan kautta.

Masina raportoi toiminnastaan Sosiaalirahastolle kolmasti vuodessa. Tavoitteena on, että kävijöistä vähintään puolet pääsee joko töihin (tämä luonnollisesti ensisijaista) tai koulutukseen. Iloksemme ihmiset ovat jo löytäneet meidät: kävijöitä on parhaimmillaan parisataa päivässä. Toimintamallimme on selkeästi suunniteltu ja parhaillaan remontoitavat lisätilat antavat mahdollisuuden jo pitkään kyteneiden ideoiden toteuttamiseen. Esittelemme hanketta jatkuvasti eri puolilta Suomea saapuville työttömien yhdistyksille ja viranomaisille. Avoin yhteistyö on mielestämme ainoa tie todelliseen vaikuttamiseen.

Neljä eri projektia

Merkonet palvelee kaupan, hallinnon ja palvelujen työnhakijoita. *Inno-Verkko* suuntautuu atk- ja teknisen alan väkeen siinä missä *Tutkan* asiakkaita ovat korkeasti koulutetut. *Turun Seudun Työttömät Hoitajat* keskittyy nimensä mukaisesti niin hoito- kuin sosiaalialankin työttömiin.

Nämä neljä hanketta pyrkivät ensisijaisesti työsuhteiden saamiseen, mikä edellyttää hakijoiden ammattitaidon ylläpitoa ja heidän valmiuksiensa kehittämistä. Työllistämisprojektien omilla kursseilla halutaan antaa osallistujille konkreettisia työnhakua helpottavia valmiuksia. Käynnissä on jatkuvasti erityisiä työnhaun valmennusryhmiä ja lisäksi opetellaan esimerkiksi myönteistä ajattelua ja luovuutta. Niistä on todellista hyötyä aikanaan toivottavasti myös työelämässä, samoin kuin kieli- ja atk-taitojen kohentumisesta. Lisäksi Masinassa järjestetään eri alojen asiantuntijaluentoja.

Työsuhteisiin pyrkimisen ohella hankitaan tietoa vaihtoehtoisista työllistymistavoista: uusosuuskuntatoiminnasta, yrittäjyydestä ja ulkomailla työskentelystä. Näissäkin uskalluksen pitää nousta realistiselta pohjalta.

Mahtava mahdollisuus

Masinan muut neljä projektia ylläpitävät ihmisten vireyttä tarjoamalla mielekästä tekemistä ja onnistumisen elämyksiä. *Kädentaito-projektissa* on mahdollisuus monipuolisten käsityötaitojen opetteluun tai syventämiseen. Niistä voi joillekin olla ammatiksi asti.

Ompelimo, kutomo, kivi- ja piakkoin myös keramiikkapaja odottavat käyttäjiään. Ammattitaitoiselta ohjaajalta saa aina apua, mutta kurssilla pääsee hyvin alkuun. Niitä järjestetään myös silkkimaalauksesta, kankaanpainannasta, huovutuksesta ja kynttilänvalmistuksesta.

Miehiä toivotaan mukaan nykyistä enemmän. Heille järjestetään aivan omiakin ryhmiä: miesten ruokakurssilla monen körilään kokkitaidot ovat kummasti kohentuneet. Vaatehuoltokurssilla taas opitaan esimerkiksi lahkeiden lyhennystä ja vetoketjun vaihtamista. Tiedänpä silti kertoa, ettei vät nämä taidot ole kaikkien naistenkaan arsenaalissa...

TyöTurku keskittyy yksinomaan kurssien ja harrastekerhojen järjestämiseen. Valikoima on kattava, kielistä autontuntemukseen ja akvarellimaalaukseen. Nämä kurssit kiinnostavat hyvinkin erilaisten ammattiryhmien väkeä.

Työttömien Terveyspisteessä hoidetaan kaiken jaksamisen pohjaa. Terveydenhoitajan vastaanotolle voi saapua ilman ajanvarausta, vaikka vain keskustelemaan. Käynnissä ovat myös pitkäaikaistyöttömien terveystarkastukset. Erilaisia ryhmiä kokoontuu viikottain esimerkiksi yhteislaulun, jumpan ja laihdutuksen merkeissä.

Kokemusta ja elämyksiä

Työttömien Teatteri on tarkoitettu aivan tavallisille ihmisille, jotka haluavat löytää itsestään uusia kykyjä ja samalla kouliintua ryhmätyöhön. Jokaisesta löytyy luovuutta ja uutta uskallusta, kunhan niihin vain kannustetaan.

Kevätkaudella annetaan äänenmuodostuksen ja teatteriliikunnan opetusta sekä järjestetään musiikkileikkiä työttömien lapsille. Lisäksi teatterilaiset kiertävät nukketeatteriesityksellä veloituksetta kaupungin päiväkoteja kiitokseksi siitä, että Turku tukee Masinan toimintaa. Radioteatteritoimintaa aloitellaan ja kesäteatteriakin on luvassa.

Ruokaa ja lastenhoitoa

Lastenhoito on järjestetty, jotta kaikki kiinnostuneet voisivat osallistua Masinan toimintoihin. Hepuli on paikka, jossa lapsi viihtyy sillä aikaa kun isä tai äiti asioi Masinassa. Käytössä on oma tila, hoitaja sekä paljon leluja ja muuta puuhamateriaalia. Hepulissa tullaan järjestä mään myös erityisiä teemapäiviä.

Masinassa toimii työttömien ruokala, joka tarjoilee mm. edullista lounasta. Sekin on hyvä paikka muiden ihmisten tapaamiseen, eikä yhteisistä puheenaiheista liene pulaa. Myönteisyys ja tekemisen meininki tuovat elämään lisää mielekkyyttä ja vievät kohti työllistymistä. Me uskomme ihmisten saavan virtaa Masinasta.Se on näinä aikoina totisesti tarpeen.

Katja Wallenlind
Masinan tiedottaja

Masina
Sepänkatu 5, 20700 Turku
projektipäällikkö Antti Kirkkola, puh. 921-2739 601
tiedottaja Katja Wallenlind, puh. 921-2739 603
'fax 921-2337 053

Syrjäytyminen uhkaa pitkäaikaistyöttömiä

Tuire Santamäki-Vuori: Pitkäaikaistyöttömien työmarkkinakokemukset lamavuosina 1993-1994. Työministeriö. Työpoliittinen tutkimus Nro 131. 1996.

Suuri osa pitkäaikaistyöttömistä uhkaa syrjäytyä lopullisesti työmarkkinoilta ja -mikä pahinta -jopa koko yhteiskunnasta. Syrjäytyminen uhkaa pahimmin iäkkäitä ja heikosti koulutettuja pitkäaikaistyöttömiä.

Tuire Santamäki-Vuori on selvittänyt vuoden 1992 lopussa vähintään vuoden työttömänä olleiden noin 85 000 pitkäaikaistyöttömän vaiheita lamavuosina 1993-1994. Heistä noin kaksi kolmannesta oli työttömänä myös vuoden 1994 lopussa.

Hämmästyttävää on mm. se, että vain seitsemän prosenttia pitkäaikaistyöttömistä osallistui työvoimakoulutukseen. Tukityössä oli sen sijaan ollut lähes kaksi kolmesta pitkäaikaistyöttömästä, ja heistä neljännes oli ollut sijoitettuna yksityiselle sektorille.

Vain joka viides pitkäaikaistyötön onnistui ainakin kerran saamaan työtä normaaleilta työmarkkinoilta. Tutkimuksen mukaan vain alle kymmenesosa pitkäaikaistyöttömistä onnistui tutkimusjakson aikana kestävämmin irrottautumaan työttömyydestä ja pääsemään kiinni työelämään.

On syytä muistaa, että pitkäaikaistyöttömien määrä on tällä hetkellä huomattavasti suurempi kuin tutkimusajankohtana ja on edelleen kasvussa. 90-luvun lamavuosina pitkäaikaistyöttömien osuus kaikista työttömistä on Suomessa kymmenkertaistunut. Useissa vanhoissa EU-maissa joukkomittainen pitkäaikaistyöttömyys on sen sijaan ollut arkipäivää jo pitkään.

Yksi tutkimuksen keskeisistä johtopäätöksistä on se, että tukityöhön osallistuneiden keskuudessa työmarkkinoille kiinnittyminen on huomattavasti yleisempää kuin niiden pitkäaikaistyöttömien keskuudessa, jotka eivät olleet työvoimapoliittisten toimenpiteiden kohteena.

Pakollisen velvoitetyöllistämisen poistamisen vuoden 1993 alusta lähtien oli selvä virhearvio. Santamäki-Vuoren mukaan työvoimapolitiikka oli Suomessa muutenkin vuosina 1993-1994 varsin passiivista. Pitkäaikaistyöttömien määrän vähentäminen on välttämätön edellytys koko työttömyyden tuntuvaksi alentamiseksi. Se edellyttää tehokkaita erityistoimia, kuten esimerkiksi koulutusta.

Santamäki-Vuori muistuttaa, että työttömien on voitava myös itse vaikuttaa siihen, millaiseen koulutukseen tai työharjoitteluun heidät sijoitetaan.

Tuire Santamäki-Vuoren arvion mukaan todellisuudessa sellaisia työttömiä, jotka 90-luvun lamavuosina ovat useissa jaksoissa olleet yhteensä jopa vuosia työtömänä, on paljon enemmän, kuin pelkkä yhtäjaksoisesti pitkäaikaistyöttömänä olleiden laskenta paljastaa.

Matti Mäkelä

TVY:n vuosikokous valitsi L

"Työpaikkojen lisäys on par

Suomen järjestäytyneet työttömät ovat valinneet Joensuussa pidetyssä vuosikokouksessa uudeksi puheenjohtajakseen Lea Karjalaisen Ivalosta. Vuoden varapuheenjohtajana toiminut Karjalainen on ennen työttömyyttään toiminut tekstiili- ja vaatetusalalla, mm. Reiman pääluottamusmiehenä. Työttömyyden takia hän kouluttautunut kodinhoitajaksi.

TVY:n puheenjohtajuus kiinnosti laajasti, sillä vaalin ensimmäisellä kierroksella oli seitsemän ehdokasta. Karjalaisen ohella puheenjohtajuutta tavoittelivat **Eija Mäkinen** Parkanosta, **Marianne Boström** Vihdistä, **Markku Kekäläinen** Helsingistä, **Anneli Nisula** Mäntyharjulta, **Heikki Häyrynen** Nivalasta ja **Tuulikki Väliniemi** Jyväskylästä.

Toiselle kierrokselle selvisivät Karjalaisen ohella Mäkinen, Boström ja Kekäläinen. Lopullinen äänestys käytiin Karjalaisen ja Mäkisen kesken, jonka Karjalainen voitti äänin 116-99.

Kiitospuheessaan Lea Karjalainen ilmoitti jatkavansa työttömien edunvalvonnasta lähtevää linjaansa ja kehittävänsä edelleen suhteita tärkeimpien yhteistyökumppaneiden eli ay-liikkeen ja kirkon ohella myös uusiin tahoihin.

Helsingin ja Ivalon välisen etäisyyden aiheuttamat ongelmat hän ilmoitti aikovansa ratkaista ahkeraan reissaamisen lisäksi hankkimalla tilapäismajoituksen pääkaupunkiseudulta.

Omat päättäjät tentattavana

Kokouksen ensimmäisenä päivänä oli ohjelmassa vanhan hallituksen jäsenten tentti, jossa yhdistysten edustajat saivat jakaa kiitosta ja moitetta, kysellä ja evästää.

Idea oli lähtöisin Oulun läänin yhdistysten kokouksesta, joka oli valtuuttanut Ilkka Lautkankareen viemää asiaa eteenpäin.

Ilmeisesti idea toimi, sillä monien arvioiden mukaan kokous oli paljon sujuvampi ja rauhallisempi kuin ennakkoodotukset ja ouheenjohtajaehdokkaiden runsas määrä antoivat olettaa.

Vaikka TVY:n hallituksen muodostavatkin työvoimapiireittäin aluekokouksissa valitut edustajat, jää TVY:n hallitus tavalliselle rivijäsenelle kaukaiseksi.

Vuosikokous on juuri valinnut TVY:n uudeksi puheenjohtajaksi Lea Karjalaisen, on onnittelujen, kukkien ja valokuvien vuoro. Kättelemässä Vaasan Seppo Haapaharju, tilannetta kameralla ikuistamassa Turun Lasse Räsänen. Kokouksen puheenjohtajana toiminut Pertti Piipponen joutui muist uttamaan, että "kyllä sitä Leaa ehtii halata myöhemminkin".

TVY:läisten yhdistysten kokoontumisia erilaisten teemojen merkeissä kaivattaisiin nähtävästi silloin tällöin, jolloin jäsenet voisivat suoraan sanoa sanansa ajankohtaisiin asioihin.

Yksi keino lisätä järjestön sisäistä keskustelua voisi olla myös Karenssisanomien ilmestymiskertojen lisääminen, vaikka kokouksessa heitettiin sellainenkin ajatus, että lehden lakkauttaminen parantaisi järjestön tiedotusta.

Yksi selvä toive oli sisäisen tiedonkulun parantuminen, jotta riittävän nopeasti tiedettäisiin valmisteilla olevat ja päätetyt asiat .

Tähän liittyen kokouspaikalla oli EU:n ruoka-avun jakeluun liittyvää koulutusta, jota antoi järjestön toiminnanohjaaja **Sirkka Rajala**.

Lisää tietoa kaivattiin myös Euroopan Työttömien Verkoston ENU:n toimintaan osallistumisesta.

Omien päättäjien tentti oli ensimmäinen laatuaan TVY:n historissaa. Sen puhetta johtivat ansiokkaasti joensuulainen **Lea Ylitalo** ja paljon työttömien kanssa työskennelyyt Kirkon diakonia- ja yhteiskuntatyön sihteeri **Ilkka Sipiläinen**.

Joensuun henkeä kiiteltiin kilvan

Kokouspaikka oli Joensuun ev. lut. seurakuntakeskus, joka tarjosi hyvät puitteet kokoukselle, johon osallistui noin 250 edustajaa ja noin 50 seuraajaa.

-TVY on itsenäinen työttömien yhteistyö- ja edunvalvontajärjestö, joka tekee yhteistyötä erityisesti ay-liikkeen ja kirkon, mutta myös yhäuseampien kansalais- ja viranomaistahojen kanssa, linjaa puheenjohtaja Lea Karjalainen.

Seurakuntakeskuksen henkilökunta suhtautui suurenmoisesti työttömien kokousväkeen. Myös tieto- ja muu koukustekniikka pelasivat hyvin.

Ruokailu kokouspaikalla ja jatkuva kahvinmyynti lisäsivät kokousväen vuiihtyvyyttä.

Järjestelyistä päävastuun kantanut Joensuun Aktiiviset Työnhakijat ry sai ansaittua kiitosta suuren urakan hienosta hoitamisesta. Kokousväkeä lämmitti mm. ystävällinen narikka- ja kuljetuspalvelu.

Leikkaukset eivät luo työpaikkoja

Pääosa kokouksesta kului järjestön sisäisten asioiden käsittelyyn, jopa siinä määrin että tiedotusvälineillä oli vain rajattu aika olla seuraamassa kokouksen kulkua.

Siitä huolimatta televisio huomioi kokouksen hyvin, josta kiitokset TV 1:n **Reijo Holopaiselle**, Kotimaan katsauksen **Marita Porrassalmelle** ja MTV:n **Harri Ekholmille**.

Ajankohtaisiin asioihin kokous paneutui julkilausmassaan, jossa otettiin kantaa työn puolesta työttömyysturvan leikkauksia vastaan. "Leikkaukset eivät tuo tähän maahan yhtään työpaikkaa" oli kokousväen kanta yhteen lauseeseen tiivistettynä. Kokouksen kannanotto on kokonaan julkaistu viereisellä palstalla.

Aukeaman tekstit&kuvat:
HANNU OITTINEN

P.S.Vuosikokouksen ja hallituksen järjestäytymiskokouksen valinnat ovat muun TVY-aineiston yhteydessä sivulla 15.

Työtä ja kansalaisturvaa, ei leikkauksia

Työttömyysturvan uudistuksesta p huminen on jäänähtänyt keskusteluk leikkausten tasosta, vaikka puhuttaa rakenteellisista uudistuksista. Nä ylläpidetään ja voimistetaan taloude lista eriarvoisuutta työttömien välil Työttömyysturvaa heikentämällä ty paikat eivät lisäänny.

Työttömät haluavat työtä, joka a tomaattisesti vähentää työttömyy turvan tarvetta.Tätä seikkaa ei ole va litsevassa keskustelussa haluttu ott huomioon. Kun puolelle miljoonal työttömälle on tarjolla 10 000 avoin työpaikkaa, on selvää ettei turvan ta ve vähene eikä rahoituspohja paran leikkauslinjalla. Vaikka ammattiyl distyslike kiitettävästi pitää kiinni t po-sopimuksen mukaisista leikkau raameista, ei sekään ole nostan työllisyyden kohentamista riittävä esille.

Tuloloukkuryhmän esitykset suoj osan ja leikkausprosentin alentam sesta eivät paranna pientä lisansioi saavan työttömän asemaa. TVY vaat palaamista aiempaan käytäntöön, jo sa työpäiviltä maksetaan palkka t työttömyyspäiviltä normaali korvau Itse ansaittu palkka on paras kannu tus työntekoon.

Erillisestä työttömyysturvasta tule siirtyä yhtenäiseen kansalaisturvaa Työn, työttömyyden, opiskelun lasten kotihoidon välinen raja ei ny kyisin ole niin selvä kuin aiemmi Yhtenäinen kansalaisturva, jonka r hoitukseen osallistuu myös pitkälle a tomatisoitu teollisuus, on ainut kest vä toimeentulon malli vailla palkk työtä oleville. Verotus, eläke- ja sos aaliturva sekä hallintokäytäntö o saatettava vastaamaan muuttunutt tilannetta.

Työttömien vuosikokous arvosta presi lehti Martti Ahtisaaren esittämä ajatusta, että säännöllinen toimin kansalaisjärjestöissä voitaisiin hyvä syä työksi, josta maksettaisiin asiaa kuuluva korvaus. Tällä tavoin voita siin osaltaan purkaa työttömyyson gelmaa, palkita kansalaisia heida aktiivisuudestaan, kartoittaa tekem töntä työtä ja luoda uutta myönteis yhteiskunnallista ilmapiiriä. Tässä o tilaisuus muuttaa juhlapuheet työn u desta määrittelystä arkiclämän tasol

Puolella miljoonalla työttömäll on puoli miljoonaa ääntä syksyn kun nallis- ja EU-vaaleissa.

Joensuussa 29.3.1996
TVY:n vuosikokous

Yhteistyökumppaneiden tervehc

TVY:n kokousta tervehtivät useat yhteistyökumppanit. Julkaisemme ohessa käytössämme olleista tervehdyksistä, jotka kuvannevat TVY:n keskeisiä yhteistyösuhteita.

Työministeri **Liisa Jaakonsaaren** kokoukselle lähettämässä tervehdyksessä sanotaan:

"Tie parempaan työllisyyteen on olemassa, tarvitaan vain yhteisvastuuta ja saumatonta yhteistyötä, mikä tarkoittaa käytännössä sitä, että politiikan näkökulma ei saa lähteä työnantajan eikä liioin työntekijäpuolen intressistä, vaan sen on lähdettävä työttömien tarpeista.

Työttömien yhdistykset, niin paikallisella kuin valtakunnakin tasolla, ovat tehneet arvokasta työtä työttömien toimeentulon ja mielenterveyden turvaamiseksi. Tätä työtä työvoimahallinto on pyrkinyt olemassa olevien resurssiensa puitteissa myös tukemaan. Myös jatkossa tullaan tukemaan työttömien yhdistysten sellaista toimintaa, mikä edistää työttömien omaa aktiivisuutta ja parantaa heidän työllistymisedellytyksiään."

Evankelis-luterilaisen kirkon tervehdyksessä Kirkon diakonia- ja yhteiskuntatyön sihteeri **Ilkka Sipiläinen** lausui mm. näin:

"TVY:llä on arvokas tehtävänsä olla huutavan äänennä erämaassa, antaa työttömälle ääni, tehdä heidät kuuluviksi. Jo olemassaololla on työttömien oma järjestö tuo toivoa. Se antaa myös kanavan, jolla työttömien ääni voidaan muotoilla myönteisellä tavalla. Toivottomuus ei ole koskaan hyvästä ja katkeruus on vielä pahempaa.

Tämä kokous on tärkeä. Te teette tärkeää työtä ihmisyyden ja oikeudenmukaisuuden puolesta - vaikka tällä hetkellä palkkatyön ulkopuolella. Tässä kokouksessa on ilo ja kun nia olla mukana. Esitän TVY :n vuo sikokoukselle maamme evankelis-lu terilaisen kirkon lämpimän terveh dyksen ja toivotan tälle työlle ja teh täville valinnoille menestystä ja Ju malan siunausta."

Pohjois-Karjalan työvoimapiiri päällikkö **Paavo Rissanen** pohti ter vehdyksessään keinoja työttömyyde voittamiseksi:

"Näyttää siltä, että taloudellinen

Karjalaisen puheenjohtajaksi

s työttömyysturvan leikkaus"

Ensikertalaisen ajatuksia: *Mirja Vartiainen*

Laukaan työttömien toimipaikassa työllistettynä oleva **Mirja Vartiainen** oli yksi vuosikokouksen ensikertalaisia. Hotellin vastaanottovirkailijan tehtävästä työttömäksi jääneellä Vartiaisella on takana liki 500 päivän työttömyys ja 10 vuoden työkokemus.

-Ennen työllistymistäni en ole ollut työttömien toiminnassa mukana, enpä juuri kuullutkaan asiasta. Eniten minua ihmetyttääkin työttömien liikkeessä, että toimintaa on paljon mutta ihmisiä vähän, sanoo Mirja Vartiainen tuoreena kokemuksenaan.

-Ei työttömyys mikään kunnia-asia ole, mutta ei sitä tarvitsisi piilotellakaan, sanoo Laukaan Mirja Vartiainen.

Hän on huomannut työttömyyden jo käsitteenäkin olevan monelle kirosana. Sitä pyritään välttämään olemalla kuin ei oltaisikaan työttömänä. Eihän työttömyys tietenkään mikään tavoittelemisen arvoinen "kunnia-asia" ole, mutta ei sitä Vartiaisen mielestä tarvitsisi piilotellakaan.

Mirja Vartiainen työllistämisjakso alkaa olla puolivälissä. Laukaan työttömien toimipisteessä hän hoitaa monenlaisia toimistohommia, kokousjärjesteljyä, työttömien sosiaalista neuvontaa ja osallistuu ruokailun järjestämiseen.

Iloista ilmettä kokoussaliin tuonut Mirja Vartiainen ei ole murtunut työttömän osaansa millään tavoin. Hän on kokenut työttömyyden myös uusia mahdollisuuksia antavana elämänvaiheena.

-Aikaa lapselle ja liikunnalle on jäänyt ihan eri tavalla kuin työputkessa ollessa. Entisen vuorotyön tilalle on tullut normaali päivärytmi. Olen löytänyt itsestäni piilossa olleita käyttämättömiä voimavaroja.

Konkarien mietteitä: *Martti Virnes & Mikko Immonen*

Mukana kokouksesa olivat myös TVY:n entinen puheenjohtaja Mikko Immonen ja entinen varapuheenjohtaja Martti Virnes. Virnes oli Mikkelin yhdistyksen edustajana ja Immonen kansanedustajana. Kuulostelimme konkarien mietteitä kokouksen jälkeen.

-Eniten kiinnitti huomiota yleisen mielialan muutos, eli viime vuoteen verrattuna yleisen yhteiskuntakritiikin tilalle oli tullut oman järjestön kritiikki. Se ei välttämättä ole hyvä asia, sillä työttömien edun ajaminen hukkuu omaan käräjöintiin. Arvostelijoiden olisi hyvä katsoa peiliin, sillä TVY olemme me kaikki, arvoi Martti Virnes.

Virneksen mukaan yksi korjausta kaipaava asia on yhdistyten jäsenhankinta, sillä jäsenmaksutilastojen mukaan TVY:n jäsenyhdistyksiin kuuluu vain 13500 jäsentä.

- Jos aiomme olla etujärjestö - ja mielestäni tulee olla - mikä painoarvo tuollaisella jäsenmäärällä. Luku voisi yhtä hyvin olla 100 000. Meillä Mikkelissä työttömät kävelevät suoraan työkkäristä toimistolle ja liittyvät jäseneksi. Jäsenkortilla saa monenlaisia etuja ja alennuksia, jatkaa Virnes.

Toiminnallisena eväystyksenä uudelle hallitukselle Martti Virnes antaa yhteyksien lujittamisen ammatillisiin keskusjärjestöihin sekä kaikkien EU-yhteyksien ja tukien hyväksikäytön.

"Kummirinki eduskuntaan"

Vuosi sitten eduskuntaan siirtyneellä Mikko Immosella oli päällimmäisenä samat tunteet kuin Virneksellä, eli työttömien asia hukkui järjestöpolitiikkaan. Immonen myöntää, että hän on aikanaan saattanut olla sokea samalle asialle, mutta nyt asia näyttäytyy näin "sivusta seuranneelle".

-Minua huolestutti myös joissakin puheenvuoroissa ollut ajatus, että työttömien edunvalvonnasta huolehtisivat muut tahot ja TVY olisi vain eräänlainen soppatykki. Yhteistyötä pitää voimistaa, mutta itsenäisyys pitää olla. Ilahduttavaa oli kuulla kirkon edustajan tervehdyksessä ollut avoin ja rehti suhtautuminen työttömien toimintaan, sanoo Mikko Immonen.

Immonen kertoo pohtineensa miten työttömien ja kansanedustajien vuorovaikutusta tiivistettäisiin. Yhtenä mahdollisuutena hän pitää kuota eri puoleista kummirinki, joka toimisi jatkuvassa yhteistyössä TVY:n ja muiden työttömien järjestöjen kanssa.

TVY:n toissavuotiset nokkamiehet varapuheenjohtaja Martti Virnes (vas) ja puheenjohtaja Mikko Immonen arvioivat TVY:n mennyttä kautta ja tulevaa kehitystä. "Enemmän ulospäin suuntautumista!"

"Eipäs leikata Pohjois-Karjalaa"

Pohjois-Karjalan työttömät ovat maakunnan muun väen kanssa esiintyneet näyttävästi läänin lakkauttamista vastaan.

Läänin työttömät näkevät asian laajemmin kuin että missä maaherra asuu tai missä lääninhallitus sijaitsee.

- Kysymys on paljon isommasta asiasta, eli siitä onko hallinto lähellä kansalaista. Hallintoon kuuluu myös työvoimahallinto. Oman työvoimapiirin lakkaaminen läänin myötä ja työvoimatoimistojen määrän supistaminen eivät ole vähäisiä asioita, sanoo **Kimmo Vartiainen** Joensuusta.

Pohjois-Karjalan työttömien porukka oli työttömien itsenäisyyspäivän juhlassa Helsingissä pukeutuneena pitkään kaapuun, jossa oli teksti "Vieläkö leikataan Pohjois-Karjala".

Kimmo ja kumppanit olivat listoineen liikkeellä myös TVY:n vuosikokouksessa, jossa läänin säilyttämistä puoltavia nimiä kertyi 217. Kaikkiaan lääniä puoltavia nimiä on kertynyt yli 20000. Se on hyvä se.

-Haluamme asua ja tehdä työtä elinkelpoisessa läänissä, emmekä halua läänin kuihtuvan yhdenkään suurläänin takamaaksi, siteeraa Kimmo Vartiainen vetoomuksen tekstiä.

Puheenjohtajan terveisiä

Tervehdys kansalaiset kautta koko keväisen Suomen! Kiitos vielä kerran luottamuksesta! Yritän täyttää ne saappaat, jotka annoitte Joensuussa jalkaani.

Sitten terveisiä TVY:n hallituksen järjestäytymiskokouksesta, joka pidettiin 16.4. yhdistyksen toimitiloissa Helsingin Köydenpunojankadulla. Millainen kokous oli, siitä saatte tietoa omien alueidenne hallituksen jäseniltä.

Kaikki hallituksen jäsenet olivat paikalla, samoin varajäsenet muutamaa poikkeusta lukuunottamatta. On hyvä, että varajäsenetkin ovat paikalla, sillä silloin tieto kokouksen kulusta ja päätöksistä leviää paremmin ja laajemmalle. Aina kahdet korvat ovat enemmän kuin yhdet.

Mutta varajäsenten kokouskuluja - kuten tiedätte - ei TVY maksa, jos varsinainen jäsen on paikalla. Alueilta pitäisi löytyä yhteistä tahtoa ja rahaa, jotta varajäsenet pääsisivät säännöllisesti mukaan.

Sitten järjestäytymiskokouksen ikävät uutiset, joista demokratia oli kaukana. Sama porukka, joka ulkopuolisen tahon tuella pyrki saneleemaan vuosikokouksen linjan ja valinnat, oli juntannut hallituksen kokouksen.

Junttaajat olivat unohtaneet, että se TVY:n "Y" tarkoittaa yhteistoimintajärjestöä. Sanelu ja junttaus ei ole kuulunut TVY:n menettelytapoihin, vaan asioista on keskusteltu niin kauan - usein rasittavan kauan - että yhteinen linja on löytynyt.

Erittäin harvoin pöytäkirjaan on jouduttu merkitsemään eriävä mielipide, nyt äänestettiin henkilövalinnoista. Eihän äänestämisessä sinänsä mitään pahaa ole, mutta kun valinnat oli tehty jossain muualla, ja tuotiin hyvin kielteisessä hengessä kokoukseen, ei sovittelulle ollut sijaa

Järjestäytymiskokouksessa jaettujen (TVY:n Hämeen alueen nimissä valmistettujen) paperien mukaan näytti siltä kuin Joensuussa olisi valittu puheenjohtajaksi joku muu kuin allekirjoittanut. Onko joillekin isokenkäisille liikaa se , että TVY pyrkii etujärjestöasemaan? Onko pelkoa, että järjestöä aletaan joillakin tahoilla jopa arvostamaan?

"Hajoita ja hallitse" ei sovi TVY:n toimintaan, se on järjestöllä edessä, ellei uusi hallitus muuta toimintatapojaan ja palaa yhteistoimintalinjalle. Poliittinen järjestö TVY ei ole, puolueitten ja etujärjestöjen talutushihnaan emme saa alistua. Ainoa asia, jonka takia tätä järjestöä pyöritetään, on työttömien edunvalvonta.

Edunvalvonta puolestaan onnistuu vain itsenäiseltä järjestöltä yhteistyössä sitä tukevien tahojen kanssa, ei minkään näiden talutusnuorassa. Työttömien ihmisarvoisen elämän puolustamisen ykkösvaatimuksena on saada ihmisille työtä. Keskitytään siihen ja laitetaan junttauksen sijasta järjestö toiminnan vaatimaan kuntoon.

Muistutan vielä, että TVY:tä johtaa vuosikokouksen valitsema puheenjohtaja, vain hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Ollessani vuoden varapuheenjohtajana, tiesin paikkani sääntöjen ja yleisen järjestökäytännön mukaisesti.

Helsingissä 17.4.1996

Lea Karjalainen
TVY:n puheenjohtaja

ksiä työttömien vuosikokoukselle

kasvu eri tuo työtä niinkuin ennen. Nyrkkisääntönä aikaisemmin oli se, että jos bruttokansantuote kasvoi y li 3 prosenttia, niin työttömyys väheni. Koko maan bruttokansantuote kasvoi viime vuonna lähes 4-5 prosenttia, mutta täällä meillä se sai aikaan vain työttömyyden kasvun taittumisen. Lienee niin, että taloudellinen kasvu on välttämätön, mutta ei riittävä edellytys täystyöllisyydelle. Myöskin on varmaa, että ei ole olemassa yhtä keinoa, vaan työllisyys koostuu tuhansista eri puroista, jotka yhteiskuntapoliittisin toimenpitein on tehtävä mahdollisiksi."

SAK:n tervehdyksen esittänyt järjestösihteeri Pekka Sarkkinen tervehti kokousta mm. näillä sanoilla:

-Työttömyysturvan uudistus on ay-liikkeen ja työttömien yhteinen ongelma kaikkine sosiaalisine seuraamuksineen. Työnantajat pelaavat kovaa peliä, jossa mm. yhteisest i sovitut tupo-raamit eivät paljon paina.

Työttömyysturvakamppailun lisäksi SAK:n on suunnattava kevään aikana kaikki käytettävissä olevat voimavaransa työttömyyden puolittamiseen.

SAK:ssa seurataan mielenkiinnolla TVY:n roolista käytävää keskustelua. TVY :n piirissä on itsenäisyydestä puhuttaessa vilahdellut etäisyyden ottaminen ay-liikkeeseen, tarvitsevat t·öttömät yhteistyötä edunvalvonnassa.

Joensuun ev.lut. seurakuntien tervehdyksen esittänyt kirkkoherra **Petri Karttunen** sanoi tervehdyksessään:

"Työttömyys on yhteiskunnassa selvä oire aidon yhteyden ja jakamisen puutteesta. Se on seurausta markkinoiden, politiikan ja edunvalvonnan arvoista, joissa koinonia (kreik. yhteys, osallisuus, jakaminen) on sivuutettu. Mutta samalla, sysätessään ihmisiä syrjään, työttömyys yhteiskunnan pysyvänä ilmiönä myös uhkaa yhä syvemmin yhteenkuuluvuuttamme, osallistumisen kokemusta ja siten myös yhteiskuntaa koossa pitävää solidaarisuutta.

Siksi nyt tarvitaan laajaa kansalaisliikettä, avaraa yhteistyöverkostoa, jossa kansalaiset ovat kasvokkain toistensa elämäntilanteiden kanssa ja toimivat yhdessä. Työttömien yhdistykset kautta maan ovat tästä kansalaisyhteiskunnan noususta toivoa antava merkki. Tässä yhteistyössä ja yhteydessä, koinoniassa, on myös seurakuntien ja kristityn kutsumukselle uskollisten kirkon jäsenten paikka."

Kansa taisteli, edustajat kertoivat

"Puolittaminen ei jaksa hyvin"

Nokian Työttömien yhdistyksen järjestämässä kansanedustajien ja muiden vaikutajien tentissä kyseltiin mitentyöttömyyden puolittaminen jaksaa.

Vähän kärjistäen voisi todeta tilaisuuden yleisarviona, että ainut mikä on puolittunut, on usko työttömyyden puolittumiseen.

Kansanedustajista paikalla olivat SDP:n **Pia Viitanen**, **Reino Ojala** ja **Reijo Lindroos** sekä Vasemmistoryhmän **Mikko Kuoppa**. Ilmoittautuneista Vasemmistoliiton **Eila Rimmi** ei kuitenkaan ollut päässyt paikalle. Muina "altavastaajina" olivat Rakennusliiton työttömyyskassan johtaja **Seppo Niininen** ja Nokian kaupunginjohtaja **Antti Punkari**. Oman arvionsa tilanteesta esitti myös Nokian työttömien asiamies **Anneli Pasanen**. Puhetta tilaisuudessa johti Nokian Työttömien yhdistyksen puheenjohtaja **Eero Salonen**.

Nokien työttömien kummikansanedustajaksi lupautunut SDP:n Reino Ojala keskusteli ennen tilaisuutta Pirkkalaistorilla kansalaisten kanssa. Förskotilla sai ostaa ärtsoppaa.

Lailliset keinot vähissä

Aiheen vaikeutta kuvasi sekin, että puhujat tuppasivat puhumaan enemmän muusta kuin tilaisuuden varsinaisesta aiheesta.

-Koko työttömyydestä ja työttömyysturvasta käytyä keskustelua on hallinnut tahallaan ylläpidetty kuva työttömien liian hyvästä turvasta, joka muka estää työllistymisen, sanoi Seppo Niininen.

Hän muistutti, että ansiosidonnaiselta työttömyysturvalta pudonneita on jo 110000.

-Jos turvaa vielä heikennetään, alkavat rikolliset ja muut lainvastaiset keinot, sillä lailliset selviytymiskeinot loppuvat, koska työtä ei yksinkertaisesti ole.

Niinisen aiheesta jatkoi Mikko Kuoppa muistuttamalla, että viime vuosikymmenen taitteessa oli liki täystyöllisyys ja nykyistä parempi sosiaaliturva. Työttömyyden syy on siis jokin muu kuin hyvä sosiaaliturva.

-Suomen talouspolitiikka on EU-alisteista, joka pyrkii sopeuttamaan kaiken muun EMU-kriteereihin. Suomen ei pidä olla ainakaan ensimmäisenä tuppautumassa EMU:un, sillä mikä sopii Saksalle, ei välttämättä sovi Suomelle, sanoi Kuoppa.

Ensimmäisen kauden nuori edustaja Pia Viitanen oli tyytymätön hallituksen saavutuksiin, vaikka vakuuttikin, että yritetty on.

-Puolittaminen ei jaksa hyvin. Pitääkö sitten tehdä enemmän ja radikaalimpaa politiikkaa? Esimerkiksi loukkutyöryhmän mallit eivät sisällä yhdenkään uuden työpaikan luomista. Työttömien syyllistämisestä on siirryttävä työpaikkojen luomiseen, sanoi Pia Viitanen.

Nokian oma kansanedustaja Reino Ojala palautti mieliin Ahon hallituksen ajat ja teot.

- Perussyy oli päästä työttömyys massamittoihin. Ennen suurta rysäystä olisi homma voitu hoitaa vielä lainanotolla, mutta nyt se on myöhäistä, sanoi Reino Ojala.

Pääministerin Lipposen tavoin hän patisti kuntia käyttämään ennakoitua suurempia verotulojaan työllistämiseen, sillä sen hyöty koituu kaikille osapuolille, myös kunnille itselleen.

Etukäteen kiihtymistään anteeksi pyydellyt Reijo Lindroos puhisi, että tällaisilla säästöillä ei työttömyys puolitu. Politiikan takki olisi korkea aika kääntää oikeinpäin.

-Olen jyrkästi eri mieltä niiden kanssa, jotka väittävät että työttömyysturvan ylläpito on halvempaa kuin työllistäminen, sanoi Reijo Lindroos, joka Pia Viitasen tavoin piti työttömien syyllistämistä käsittämättömänä ja häpeällisenä.

Nokian kaupunginjohtaja Antti Punkari muistutti eräistä julkisessa keskustelussa unohtuneista tosiasioista.

-Kunnan jäsenyys on pakkojäsenyyttä, joten kunnilla on velvollisuus huolehtia kuntalaisistaan. Kun kunnille kuuluva työ on teetetty työllistämistuilla tilapäistyövoimalla, on kuntien henkilöstön ikärakenne väätistynyt, sanoi Antti Punkari.

Hän muistutti järkevien muutosten läpimenon vaikeudesta kertoessaan aloitteestaan kuntien ikääntyneiden työntekijöiden päästämiseksi varhaiseläkkeelle.

-Ministeriön virkamiehen vastaus oli, ettei sellaista muutaman vuoden takia ruveta tekemään, koska suuret ikäluokat joutuvat kohta kuitenkin eläkkeelle.

Punkari muistutti, että tällä hetkellä on yli 5000 tällaista henkilöä, joiden tilalle voitaisiin ottaa nuori työntekijä.

Viime vuonna Nokien työttömien asiamieheksi kaupungin varoilla palkattu Anneli Pasanen kertoi olevansa iloinen, että saa työnsä kautta auttaa työttömiä mm. perehtymällä lainsäädäntöön ja antamalla neuvontaa.

- Sen sijaan työttömyysturvan heikentömissuunnitelmia seuraan hyvin surullisena. Olen työni kautta nähnyt, mihin kaikkeen turvan ulkopuolelle joutuminen voi johtaa sekä yksilöiden että perheiden elämässä, sanoi Anneli Pasanen.

Niin Pasasen kuin muidenkin vastaajien näkemys oli, että työttömyysturvan puolittamisen sijasta on vihdoinkin ryhdyttävä tositoimiin työttömyyden kääntämiseksi todelliseen laskuun. Aika käy vähiin hallitukselta kuin työttömiltäkin.

Reino Ojala nimettiin työttömien kummiksi

Tilaisuudessa Reino Ojala suostui Nokian työttömien yhdistyksen pyyntöön ryhtyä työttömien kummikansanedustajaksi.

-Pelottaa ottaa näin vaativa tehtävä vastaan, mutta pyrin olemaan luottamuksenne arvoinen, sanoi Ojala.

Pyynnön esittäneet ja suostumuksen vastaanottaneet Eero Salonen ja Anneli Pasanen vakuuttivat, ettei homma ole musertava taakka.

-Se on vuoden mittainen kierrätyshomma, joten ensi vuonna on jonkun muun vuoro.

Nokian Työväentalon täysi salillinen seurasi Ojalan "juhlallista vakuutusta". Seurataan tilannetta ja pidetään huolta etteivät lupaukset puolitu.

HANNU OITTINEN

Kohti uusia toimintamuotoja Nokialla

Nokian Työttömät ry:n vuosikokous totesi, että koko yhdistyksen toiminta-aika on ollut työntäyteisiä vuosia ja muuttoja paikasta toiseen. Vihdoin loppuvuodesta 1995 päästiin muuttamaan Teollisuusasemalle. Tilojen kunnostamiseen tehtiin jälleen todella paljon talkootyötä. Korjausmateriaali saatiin pääosin lahjoituksina. Vanhanajan talkoohengellä tilat saatiin toimintakuntoon.

Toimitiloissa on puutyöpaja, metalliverstas ja ompelimossa käytettävänä ompelukoneita, saumureita ja kutomakone. Kutomon puolella on käytössä viidet kangaspuut. Monitoimintakeskuksen toimintaa ja käyttöä kehitetään palvelujen myymiseen ulkopuolisille. Kirpputorin myynti on auki joka arkipäivä. Tavaraa kirpputorille otetaan vastaan ja noudetaan tarvittaessa.

Yhteistyötä työväenopiston ja aikuiskoulutuskeskuksen kanssa tehostetaan ja neuvotellaan työttömille opiskelijoille vapautus kurssimaksuista. Toimintaa tehostetaan jäsenistön työllistämiseksi perustetaan yhdistyksen sisälle toimiva työpalvelurengas. Lisäksi aloitetaan suunnitelmat työosuuskunnan perustamisesta.

Nokian Työttömät ry:n pääpaino on työttömien oikeusturvan ja etujen valvonta. Lisäksi tehdään työtä työttömien työllistämiseksi, syrjäytymisen ehkäisemiseksi, työttömien oman elämän hallinnan säilyttämiseksi sekä taloudellisen ja henkisen ahdingon helpottamiseksi. Jäsenistön keskuudessa tehdään mielipidetiedustelu, mistä he ovat kiinnostuneet ja mihin toimintaan he ovat valmiita osallistumaan.

Työttömien toiminnan laajentamiseksi ja kehittämiseksi 1995 perustettu työttömien asiamiehen tehtävä on osoittautunut tarpeelliseksi. Asiamiehen työpanos painottuu työttömien oikeudellisten asioiden hoitamiseen sekä vastaamaan työpalvelurenkaan ja työosuuskunnan suunnitteluja perustamisasiakirjojen laatiminen sekä markkinointityö.

Puheenjohtajana jatkaa **Eero Salonen**, varapuheenjohtajaksi valittiin **Anja Siltanen** ja muiksi hallituksen jäseniksi **Ritva Lehti**, **Otto Leskinen**, **Ari Hekkilä**, **Tarja Korri**, **Pertti Mäkelä** ja **Marjatta Hakanen**. Taloudenhoitajaksi valittiin **Kaarina Kyngäs**.

Kokouksen puolesta
Anneli Pasanen
työttömienasiamies

"Nuori tahto" näytteillä Työväen keskusmuseossa

Työväen keskusmuseossa on esillä 3.5.-1.9.1996 näyttely Nuori Tahto - nuorisotoimintaa ennen ja nyt mottonaan "ajat muuttuvat, tahto säilyy". Näyttely käsittelee toisella kymmenellä olevien nuorten elämää vuosisadan alusta nykypäivään lähinnä työväenliikkeen näkökulmasta, mutta kertoo myös nuorison keskuudessa varsinkin 1950-luvulta lähtien kyteneestä kapinan siemenestä, joka huipentui 1960- ja 1970- luvun opiskelijaliikkeeseen.

Näyttelyssä kerrotaan kuohunnasta koulu- ja opiskelijamaailmasta, lakkoilevista korkeakoululaisista ja kansainvälisestä solidaarisuudesta unohtamatta opiskelijamaailman arkirealismia, asuntokurjuutta ja ahdasta boksia.

Näyttelyssä kuuluu niin ikään 1990-luvun nuorten ääni. Kuvaamataitoon erikoistuneen lukionoppilaat ovat luoneet visuaalisen ilmeen niin kansalaissodan kokeneille ikätovereilleen kuin esimerkiksi 1970-luvun discohileelle ja 1980-luvun punkkarille. Yläasteen oppilaat ovat puolestaan kertoneet tekstein, mikä on tärkeintä nykynuoren elämässä.

Nuori Tahto -näyttely kertoo nuorisosta esinein, kuvin, äänin ja tekstein. Lisäksi katsojilla on mahdollisuus syventää aihetta tietotekniikan ja elokuvaesityksen avulla.

Työtä tasa-arvon ja kehityksen puolesta

Vaihtoehdottomaan työvoimapolitiikkaan on aika saada todellinen muutos ja konkreettisia toimenpiteitä pysyvien työpaikkojen luomiseksi. Tähän eivät ole todellisia ratkaisuja työaikalain ja työsuhdeturvan romuttaminen eikä pienituloisten aseman heikentäminen erilaisin sosiaaliturvan leikkauksin.

Julkiselle sektorille tulee taata riittävät edellytykset työllistämiseen ja palvelutason säilyttämiseksi. Tämä voidaan kunnille taata lakiin perustuvalla aktiivisella työllistäjän roolilla.

Verotuspohjaa- ja kohteita tulee tarkistaa, sillä jatkuvan kehittyvän teknologian käyttöön ottaminen väistämättömästi vähentää ihmistyövoiman tarvetta. Tällä saadaan tasapainotettua yhteiskunnallisia epäkohtia eli julkiset tulot saadaan vastaamaan julkisten palvelujen menoja.

Kotimaanmarkkinat saadaan eläväksi ja toimivaksi kansalaisten ostovoimalla. Rakennustoiminnan elvyttäminen on yksi keskeisistä asioista. Onhan todettu, että yksi rakennustyöläinen työllistää välillisesti viisi muuta työntekijää. Palvelualojen työpaikkojen lisääminen ja kehittäminen ei saa tapahtua alan henkilökunnan oikeusturvan heikentämisellä.

Virkamiesten samoin kuin poliitikkojen asenteellisia työtapoja on saatava muutettua todellisen vaihtoehtoisen ja tasa-arvoisen yhteiskuntapolitiikan kehittämiseen. Yhteiskunnasta syrjäytyneiden ja heikossa taloudellisessa asemassa vastainen toiminta on joka tasolla lopetettava. Kuntalaisilla on oikeus saada veromarkkoja vastaan asiallinen ja ihmisarvoa kunnioitettava palvelu.

Tulevaisuudessa kiinnitetään erityistä huomiota kunnallispolitiikkaan ja verovarojen käyttämiseen. Kuntalaisten yhteisten rahojen pääkäyttö tarkoitus tulee kohdistua kunnallisten palvelujen ylläpitämiseen ja turvata heikko-osaisille ihmisarvoinen elämä.

Anneli Pasanen
työttömien asiamies

AKT

Puolustamme
työttömyysturvaa
kaikella käytettävissä
olevalla voimallamme

Auto- ja Kuljetusalan
Työntekijäliitto AKT r.y.

PL 313, 00531 HELSINKI

Lempäälän työttömillä suhteita joka taholle

Vuoropuhelua päättäjien kanssa

Pirjo Aittokallio kuuluu Puistolinnan aktiiveihin. Kirpputori on avoinna joka päivä.

- Kun ei ole rahaa eikä lakko-oikeutta, meidän keinomme on keskustelu, tuumivat Lempäälän seudun työttömät.

Lempääläiset ovat ottaneet tavakseen kutsua kansanedustajia kuulemaan, mitä heillä on sanottavana.

Vuoropuhelu kansakunnan päättäjien kanssa on muodostunut lempääläisten työttömien yhdistyksen tärkeäksi toimintamuodoksi ateria- ja virkistystoiminnan rinnalle. - Pyydämme kansanedustajia tänne kuuntelemaan meitä, painottaa yhdistyksen puheenjohtaja **Juhani Lehtomaa**. Hän sanoo päättäjiä lähestyessään suoraan, etteivät työttömät näiden propagandaa tarvitse eivätkä he satuihin usko. He haluavat itse kertoa kansanedustajille omista asioistaan.

- Emme me mitään vaadi, mutta aina jotain mieleen jää, lisää varapuheenjohtaja **Jouko Varpukoski**.

Lempäälässä on jo vieraillut pitkä rivi kansanedustajia, ja lisää on luvassa. Myös mm. eduskunnan työasianvaliokunnan pirkanmaalaisjäsenet kävivät talvella lempääläistyöttömiä tapaamassa.

- Jotkut ovat jo kyselleet, että miten sinne Lempäälään oikein pääsee. Mutta ei meille pääse, me kutsumme, nauraa Lehtomaa. Hän tietää yhdistyksensä olevan kova sana myös junaparlamentissa. Ne, jotka eivät vielä ole käyneet Lempäälässä, tenttaavat junamatkan aikana niitä, jotka vieraiksi on kelpuutettu.

Puolitus ei riitä, nollaus tavoitteena

Vaikka lempääläiset eivät tarkkaa seurantaa vierailijoittensa toimista pidäkään, he tietävät, että pinnan alla eduskunnassa tapahtuu koko ajan. Tuloksia odotetaan toiveikkaasti, vaikka työttömyyden puolittamiseen ei oikein jakseta uskoa - paitsi Lehtomaa, joka väittää, ettei muuten mukana olisikaan.

- Tavoitteena ei pitäisi olla työttömyyden puolittaminen, vaan nollaaminen, huomauttaa Varpukoski.

- Tärkein viestimme päättäjille on, ettei peruspäivärahan turvin eläviltä työttömiltä enää saa karsia mitään pois, lisää Lehtomaa.

Hyvät välit ay-liikkeeseen

Lempääläistyöttömien yhteydenpito ei rajoitu pelkästään kansanedustajiin. Lisäksi he haluavat pitää välit kunnossa ammattiyhdistysliikkeen suuntaan, ja yhteistyötä tapahtuu myös muiden työttömien kanssa.

- Joiltakin työttömien yhdistyksiltä ovat välit ammattiyhdistysliikkeeseen kokonaan katkenneet. Me yritämme omalta osaltamme hoitaa suhteita, kertoo Jouko Varpukoski.

Käytännössä lähentyminen on tapahtunut siten, että Lempäälän seudun työttömät ovat kutsuneet yhdistyksen ay-kummiksi mänttäläisen Tero Rönnin. Suhteita pidetään yllä myös paikalliseen ammattiyhdistysväkeen.

Uusinta uutta Lempäälän työttömillä on ystävyystoiminta Oriveden työttömien kanssa.

- Kun työttömät eivät päivärahaansa menettämättä saa ylittää maan rajoja, me pysymme kotimaassa ja harjoitamme ystäväkuntatoimintaa täällä, huomauttaa Lehtomaa.

Työtä mielenterveyden hyväksi

Lempäälän seudun työttömien tukikohtana on kunnan keskustassa kauniilla rantatontilla sijaitseva vanha puutalo Puistolinna, jonka he itse ovat kunnostaneet. Työ tapahtuu yhteistoiminnassa kiinteistön omistajan eli Lempäälän seurakunnan sekä Lempäälän kunnan kanssa. Muut toimipaikat sijaitsevat kunnan pohjoispäässä Sääksjärvellä sekä naapurikunnassa Vesilahdessa.

Aktiivisesti työttömien yhdistystoimintaan osallistuvat harmittelevat sitä, että vain pieni osa työttömistä lähtee mukaan. Joillekin kynnys on vielä liian korkea, ja työttömyyttäänkin monet edelleen häpeävät eivätkä kehtaa lähteä ovesta päiväsaikaan ulos ollenkaan.

- Täällä on kuitenkin kahvipöydän ääressä purkautunut monia pahoja patoutumia, huomauttaa Varpukoski.

Mielenterveyden ongelmiin Lempäälässä onkin kiinnitetty erityistä huomiota: - Parhaillaan suunnittelemme päivän pituista leiriä, jonka teemana on terveys ja erityisesti mielenterveys, sanoo Lehtomaa

Teksti ja kuvat:
RITVA MÄKELÄ

Lempäälän työttömien yhdiistyksen puheenjohtaja Juhani Lehtomaa (oik) ja varapuheenjohtaja Jouko Varpukoski ovat tyytyväisiä yhdistyksensä monipuolisen toiminnan ja hyvien suhteiden johdosta.

"Yhteistyötä yrittäjien kanssa"

Tuotekehittelyä sienifarmarille. Hevosaitausten portteja Tampereen ratsastusseuralle. Omien ideoiden kehittelyä. Lempäälän nuorten työpaja tekee yhteistyötä yrittäjien kanssa ja painottaa erityisesti koulutusta.

Nuorten työpaja laajeni Lempäälässä viime syksynä monitoimikeskuksi. Samalla käynnistyi EU:n sosiaalirahaston ESR-projekti, joka pyrkii tavoittamaan kaikkiaan 250 nuorta vuoden 1997 loppuun mennessä. Tällä hetkellä monitoimikeskuksen kokonaisvahvuus on 50 henkeä, joista nuorten osuus noin 30.

- Tavoitteena on löytää nuorille työ- tai koulutuspaikka. He voivat täällä myös kehitellä ja testata tuoteideoitaan, joista saattaa myöhemmin syntyä vaikka oma yritys, sanoo **Heikki Takkunen**, ESR-projetin vetäjä.

Lempäälän pajalle on tyypillistä yhteistyö yrittäjien kanssa.

- Ajatuksena on etsiä tuotekehittelytehtäviä, joiden yhteyteen järjestetään koulutusta, sanoo Takkunen. Osallistuessaan tuotekehittelyyn nuoret tutustuvat samalla yrittäjiin ja tuotantotoimintaan.

- Työllistäminen on aina lähempänä, kun jo ollaan tuttuja, Takkunen huomauttaa.

Pertti Antikainen on työtön sosiaalikasvattaja, joka kokeilee työpajalla omaa tuoteideaansa, uutta kevytrakenteista kirjahyllymallia.

- Tulin tänne kokeilemaan idean kantavuutta. Ehkä hyllystä joskus tulee myyntiin sopiva tuote, hän tuumii.

Vesilahtelaiselle sienenkasvattajalle **Seppo Puraselle** monitoimikeskuksessa kehitellään pussituskonetta, joka toivon mukaan helpottaa sienirihmaston kasvualustan pakkaamista. Toisaalla ryhmä nuoria tekee hevosaitausten portteja. Muutama viikko sitten alkoi matkailualan yrittäjäkurssi, jonka tarkoituksena on etsiä uusia ideoita kunnan matkailun kehittämiseen.

- Jos hyviä ideoita löytyy, niitä aletaan toteuttaa jo tulevana kesänä, sanoo Heikki Takkunen.

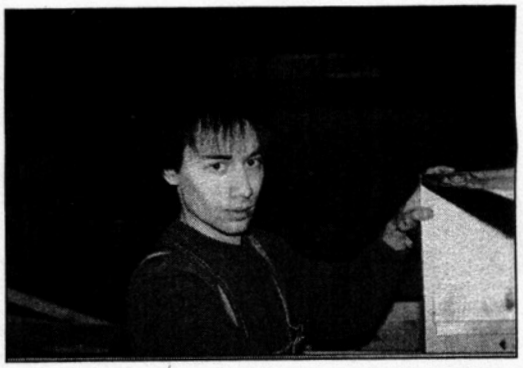

Pertti Antikainen on tullut monitoimikeskukseen kokeilemaan ideaansa, uutta kevytrakenteista kirjahyllymallia. Hän toivoo saavansa hyllyn joskus tuotantoon ja myyntiin.

Keski-Suomen työttömien yhdistys:

Leikkaukset eivät tuo työtä

Keski-Suomen Työttömien Yhdistyksen vuosikokous vaatii työttömyysturvan säilyttämistä. Kokous toteaa, että työttömyysturvaa on heikennetty viimeisen neljän vuoden aikana kahdeksan kertaa. Turvattomuuden kasvattaminen vaikeuttaa työttömän työkyvyn säilyttämistä, jolloin paluu työelämään muodostuu entistä vaikeammaksi.

Työttömät kysyvät: "Pitääkö lähteä etelään Helsinkiin, että työllistämisen esteet purettaisiin?" Helsinki vastaa: "Menkää vaikka Timpuktuun, eikä tilanne miksikään muutu. Jokainen poliittinen päättäjä Suomessa tietää ongelman, mutta ei tee asialle mitään!"

Yhdistys vaatii työvoiman vuokrauslupaa Jyväskylän työvoimatoimistolle. Asiaa on kokeiltu Turun, Tampereen ja Helsingin alueella. Se olisi yksi tapa mahdollistaa myös lyhyet työsuhteet ilman, että työtön työnhakija perheineen joutuu odottelemaan rahaa useita viikkoja. Sovitellun päivärahan laskentasääntö on työttömälle kohtuuton. Sosiaali- ja terveysministeriön näkemyksen mukaan rahan viivästyminen on korkeintaan puolitoista viikkoa, mutta käytännössä työtön joutuu olemaan täysin ilman rahaa jopa kuusi viikkoa ottaessaan vastaan päivän -parin työn.

Vuosikokous vaatii Keski-Suomen lääniin heti parikymmentä oppisopimuskoulutuksen tarkastajan virkaa lisää, sekä oppisopimusmäärärahoja alueelle riittävästi. Marraskuussa työnsä aloittaneiden yritysneuvojien mukaan yli sata yritystä ottaisi palvelukseensa oppisopimuskoulutukseen työntekijöitä, mutta asian käytännön hoitajat puuttuvat. Paikallisen työnantajajärjestön edustajan kertoman mukaan oppisopimustarkastajien tarve on tällä hetkellä n. 20 ja heitä on vain yksi.

On käsittämätöntä, että muutamien virkojen puute estää satojen ihmisten työnsaannin.Oppisopimuskoulutus on myös yksi hyvä vastaus yritysten vaatimukseen alan erityisosaamisesta. Ennen vanhaan hyväksi havaittu mestari/kisälli ei ole menettänyt arvoaan. Nykyinen oikein hoidettu oppisopimuskoulutus on erinomainen vaihtoehto sekä yrittäjälle että työntekijälle. Jokainen työllistynyt työtön on voitto yhteiskunnalle ja ennen kaikkea asianomaiselle työttömälle.

Vuosikokous vaatii päättäjiä mahdollistamaan työn vastaanottamisen, säilyttämään työttömyysturvan nykyisellään, sekä laatimaan työttömyysturvan korvaustasoisen työvuorottelumallin.

Kokous muistuttaa kaikkia ostamaan kotimaisia tuotteita, ruokaa ja palveluja, koska se työllistämiskeino on jokaisen ulottuvilla.

Jyvässeudun 13 000 työtöntä työnhakijaa ja 195 avointa työpaikkaa on niin vakava asia, ettei yksikään työllistämiskeino saa jäädä käyttämättä, eikä yksikään ajattelematon ja typerä säädös saa estää työn vastaanottamista.

Yhdistyksen puheenjohtajaksi valittiin **Tuulikki Väliniemi**, varapuheenjohtajaksi **Risto Lehtinen** ja hallituksen jäseniksi **Tuula Vakkilainen** (siht.), **Helvi Lamberg**, **Tauno Mällinen**, **Jouko Kilpeläinen**, **Maire Hyvärinen**, **Raili Ritvos** (taloudenhoit.) ja **Kaarlo Valkonen**. Varajäseniksi valittiin **Juhani Kervinen**, **Laura Viitanen**, **Pirkko Patjas**, **Pirjo Kukkola**, **Sakari Riikonen**, **Markku Taipale**, **Raimo Saukko** ja **Vesa Asp**. Tilintarkastajiksi valittiin **Isto Lehtinen** ja **Riitta Piesanen**.

Kuva: TOIVO KOIVISTO

Nokian Työttömien ehdotuksia TVY:n tavoiteohjelmaan

1. Yhdistys -ja järjestötoiminta

Taloudelliset edellytykset työttömien järjestäytymiseen jokaisessa kunnassa. Toimintaa varten riittävästi käyttövaroja. Työttömien yhdistyksille omat ohjaajat eri toiminta sektoreita varten. Työttömien asiamies jokaiseen kuntaan avustamaan työttömiä oikeudellisissa asioissa. Yhdistyksille riittävää ohjausta ja koulutusta toiminnan ylläpitämiseksi. Selkeät tavoitteet toiminnalle. Selkeästi tuodaan esille työttömien omia näkemyksiä työttömän arkipäivästä. Aluevierailuja kokemuksen ja toimintatapojen tutustumista varten.

2. Työllisyyden edellytysten tukeminen

Pien -ja keskisuuren teollisuuden ja palvelualojen toimintaa tukemalla, että työllistämiskynnys alenisi. Pysyvien työpaikkojen luomista helpotettaisiin vähentämällä erilaisia veronluonteisia maksuja. Yrittäjäksi ja itsensä työllistämistoimintaa tuetaan starttirahajärjestelmää kehittämällä. Suositaan palvelualoja ja muita työkohteita, joissa tarvitaan ihmistyövoimaa.

3. Työttömyysturvan kehittäminen

Nykyistä tasoa ei saa heikentää. Työmarkkinatuen saantiloukut nuorilta poistettava. Väliaikaisen työn tekeminen ei saa heikentää työttömyysturvaa. Työttömyyseläkejärjestelmää ei saa romuttaa. Sen piirissä olevat henkilöt ovat erittäin vaikeasti uudelleen työllistettäviä, joten heillä tulee olla oikeus siirtyä nykyisen järjestelmän mukaan työttömyyseläkkeelle. Lapsiperheiden etuja ei saa leikata, vaan päinvastoin helpottaa työttömien perheiden lasten elämää, ettei työttömyys periytyisi vanhemmilta lapsille.

4. Työttömien henkinen hyvinvointi

Lääkäripalvelujen ja mielenterveyspalveluja suunnattava suoraan, työttömien käytettäväksi. Vireä työttömien yhdistysten toiminta auttaa työttömän oman elämän hallintaa. Työttömien työkyvyn ylläpitää vireä toiminta ja hyvät sosiaaliset kontaktit. Pitkäaikaistyöttömille suunnattava maksuttomat uimahallin käyttö, liikuntatiloihin ja vapautusta kurssimaksuista työväen -ja kansalaisopistojen, aikuiskoulutuskeskuksien ja korkeakoulujen täydennyskoulutuksiin. Alennuksia teatteri ym kulttuuritapahtumien lippuihin.

5. Yhteiskunnan taloustasapaino

Todella markkinatalouden lakien toteutumisen hinta muodostuu kysynnän ja tarjonnan mukaan. Turhat tuet yhteiskunnalta pois esim. pankkitukien kohtuuttoman suuret summat, suur -ja vientiteollisuuden kohtuuton tukeminen. Tuetaan työvoimavaltaisia teollisuusaloja. Rahamarkkinat vastaamaan kansalaisten ostovoimaa. Sijoittaminen ja kuluttaminen kannattavaksi. Markkinat ja tuotanto käyntiin. Rakennustoiminta elvytettävä.

Tällaisen työttömyyden kanssa Suomi ei voi elää.

Siksi tarmo on suunnattava työttömyyden poistamiseen.

Työstä ansaitun palkan ja työttömyysturvan täytyy mahdollistaa ihmisarvoinen elämä.

SAK

Ihmisen puolella -SAK

HeTy:n työllisyysohjelma:

"Hyödyllinen toiminta on työtä"

"On vain yksi keino ratkaista työttömänä olevan ongelmat. Vain tarjoamalla hänelle työtä, joka vastaa hänen tietojaan ja taitojaan, työtä jossa hän voi hankkia kohtuullisen toimeentulon ja hankkia arvostusta yhteisöltään, voidaan työttömänä olevan ongelmat ratkaista."

Näin todetaan Helsingin Työttömät ry:n (HeTy) kevättalvella julkaistussa työllisyysohjelmassa. Ohjelmassa arvioidaan tuottavuuden tason olevan Suomessa niin korkea, että se takaa jo nyt kaikille mahdollisuuden kohtuulliseen elämisen laatuun. Nämä mahdollisuudet vain eivät ole jakautuneet oikeudenmukaisesti.

"Työllisyyden hoito ja sosiaalipolitiikka ovat niitä alueita, joille korjauksia on saatava aikaan, mikäli aiotaan estää Suomen luisuminen niiden maiden joukkoon, missä rikollisuus, yhteiskunnallinen epäoikeudenmukaisuus ja demokratian toimimattomuus ovat tunnuspiirteitä."

HeTy:n mukaan monista tarpeettomista töistä maksetaan jopa hyvin, mutta hyödyllistä kansalaistoimintaa ei arvosteta palkkatyönä.

"Tässä tilanteessa työn t ekemisen käsitettä tulisi laajentaa siten, että työksi hyväksytään kaikki sellainen toiminta, joka on yhteiskunnan ja työntekijän itsensä kannalta järkevää ja tarpeellista."

HeTy kannattaa julkisuudessa ja kokeiluissa esillä olleita työajan uusia muotoja, joita tulisi kehittää ja lisätä. Yleisen yhteiskunta ja talouspolitiikan tulee tukea työllisyyttä.

"Raha- ja veropolitiikan tulisi tukea työhön perustuvaa taloudellista toimintaa. Rahan sijoittaminen tuotantoon ja työllistämiseen tulisi olla edullisempaa kuin sen sijoittaminen jo olemassa olevaan pääomaan. Sijoittaminen on yhä useammin enemmän keinottelua kuin taloudellisten edellytysten turvaamista."

Työttömien sosiaali- ja oikeusturva sekä työvoimapoliittinen koulutus kaipaavat HeTy:n mukaan remonttia.

"Jokin sosiaaliturvan alue on aina ensisijainen. Nyt työttömyysturvan nimissä hoidetaan muitakin yhteiskunnan ongelmia. Monet nyt työttömyysturvan avulla elävistä ihmisistä kuuluisivat tosiasiallisesti sairasvakuutuksen, eläkevakuutuksen tai muun sosiaaliturvan piiriin. Työttömien mielestä tämä epäkohta tulisi poistaa."

Pohjois-Karjalan työttömät kiittävät TVY:n jäsenjärjestöjä ja niiden edustajia esimerkillisestä ja rakentavasta vuosikokouksesta Joensuussa.

Meille tämä tilaisuus oli näyttävä ja näkyvä kannanotto työttömien arvostuksen puolesta.

Kokouksen järjestelyvastaavat

Eija-Helena Kettunen *Kimmo Vartiainen*

Aktiiviset työtähakevat ry

DUUNIA DUURISSA
Valkeakoskella
26.-28.7. 1996

TYÖVÄEN MUSIIKKITAPAHTUMASSA
Anneli Saaristo, Reijo Frank, Kristiina Halkola, Miljoonasade, Pilkkalaulun SM-kisa ym...

Tilaa ohjelmaesite: 937 - 5846 233 tai 937 - 5846 977

Työttömät kävivät ministeri Mönkäreen puheilla

"Työllisyyden kohentuminen huomioitava uudistuksessa"

TVY:n lähestystö kävi sosiaali- ja terveysministeri **Sinikka Mönkäreen** puheilla esittämässä näkemyksiään työttömyysturvan uudistukseen. Kutsu TVY:lle oli ministeri Mönkäreeltä.

Lähestystöön kuuluivat puheenjohtaja **Lea Karjalainen** sekä hallituksen jäsenet **Erkki Gråsten, Seppo Savolainen, Tuula Huhtakoski, Anja Tarvainen** ja **Eija-Helena Kettunen**.

TVY:n edustajat esittivät ministerille TVY:n tavoiteohjelmaan sisältyvät työttömyysturvaa koskevat näkemykset, vuosikokouksen kannanoton sekä oheisen yhteenvedon järjestön piirissä olevista näkemyksistä.

Tunnin mittaisen keskustelun päätteeksi ministeri Mönkäre kiitti tapaamisesta ja toivoi yhteistyön jatkuvan

"Heikennys ja uudistus ovat eri asioita"

-Työttömyysturvan uudistus on tarpeen, sillä nykyinen malli on syntynyt hyvin erilaisen tuotannollisen, taloudellisen ja työllisyystilanteen vallitessa. Elättäjien ja elätettävien suhde on nurinkurinen, mutta pääsyy siihen on työttömyyttä aiheuttava mutta rahoitusvastuutaan kiertävä automatisoitu suurteollisuus. Työttömien syyllistämisestä on päästävä todellisten rakenteellisten vääristymien oikomiseen.

-Työttömyysturvan heikentäminen ei edusta rakenteellista uudistusta, vaan vanhan järjestelmän heikennystä työttömien tappioksi. Samalla se on kansantaloudellinen tappio, sillä veroa maksava kohtuullista ansiosidonnaista työttömyysturvaa saava työtön on yhteiskunnalle pienempi rasite kuin toimeentulotuen varassa elätettävä kansalainen.

-Todellinen työttömyysturvan "leikkaus" toteutuu vain työllisyyden merkittävän kohentumisen kautta. TVY edellyttää, että sosiaali- ja terveysministeriön ja työttömyysturvatyöryhmän laskelmissa huomioidaan työttömyyden alenemisen tuoma turvan tarpeen vähennys.

-Tämä on tarpeen myös poliittisen päätöksenteon uskottavuuden, demokratian ja yhteiskuntamoraalin kannalta. Kansalaisten jatkuva syyllistäminen, pankkien ja vientiteollisuuden elättäminen mm. työttömien verotusta kiristämällä murentaa samalla pohjoismaisen demokratian perusteita ja raivaa tietä väkivaltaisille purkauksille.

-TVY:n vuosikokouksen esittämä yhtenäiseen kansalaisturvaan siirtyminen on keskustelunavaus työttömien taholta. Se ei merkitse sitoutumista mihinkään olemassaolevaan malliin, mutta ei myöskään sulje pois keskustelussa esillä olleita vaihtoehtoja. Pidämme tarpeellisena ammattiliittojen työttömyyskassojen hoitamaa ansiosidonnaista työttömyysturvaa.

-Nykyinen eri turvajärjestelmien vastakkainolo ja työttömien lokeroiminen erilaisiin ryhmiin on kuitenkin haitallista, joka luo vaikeasti hallittavia käytäntöjä. Se on mahdollistanut mm. alle 20 - vuotiaiden nuorten taloudellisen ja oikeusturvan tuntuvan heikentämisen, joka yhtenäisen turvajärjestelmän puitteissa tuskin olisi mahdollista.

-Pidämme tarpeellisena pohjoismaisen hyvinvointivaltion mallin säilyttämistä myös työttömyysturvassa, jolloin perusturva on taattu kansalaisuuden perusteella työsuhteesta riippumatta. Työsuhteeseen perustuvan ansiosidonnaisen turvan tulee olla perusturvaa oikeudenmukaisesti täydentävä. Samalla se kannustaa aktiivisuuteen työmarkkinoilla ja ammatillisessa koulutuksessa.

- Työttömillä ei ole monia painostuskeinoja tavoitteidensa toteuttamiseksi. Muistutamme kuitenkin, että puolella miljoonalla työttömällä on ensi syksyn kunnallis- ja EU-vaaleissa puoli miljoonaa ääntä.

TVY:n hallitus järjestäytyi

TVY:n hallitus valitsi 15.4.pitämässään kokouksessa järjestön varapuheenjohtajaksi **Erkki Gråstenin** Riihimäeltä, sihteeriksi valittiin **Anja Salmi** Salosta.

Järjestön työvaliokuntaan kuuluvat puheenjohtajien lisäksi **Seppo Savolainen** Helsingistä, **Karl Gustav Kunnas** Kajaanista ja **Tuula Huhtakoski** Peräseinäjoelta.

TVY:llä on viimevuotisen käytännön mukaisesti kolme ay-vastaavaa. SAK-vastaavana toimii **Seppo Savolainen**, STTK-vastaavana Anja Salmi ja Akava-vastaavana Erkki Gråsten.

U udeksi nuorisovastaavaksi valittiin Tuula Huhtakoski, kansainvälisten asioiden vastaava valitaan myöhemmin. Euroopan Työttömien Verkoston ENU:n kokouksessa TVY:n edustajana toimii **Sirkka Rajala**.

Edunvalvontatyöryhmä valitaan myöhemmin, samoin sääntötyöryhmä, jonka kokoonkutsujaksi valittiin Erkki Gråsten.

TVY:n kokopäiväisinä työntekijöinä jatkavat toiminnanohjaaja Sirkka Rajala ja tiedottaja **Hannu Oittinen** sekä osa-aikaisena taloudenhoitaja **Pirjo Kankaristo**.

Jämsä sai oman yhdistyksen

Reilu vuosi sitten perustettu Jämsänkosken työttömien yhdistys sai naapurin, sillä maaliskuun puolivälissä perustettiin Jämsän työttömien yhdistys. "Konsulttiiapua" Jämsänkoskelta saanut yhdistys perustettiin viiden hengen voimin.

Uuden yhdistyksen puheenjohtajaksi valittiin Kauko Kauranen ja sihteeriksi Jouko Sulin. Edellisen tavoittaa numerosta 942 - 761 956 ja jälkimmäisen 942 - 761 497. Yhdistyksellä ei ole vielä omaa puhelinta, mutta toimitila on osoitteessa Pietiläntie 1, 42100 Jämsä.

Palataan jämsäläisten asioihin Karenssisanomien kolmosnumerossa.

Karenssin jakelu Jämsänkoskella

Karenssisanomien ykkösnumeroa jaettiin Jämsänkoskella helmikuussa 3200 kappaletta eli kaikkiin taajamaalueen talouksiin.

Työttömien yhdistyksen puheenjohtaja **Jukka Salminen** kertoo, että jalkapatikkajakeluun otti osaa reilut puolenkymmentä työtöntä.

Vuoden päivät toiminut yhdistys toivoi juttua alueeltaan. Toive toteutettiin, ja sivun jutussa oli puheenjohtaja Salmisen lisäksi keskustelemassa kaupunginhallituksen puheenjohtaja Teuvo Vuorenpää ja vt.sosiaalisihteeri Riitta Lahtinen. Erillisessä jutussa kerrottiin yhdistyksen jäsenen Pirkko Rossin ajatuksia.

Jutussa esille nostettu huonekalujen kirpputori on mahdollisesti toteumassa uusien tilaratkaisujen myötä. Halvat huonekalut olisivat monen työttömän pelastus.

TVY:n yhteystiedot

PUHEENJOHTAJA:
Lea Karjalainen
Ivalon Seudun Työttömät ry
Mellakuja 10 D 16
99800 IVALO
puh. & fax. 9697-677 645
puh. 940 - 5477 099

HALLITUKSEN JÄSENET JA VARAJÄSENET:

UUSIMAA
Seppo Savolainen
Pääkaupunkiseudun Rakennusalan Työttömät ry
Kyläsaarenkatu 8
00580 HELSINKI
puh. 90 -701 8424
fax. 90-773 2723
puh. 950-554 3755
Juha Lehtinen
Helsingin Työttömät ry
Fredrikinkatu 65 B
00100 HELSINKI
puh. 90 - 685 2134
fax. 90 - 685 3890

HÄME
Erkki Gråsten
Riihimäen Työttömät ry
Kyläraitti 8
11710 RIIHIMÄKI
puh. 914-722 725
fax. 914-722 783
Juhani Vestergård
Parkanon Seudun Työttömät ry
Parkanontie 60
39700 PARKANO
puh 933 - 4433 361
fax. 933 - 4433 200

TURKU
Anja Salmi
Salon Työttömät SAT ry
Länsiranta 4
24100 SALO
puh. 924 - 733 3375
fax. 924 - 7 333 5677
puh. 949 - 523 875
Lasse Räsänen
Turun Seudun Työttömät ry
Murtomaantie 1
20300 Turku
puh. 921 - 2500 727
fax 921 - 2334 320

SATAKUNTA
Ismo Suojanen
TVY:n Porin osasto ry
Mikonkatu 21
28100 PORI
puh. 939 - 6414 695
fax 939 - 6414 055
Pirkko Rantanen
Rauman Seudun Työttömät ry
Alfredinkatu 1
26100 RAUMA
puh. 938 - 8343 038
fax. 938 - 8220 572

KYMI
Aino Hyvönen
Kouvolan Seudun Työttömät ry
Hallituskatu 11
45140 KOUVOLA
puh. & fax. 951 - 3711 741
Ulla-Maija Marttila
Imatran Työttömät ry
Koskikatu 1 D 2.krs.
55120 IMATRA
puh. & fax. 954 - 4323 855

MIKKELI
Heikki Ljungkvist
Heinolan Seudun Työttömät ry
Lampikatu 11
18100 HEINOLA
puh. & fax. 918 - 7141 401
Riitta-Liisa Mönkkönen
Pieksämäen Seudun Työttömät ry
Torikatu 17 A
76100 PIEKSÄMÄKI
puh. & fax. 958 - 486 955

KESKI-SUOMI
Tapio Salomaa
Ääneseudun Työttömät ry
Kauppakatu 10
44100 Äänekoski
puh & fax. 945 - 5297 496
Tuula Vakkilainen
Keski-Suomen Työttömien yhd. ry
Schaumaninkatu 1
40100 Jyväskylä
puh. & fax. 941 - 635 230

POHJOIS-KARJALA
Eija Helena Kettunen
Aktiiviset Työtähakevat ry
Vallilankatu 3
80220 Joensuu
puh. & fax. 973 - 311 518
Oiva Halunen
Keski-Karjalan Työttömät ry
Leipurintie 3 A
82500 KITEE
puh. & fax. 973 - 413 108

KUOPIO
Anja Tarvainen
Iisalmen Seudun Työttömät ry
Karjalankatu 5
74100 IISALMI
puh. & fax. 977 - 173 44
Martti Korhonen
Sonkajärven Työttömät ry
Rutakontie 94
74300 SONKAJÄRVI
puh. 977 - 618 44
fax 977 - 621 53

VAASA
Tuula Huhtakoski
Peräseinäjoen Työttömät ry
Sydänmaantie 10
61100 PERÄSEINÄJOKI
puh. & fax. 964 - 4181 613
Tauno Mäkinen
Pietarsaaren Seudun Työnhakijat ry
Pohjanlahdentie 56
68600 PIETARSAARI
puh. & fax. 967 - 7248 165

OULU
Ilkka Lautkankare
Oulun Työttömien Oma-Apu ry
Rautatienkatu 1
90100 Oulu
puh. 981 - 3115 351
fax. 981 - 3119 651
Raimo Rönning
Oulaisten Työttömien Toiminta ry
Oulaistenkatu 12
86300 OULAINEN
puh. 949 - 618 649

KAINUU
Karl-Gustav Kunnas
Kajaanin Työttömien Yhdistys ry
Niskantie 15
87100 KAJAANI
puh. 986 - 6155 693
fax. 986 - 6140 098
Matti Huotari
Kuhmon Työttömien Yhdistys ry
Kainuuntie 99
88900 Kuhmo
puh. & fax. 986 - 652 0320

LAPPI
Reijo Lahdenperä
Kemin Seudun Työttömät ry
Valtakatu 43
94100 KEMI
puh. & fax. 969 - 8250 305
Ritva Metsälampi
Sodankylän Työvoimareserviläiset ry
Sodankyläntie 2
99600 SODANKYLÄ
puh. & fax. 969 - 3618 243

TOIMINNANOHJAAJA
Sirkka Rajala
Köydenpunojankatu 5
00180 Helsinki
puh. 90 - 6803 3600
fax 90 - 6803 3601
puh. 940 - 5477 090

TALOUDENHOITAJA
Pirjo Kankaristo
Kumpare
21150 Rööla
puh. 921 - 252 4316 (ke-to)
puh. 9400 - 785 485
fax 921 - 252 4390

TIEDOTTAJA
Hannu Oittinen
Karenssisanomat
Näsilinnankatu 22 A 24
33210 Tampere
puh. & fax 931 - 2124 753

Työväen Musiikkitapahtuma juhlii heinäkuun lopussa näyttävästi

Työväen Musiikkitapahtuma juhlii Valkeakoskella heinäkuun viimeisenä viikonloppuna 25:ttä tapahtumaa. Ensimmäisen kerran tapahtuma järjestettiin Valkeakoskella 1972.

Juhlatapahtuma palauttaa yleisön mieleen nostalgisia työväenlaulutunnelmia ja suuntaa samalla ohjelmistonsa viime vuosien tapaan vastaamaan yleisön odotuksia musiikki- ja kulttuuritarjonnasta.

Valkovenäläinen kansanmusiikki valloitti Valkeakosken jo viime kesänä, tulevana suvena on jatkoa luvassa. Kuvassamme musiikkitapahtuman toiminnanjohtaja Liisi Suvisuo on Dudarik-yhtyeen "erityisessä suojeluksessa", itse tapahtuma puolestaan on kultuuriministeri Claes Anderssonin suojeluksessa.

Teemana työ

Juhlatapahtuman teemana on suomalaisten työ. -Teemme työn teemasta lennokasta, mukaansa tempaavaa ja samalla ajatuksia herättävää ohjelmaa- konsertteja, keskustelua, näytöksiä. Ruutikuiva ruodinta on takuulla kaukana näistä juhlista, kuvailee Jani Uhlenius juhlatapahtuman teeman toteuttamista. Neljättä kertaa järjestettävään Pilkkalaulun SM-kisaan järjestäjät odottavat teräviä tekstejä suomalaisesta todellisuudesta. Kesän suuressa työkeskustelussa valtakunnan vaikuttajat pohtivat suomalaisten työtä eilen, tänään ja erityisesti huomenna. Toimittaja Pekka Holopaisen johdolla etsitään uusia näkemyksiä työtä koskeviin asenteisiin sekä pohditaan vaatimuksia työnrakenteiden muutoksista. Yleisön pyynnöstä Valkeakoskella soivat myös kauneimmat työväenlaulut. -Työväenlaulut ovat yllättävällä tavalla tehneet uudenlaista tuloaan tuoreestahuumorinkin sävyttämästä- näkökulmasta. Enää ei nousta barrikadeille, mutta yhdessä tekemiselle ja välittämiselle on syntynyt jälleen tarve tuloerojen kasvun jakaessa yhteiskuntaa uudelleen, tapahtuman toiminnanjohtaja Liisi Suvisuo toteaa.

Juhlavuoden taiteilija Anneli Saaristo

25:n Työväen Musiikkitapahtuman kohokohta on heinäkuun viimeisenä lauantai-iltana juhlatapahtuman taiteilijan Anneli Saaristo konsertti "Appelsiinipuita aavikkoon". Anneli Saariston solistivieraana lavalle nousee Mikko Kuustonen. Perjantai-ilta puolestaan huipentuu Apianniemen Friday-All night rock´n roll kokonaisuuteen. Miljoonasade, 10 vuota lapsuuden sankarille-konsertista järjestäjät odottavat lauantain tapaan yleisömenestystä. Rock-iltaa jatkaa järvenpääläisen PrimaVista -kuoron ja Yöjuna-orkesterin mainetta niittänyt Jesus Crist Super Star rock-oopperan konserttiversio.

-Olemme ylpeitä upeasta taiteilijajoukostamme. Juhlatapahtuma tarjoaa varmasti jokaiselle jotakin. Ei kaikkea kaikille -se tasapäistäisi, Jani Uhlenius sutkauttaa. -Ja ohjelmaravintoloissamme voi hengähtää makunautintojen ääressä. Ravintola Onnelliseen Kapustaan saamme taiteilijoiden lisäksi Minskistä taidekokkeja, vinkkaa Liisi Suvisuo.

Valkovenäläistä perinteen paloa

Kansainvälistä väriä juhlatapahtuma tarjoaa yleisölle erityisesti Valko-Venäjältä sekä Saksasta ja Ruotsista. -Tapahtuma on saanut useana vuonna vieraakseen Minskiläisiä lapsitaiteilijoita, jotka heidän valkeakoskelaiset ystävänsä tuovat kesäisin Suomeen toipumaan Tshernobylin onnettomuuden aiheuttamista ongelmista. Näiden ystävyyssuhteiden ansiosta saamme nyt tapahtumaan loistavan aikuisten Kansantanssiryhmä Verasen Mogilovista minskiläisen Dudarik -yhtyeen lisäksi, Suvisuo kertoo.

Saksasta Valkeakoskelle saapuu Diddersen soittokunta musisoimaan yhdessä Valkeakosken soittokunnan kanssa. Ruotsista tulee tuulahdus draamallista kuorotaidetta. Sen tuojana on Västerås ilainen ABF-kören STÄMNING konsertillaan En resa i tid och rum.

Mutkatonta yhteistyötä

-Vuosi toisensa jälkeen meiltä kysytään, mitä työväenmusiikki nykyisin on. Järjestäjille tapahtuman historia on rikkautta, mutta sisällöltään festivaali on ja on ollut tiukasti ajan hermolla ja kehittynyt koko kansan festivaaliksi, toiminnanjohtaja Liisi Suvisuo ennakoi juhlavuoden synnyttämiä kysymyksiä. -Tällä vuosikymmenellä Työväen Musiikkitapahtuma on saavuttanut tuttujen kävijöitten rinnalla yhä uusia yleisöjä. Niin Valkeakoskella kuin hyvin laajalti yhteistyö sujuu mutkatta mitä erilaisempien tahojen kanssa. Kerran mukana olleet tulevat myös toiste, sillä tapahtuma tunnetaan letkeästä ja mutkattomasta tunnelmastaan. Yleisön vastaanotosta voimme vain olla todella mielissämme, taiteellinen johtaja Jani Uhlenius kiittää.

Työttömätkin duurissa?!

Työttömät olivat mukana kaksi vuotta sitten Valkeakosken Työväen musiikkitapahtumassa omalla Minä ja Nieminen -teemallaan. Onnistunut tapahtuma synnytti yhteistyön kipinän, joka tulevana suvena syttyy uuteen liekkiin.

Tampereen Seudun Työttömien piirissä on toteutettu musiikkitapahtuman itsenäinen oheistapahtuma, joka on työttömien kulttuurikatselmus. Osuva nimi Minä ja Nieminen jäi elämään, sillä tämän vuotinen tapahtuma kantaa samaa nimeä.

Tapahtumaa järjestelee projektisihteerinä **Kiti Neuvonen,** joka tuotti aiemmankin tapahtuman. Kiti on tiivistänyt tapahtuman idean pariin virkkeeseen: "Työttömyys ei ole toimettomuutta. Taide ja kulttuuri ovat meidän henkisiä voimavarojamme, joita työttömyyskään ei saa nujertaa".

Entä miten työttömien tapahtuma sopii tapahtuman yleisilmeeseen, joka on "duunia duurissa"?

- Työttömän ja työssäolevan välisiä rajoja ei pidän ainakaan nykyisestään korottaa. Eivät työttömät sitä paitsi toimettomia ole, vaikka ovatkin palkkatyötä vailla. Lisäksi keikka- ja muiden epätyypillisten töiden johdosta työn ja työttömyyden raja ei ole niin suoraviivainen kuin ennen. Kulttuurikatselmukseen liittyy muun muassa työttömien työpajojen näyttely, jossa tekemisen kirjo näyttäytyy laajana, kertoo Kiti Neuvonen.

Hän toteaa duurin ja mollin kuuluvan työttömän elämään siinä kuin muidenkin kansalaisten elämään. Pelkällä mollilla työtön ei pysy kunnossa henkisesti eikä fyysisesti, eikä maa nouse nykyisestä alennustilastaan. Duuri puolestaan ei ole tyhjää rilluttelua, vaan toimintaa muutoksen puolesta.

Nyt putsaamaan pöytälaatikoita

Työttömien kulttuurikatselmuksen ajankohta on 26. - 27. heinäkuuta. Katselmus koskee varsinaisesti Hämeen läänin aluetta, mutta mikään ei estä osallistumasta kautta maan. Tapahtuman suojelija on kulttuuriministeri **Claes Andersson.**

Katselmuksessa on neljä kokonaisuutta, jotka puolestaan on jaettu useampiin osiin. Kirjallisuuteen kuuluvat novellit, runot sekä pakinat ja kertomukset. Kuvataidesarjassa on mukana valokuva, kuvataide, videot, pilapiirrokset ja sarjakuvat. Esittävä taide jakautuu neljään osaan eli sketsit ja kuvaelmat, musiikkiryhmät, solistiset esiintyjät ja palopuhe. Neljäntenä on yhdistysten toiminnan esittely.

Ilmoittautuminen on parhaillaan käynnissä ja kestää toukokuun loppuun saakka. Ilmoittautumiset ja lisätietoja:

Tampereen Työttömien Toimintakeskus/Kiti Neuvonen, "Minä ja Nieminen"-Työttömien kulttuurikatselmus. Vuolteenkatu 11, 33100 Tampere. puh. 931 - 222 3387 tai 222 3747 ja fax 214 2869.

Tapahtuman suojelija Claes Andersson:

Kulttuuri elää kaikissa oloissa

Työttömien kulttuurikatselmuksen suojelijaksi lupautunut kulttuuriministeri Claes Andersson muistuttaa lähes puolen miljoonan työttömän muokkaavan koko Suomi-kuvaa. Ministerin mukaan mistään ei voi puhua Suomessa ilman että työttömyyden vaikutukset nousisivat esiin.

- Työttömien kulttuuri nostaa esiin kipeitäkin asioita. Se on kuitenkin toimintaa ja siksi myönteistä. Tämä projekti antaa varmasti myös iloa ja mahdollisuuden luovuuden käyttöön, Andersson arvioi.

"Minä ja Nieminen" -kulttuurikatselmuksen suojelulla Andersson haluaa tukea työttömien omaehtoista toimintaa. Jo olemassaolevan kulttuurin kirjon näyttäytymisen lisäksi katselmuksen toivotaan johtavan työttömien kulttuuritoiminnan aktivoitumiseen kautta maan.

Työttömän pätkätöistä saama hyöty kuukaudessa

Palkka	Nyt	Uusi malli	Muutos
1000 mk	800 mk	500 mk	-300 mk
1500 mk	900 mk	750 mk	-150 mk
2000 mk	1000 mk	1000 mk	0 mk
3000 mk	1200 mk	1500 mk	+300 mk
4000 mk	1400 mk	2000 mk	+600 mk

Lomaliiton kursseilla
Otetaan yhdessä "ote elämästä"!

Lomaliitto r.y. järjestää työttömille Raha-automaattiyhdistyksen tuella ja palkansaajien keskusjärjestöjen (SAK, STTK ja Akava) myötävaikutuksella "Elämänote"-kursseja. Kurssien tavoitteena on antaa virikkeitä itsensä kehittämiseen ja oman elämän hallinnan lisäämiseen sekä tukea työllistymistä.

"Elämänote"-kurssien aikana pohdimme yhdessä nykyisessä elämäntilanteessamme olevia käyttämättömiä mahdollisuuksia ja etsimme voimavaroja kasvattaa korkoa ammatillisille valmiuksillemme, jotka nyt tilapäisesti ovat lepäämässä.

Kurssien sisältö koostuu keskustelutuokioista, yhdessä harrastamisesta ja luontoliikunnasta - eli myönteisistä elämyksistä. Hiomme taitojamme esiintyä eduksemme työpaikkahaastattelussa ja hakemusten täyttämisessä.

Ryhmässä kokemuksiamme jakamalla voimme saada uusia ajatuksia samassa elämäntilanteessa olevilta. Kursseihin kuuluu pienimuotoinen kuntotestaus ja kyselytutkimus.

Kaikki toiminta tapahtuu ryhmissä, joiden ohjaajina toimivat psykologi, fysioterapeutti ja kurssiemantä.Ryhmien koko on 16 henkilöä, jotka edustavat eri ammattiryhmiä.

Kursseille valittavilta edellytetään
- työttömyyden kesto on ollut n. 6-12 kuukautta (toistaiseksi jatkuva kokoaikalomautus/työtön kokoaikatyönhakija)
- työttömyyttä edeltänyt työssäoloaika on kestänyt yhteensä vähintään 5 vuotta
- oma halu parantaa työllistämisvalmiuksiaan ja hyvinvointiaan

Elämänote"-kurssit ovat kaksiosaisia. Ensimmäinen osa 5 vuorokautta (ma-la) toteutetaan Punkaharjun Valtionhotellissa ja toinen osa 2 vuorokautta (pe-su) Savonlinnassa kaupunginhotelli Pietari Kylliäisessä (majoitus ja aamiaiset) ja Kylpylä Hotelli Casinolla (ohjelma ja päivälliset). Kurssiin kuuluu seurantakysely 1 vuoden kuluttua.

Valittavanasi ovat kolme seuraavaa ajankohtaa:
1. 6.-11.5. 96 ja 27.-29.9.96
2. 13.-18.5. 96 ja 11.-13.10. 96
3. 20.5.-25.5. 96 ja 25.-27.10. 96

Ko. ajankohtina toteutetaan samanaikaisesti kolme "Elämänote"-kurssia.

"Elämänote"-kurssin omavastuuosuus on yhteensä 600 mk sisältäen ohjelman, majoituksen 2 hengen huoneessa, aamiaiset ja päivälliset molemmilla jaksoilla. Matkakustannuksista jokainen vastaa itse.

Hakemukset lähetetään 30.4. 96 mennessä osoitteella Lomaliitto r.y., Pl 133, 00531 Helsinki. Kuoreen merkintä "Elämänote"-kurssi. Valituksi tulleille ilmoitetaan kirjeitse.

Kulutusrajoitteisen tietokoneohjelma

Pers'auki ohjelmisto on puolivakavasti ja puolileikillisesti tehty köyhän (kulutusrajoitteisen) ihmisen talousohjelmisto. Pieneen Windows-ohjelmapakettiin sisältyy työttömyysturvaohjelma, velkojen laskemiseen soveltuva ohjelma sekä lotto-ohjelma. Ohjelmat toimivat Windows 3.1:ssä ja Windows 95:ssä.

Pers'auki -ohjelmalla voi laskea ansiosidonnaisen päivärahan ja työmarkkinatuen. Ohjelma sisältää vuosien 1985-96 keskeisen lainsäädännön eli päivärahojen laskemiseen tarvittavat laskusäännöt. Kun tarpeelliset perhe- ja tulotiedot on syötetty ohjelmaan, ohjelma ilmoittaa päivärahan suuruuden. Ohjelmalla voi laskea myös sovitellun päivärahan, ainakin yksinkertaisimmissa tapauksissa.

Velka Express -ohjelmalla voi laskea ns. annuiteettilainan lyhennystietoja. Annuiteettilainat ovat tasasuuriin maksuihin perustuvia lainoja, jotka ovat varsin tavallisia asuntolainoissa ja kulutusluotoissa. Ohjelma kysyy lainapääomaa, korkoprosenttia, kertamaksua ja laina-aikaa. Näistä neljästä tiedosta syötetään kolme ja ohjelma laskee neljännen eli tuntemattoman tiedon. Näin voidaan laskea esim. kuinka kauan lainan lyhentäminen vielä kestää.

Extra Lotto-ohjelmalla voi arpoa tavallisia ja Vikinglottorivejä. Lottorivit tallentuvat, joten ohjelmaa voi käyttää myös arvottujen rivien tarkistamiseen, kun oikea rivi on tiedossa.

Ohjelmapakettiin sisältyy ohjetiedosto Windowsin vakiomuodossa (Help.tiedosto).

Velka Express -ohjelma on puhtaasti matemaattinen ohjelma, joka on pätevä maasta, ajasta ja valuutasta riippumatta. Extra Lotto -ohjelma pätee niin kauan, kuin loton arvontasäännöt eivät muutu. Pers'auki -ohjelma vaatii päivittämistä, mikäli työttömyysturvalainsäädäntö muuttuu. Ohjelmien tekijä Pertti Honkanen on valmis päivittämään ohjelmaa, jos työttömyysturvassa tapahtuu parannuksia tai huononnuksia.

ASUMISEN A JA O:

NUORTEN ASUNTO-OPAS

Nuorten asunto-opas 1996 on ajantasalla oleva, kaikkia tämän päivän nuoria asunnontarvitsijoita palveleva opas.

Opasta voit tilata Nuorisoasuntoliitosta p. (90) 773 4658 hintaan 5 mk / kpl (+toimituskulut)

Nuorisoasuntoliitto

Käenkuja 3-5 N 00500 Helsinki p. (90) 773 4658, 773 4668 fax (90) 716 989

Apua perheväkivaltaan

Väkivallasta vapaaksi
Naiset kertovat kokemuksistaan
Toim. Marja Kuivaniemi
Kirjayhtymä 1996

Perheväkivallan uhri - yleensä nainen - on yksin tilanteessaan, käy ilmi po. kirjassa, jossa naiset kertovat siitä, kuinka he vihdoin selviytyvät irti ahdistuksestaan.

Tavallista on, että perheväkivalta kestää pitkään: välillä mies lupaa "ei koskaan enää", hyvittelee tekojaan, kunnes kaikki alkaa alusta entistä pahempana. Nainen haluaa uskoa hyvää, eikä uskalla paljastaa vanhemmilleen eikä ystävilleen kotitilannettaan.

Juuri tämä yksinäisyys ja salaaminen heikentää naista henkisesti, niin että nainen itsekin jälkikäteen ihmettelee, kuinka hän niin pitkään sieti sietämätöntä tilannetta. Vaikka naisella voi olla koulutusta, työtä ja hyvä ammatti, tämäkään ei auta toimimaan järkevästi.

-Näin jälkeenpäin en ole keksinyt yhtään järkevää syytä, miksi siedin väkivaltaa niin kauan, sanoo eräs sairaanhoitaja, jolla on hyvä virka. Viimein hän ymmärsi mennä turvakotiin (vaikka miehen vanhemmat tästä hänelle verisesti loukkaantuivatkin) ja sai vihdoinkin puhuttua jonkun kanssa elämäntilanteestaan. Nainen päätyi eroon ja on tänä päivänä onnellisesti naimisissa hellyyteen kykenevän miehen kanssa.

Perheväkivalta saattaa alkaa "kevyesti", ja jos nainen sen hyväksyy, väkivalta koventuu. On siis syytä reagoida heti, häpeily ja salailu johtavat vain yhä pahenevaan tilanteeseen. Tästä kirjasta moni nainen saa tarvittavan henkisen tuen hakea itselleen apua.

Tuula-Maria Ahonen

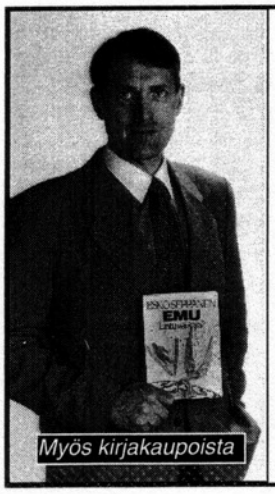

ESKO SEPPÄNEN

EMU Lintu vai kala?

Erikoistarjous Karenssisanomien lukijoille!

EMU ja työttömyys kuuluvat yhteen. Miten, se selviää Esko Seppäsen uudesta kirjasta "EMU-Lintu vai kala?" Lähetä postia varten 12 markan postimerkit Esko Seppäselle (osoite: 00102 Eduskunta), ja saat paluupostissa uuden kirjan ilmaiseksi.

Miten onnistut saamaan työtä

Timo Lampikoski: Toteuta toiveesi, onnistu elämässäsi
Atena Jyväskylä 1996 Tuottaja: Pekka Santalahti p. 941-638848

Kasvatustieteiden kandidaatti Timo Lampikoski on viiden vuoden ajan tutkinut suomalaisia ihmisiä, jotka ovat onnistuneet hankkeissaan. Mukana on julkisuuden henkilöitä, mutta myös tavallisia oman elämänsä sankareita. Kirjasta selviävät onnistumiseen tarvittavat asenteet ja periaatteet, ja myös keinoja, joilla löytää itselleen työtä.

Työtön usein häpeää salaa työttömyyttään. Lampikoski kehottaa toimimaan toisin. -Kaikille tutuille kannattaa ilmoittaa olevansa työtön, ja pyytää heitä vihjaamaan, jos kuulevat avoinna olevasta työpaikasta. Suurin osa työpaikoista täytetään nykyään henkilökohtaisten kontaktien kautta, eräiden tutkimusten mukaan jopa 80 prosenttia.

-Itsensä markkinointi työnantajille eli oma-aloitteinen hakeminen on työläin, mutta varmin keino saada vihjeitä avoimista työpaikoista. Tällaisia paikkoja ovat erityisesti erilaiset sijaisuudet eli sairaus-,äitiys-, ja kesälomasijaisuudet. Tällaisten "piilossa" olevien paikkojen täyttämisessä itseään markkinoivat työnhakijat ovat etusijalla, sillä työnantaja haluaa palkata työntekijän mahdollisimman nopeasti ja vaivattomasti. Itseäsi markkinoimalla annat itsestäsi aloitekykyisen ja aktiivisen kuvan, Lampikoski toteaa.

Itsensä markkinointiin tarvitaan myönteistä kuvaa omasta itsestä, ja kirjassa käsitelläänkin myös mm. miten opettelet suhtautumaan itseesi kannustavammin. Optimistinen elämänasenne -jota niin ikään voi opetella -on ylipäätään kaikenlaisen onnistumisen takana.

Tuula - Maria Ahonen

Totisesti elämme synkkiä aikoja

Helsingin Taidehallissa järjestettiin 10.2.-14.4. saksalaisten 20-luvun natsismia vastustaneiden taiteilijoiden näyttely "Vastavirta". Maaliskuun alussa Suomessa vieraili viikon väliajoin kaksi merkittävää Bertolt Brecht-tulkitsijaa: jo viisikymmentä vuotta Berliinissä Brechtiä sekä laulajana että erityisesti näyttelijänä tulkinnut **Gisela May** ja 60-luvulla lähinnä Rollareiden yhteisbändärinä mainetta niittänyt **Marianne Faithfull**.

Karenssisanomien kannalta on toissijaista vertailla esityksiä -yhteisestä "brechtiläisyydestään" huolimatta ne eivät olleet yhteismitallisia. Mielenkiintoista oli yleisö; ei se, ketkä olivat paikalla konserteissa ja näyttelyssä, vaan se, ketkä eivät olleet. Tänä päivänä Brecht on yhteiskunnallisen todellisuuden kuvaajana todella ajankohtainen.

Brechtin tapaan luovasti soveltaen "synkkinä aikoina, lauletaanko silloinkin, silloinkin lauletaan, synkistä ajoista". Karenssisanomien edustaja osallistui molempiin konsertteihin ja kävi, so. juuttui "Vastavirta"-näyttelyyn neljä kertaa.

Kaikista kolmesta tapahtumasta puuttuivat 60-70-luvulla brechtiläisyyden ja "realistisen taiteen" nimeen vannoneet kulttuurityöntekijät, entiset ja nykyiset vasemmistolaiset ja köyhät. Viimeksimainittujen poissaolo oli ymmärrettävää: "Vastavirta" kustansi näyttelyesitteineen yli 200 markkaa ja Faithfullkin satanelijäkymppiä. Alennuksia työttömille ei tunnettu.

"Vastavirta"- näyttelyn yli 70 taiteilijaa eivät muodostaneet koskaan mitään yhtenäisiä taiteellisia tai poliittisia liittoutumia, jokainen kävi oman moraalinsa velvoittamana henkilökohtaista natsisminvastaista taisteluaan yksin, ainutkertaisilla kuvillaan.

Yli 70 vuotta sitten natsien nousun aikaan Saksassa tehdyt kuvat olivat karmaisevia. Ajatteleva, tunteva ihminen tunsi astuvansa kaduilta kuin suoraan tämän päivän todellisuutta kuvaavaan näyttelyyn. Keskitysleireihin, maanpakoon tai surmatuksi tulleet taiteilijat esittelivät vuosikymmenien takaa hyväosaisille taideharrastajille tämän päivän suomalaisen yhteiskunnan.

Karenssisanomat esittelee nyt kaksi kuvaa: George Groszin "Katukahvilan" ja Rudolf Slichterin "Himomurhan". Kuvia ei tietenkään saisi selitellä, mutta koska lehtemme edustaja joutui molempien kuvien edessä kuulemaan älyttömiä, "asiantuntevia" jorinoita "sommittelusta", "viivan kepeydestä tai raskaudesta" ja "yhteyksistä saksalaisen ekspressionismin perinteeseen", on melkein yhteiskunnallinen velvollisuus välittää oma, subjektiivinen kokemuksensa.

"Himomurhan" tapetulta portolta ei kuvata edes kasvoja, mitään identiteettiä hänellä ei todellisuudessa ollutkaan. Hänellä ei ollut myydä edes "työvoimaansa", vaan "työkalunsa", koska se oli hänen ainoa , jaossa oleva omaisuutensa. Slichter on piirtänyt ja korostanut vain sitä.

Onko "Himomurhan" kuvaus kovin kaukana nyt heränneestä "keskustelusta" Aleksis Kivenkadun prostituutiosta, tai vaikkapa homosuhteista. Ihmisten kol.o muu persoonallisuus on häivytetty heidän seksuaalisuutensa tieltä.

George Grosz, Trottoarkafe Katukahvila n.1923-24

Rudolf Schlichter, Lustmordet Himomurha 1924

"Katukahvilan" portaikon ensimmäisen askelman muodostaa todennäköisesti nälkään kuollut mies. Pääskeen katukahvilaan paukuille miehen on täytynyt astua kuolleen miehen ja samalla oman inhimillisyytensä ylitse. Kasvojen välinpitämätön ilmeettömyys kuvaa liian monen suhtautumista vuoden 1996 suomalaiseen yhteiskuntaan.

Grosz piirsi kuvansa 72 vuotta sitten.

Ja mitä sitten?

Sarjakuva täyttää tänä vuonna 100 vuotta. Aikamme kuvantekijöillä on "Vastavirta"-taiteilijoiden aikaan verrattuna käytössään ainutlaatuisen nopea, halpa, laajalle leviävä ja tehokas väline. Kysyntää on enemmän kuin osaavia tekijöitä. Ympäröivä todellisuus tarjoaa älylle, mielikuvitukselle ja kynäkädelle valtavan elävän mallin.

Saksan antinatsit yrittivät, uskalsivat käydä yksinäistä, toivotonta taisteluaan yksittäisillä kuvillaan, jotka näyttelyluettelon mukaan melkein järjestään valmistuttuaan tuhottiin tai sensuroitiin.

Missä ovat tämän ajan Suomen kriittisen yhteiskunnalliset kuvantekijät ja runoilijat? Narisemassa apurahojen pienuutta ja Kirjastomäärärahojen supistamista, kuppiloissa, vääntämässä pieruhuumoria "hauskoihin" sarjakuviinsa.

Muuten on muistettava, että otsikossa siteerattu Bertolt Brecht kirjoitti myös: "kun hallitsevat ovat puhuneet , tulevat hallitut putumaan, ja "ei kos-

VAPPU ON SUOMALAISEN TYÖN JUHLA

VAPPUNA TYÖTTÖMÄNÄ

VAPPUNA RAHATTOMANA

VAPPUNA PERUSSUOMALAISTEN MARSSILLA

VAPPUNA JUHLIMASSA

VAPPUNA SELVINPÄIN

VAPPUNA TYÖSSÄ

Kansanlaulu

Eduskunta istuu ja laulaa kuorossa
on kansanvalta korkia, kun ollaan ruodussa.
Puhemies vain istuu tyyriisti paikallaan,
kun edustaja-parka käy tuoliin nukkumaan.

Lakeja, lakeja laativat he hikihatussa
vaikkei kukaan ymmärrä, mitä onkaan luvassa.
toinen sanoo silli syö,
joku kysyy onks´ nyt yö?
Kolmas heittää hetulaa.
kyllä kasvaa maa jos kastellaan
jos ei, niin ollaan vaan.

Hallitus vaihtuu vankka,
se puoluekuri tai rukkaset.
Kyllä Mooses tekee sen tekosen,
loihan Luojakin kerran tämän ihmisen.
Talous kuntoon saatetaan
ja työtä kansalle.
Onnea paljon luvataan
kunhan kurjuutta jaksetaan
ja hurraata huudetaan.

Joka päivä lehdistä me samaa luetaan;
markka kelluu, ei kun se on
korko korkee, mutta putoo ne,
jos vienti vetää niin totta kai
tulot kasvaa, mutta ai jai jai.

Heti näkyy se peikon pää
se inflaatio-mörkö kun hymyää.
Ei sitä rahalla saa syötellä,
vain kurenauhaa voi vyötellä.
Ei kestä talous sellaista,
jos tulis rahaa joka tuutista.

Rahalla tehdään rahaa vaan,
kuinkas nyt muuten ollenkaan.
Työ on köyhän punnerrus
lie älytön koko ajatus.
Se on uusi hyvä hapatus,
se kaikilla on papatus.

Ei Suomi ole köyhä maa
on hongat, jotka humajaa.
On vettä, tuulta, tuiskua,
on herrain hännän huiskua.
On ruttoa, on työtöntä
ja kaikki kansa yhdessä.
Se on sellaista tämä sävelmä.

Juhani Sarvi
Hämeenlinna

Lamaan syylliset löydetty

Valtiosihteeri Raimo Sailas on julkisuudessa paheksunut kansalaisten moraalin puutetta. Maallamme menee huonosti , koska "kansalaiset eivät kanna tarpeeksi vastuuta verrattuna julkiseen vastuuseen". Talouspolitiikka on Sailaksen mukaan hoidettu hyvin, infrastruktuuri ja koulutusjärjestelmä ovat kunnossa. (Länsiväylä 10.3). Sailaksen johtopäätös kuuluukin: talouden keskeinen ongelma on kansalaisten saamattomuus ja totuttautuminen elämään kaikenlaisten tukiaisten varassa.

Syypäät on siis viimeinkin saatu selville ja heitä rangaistakoon. Ei enää porkkanoita vaan keppiä oikein kunnolla. Keinoja onkin mietitty ilmeisen suurella innolla mm. STM:n apulaisosastopäällikön Matti Toiviaisen johdolla istuneessa työryhmässä. Julkisuudessa tähän asti esiintyneet tiedot ansiosidonnaisen työttömyysturvan leikkauksista 600 milj. markalla näyttävät osoittautuvan vain ruokalistan alkupaloiksi. Työryhmän ns. lievempi malli leikkaisi ansioturvaa 800-900 milj. mk ja rankempi versio 2,1-2,8 mrd. mk vuositasolla,ei siis yhteensä vuosina 97-99, kuten on aiemmin luultu (HS 13.3).

Myös pääministerin mielestä työttömyysturvan saannin ehtoja ja tuen tasoa tulisi tarkastella uudelleen (Ksml 14.3). Asia on esillä talousneuvostossa 20.3. Silloin on muuten keväätpäivän tasauksen päivä, jolloin päivän tulisi voittaa yö. Käyneekö päinvastoin?

Mistä johtunee, että syytetyiltä, mm. työttömiltä ei vaivauduta kysymään mitään?

Kai syytetyillä tulisi olla oikeus puolustautua. Tuntuu myös siltä, että historiamme opetukset ja maailmalta päivittäin tulevat uutiset sorron seurauksista halutaan sinisilmäisesti unohtaa.

Välttämättä ei ole viisasta pitää matalaa inflaatiota ja vakaata valuuttaa suurimpana tavoiteltavana arvona. Kannattaisi suhtautua erittäin vakavasti työllisyyden hoitoon viimeistään nyt.

Tapio Salomaa
Äänekoski
TVY ry:n aluevastaava

Kuntoutusta työttömyyteen

"Työttömyysministeri" Liisa Jaakonsaari on käynnistänyt jonkinlaisen meidän yli 50-vuotiaiden työttömien kuntoutusoperaation. Mitä järkeä moisessa muka on ? Tyhjänpäiväistä puuhastelua ! Kuntoutetaan ihmisiä jatkamaan käyntejään työvoimatoimistossa ja työttömyyskassassa. Eihän yksikään työnantaja ota nyky-Suomessa tämän ikäisiä enää töihin -onhan se moneen kertaan todettu ja todistettu asia. Ensin pitäisi olla edes teoreettinen mahdollisuus työhön, sitten vasta katsottaisiin tarvitaanko kuntoutusta. Kuinka monta kymmentä prosenttia meistä yli 50-vuotiaista työttömistä sitten tuota kuntoutusta tarvitsee? Ainakaan allekirjoittanut ei mitään sellaista tarvitse. Ikäni työn ohella liikuntaa ja urheilua harrastaneena katson olevani paremmassa fyysisessä kunnossa kuin useimmat minua parikymmentä-in vuotta nuoremmat kamraatit. Terveyttä siis on, vain työpaikka puuttuu. Ja tulee näillä toimilla ja näkymillä puuttumaankin hamaan eläkeikääni asti !

Antero Tanskanen Helsinkiläinen työtön

"Työnteon oltava aina kannattavaa"

Iltatyönään puhelinseksityttönä toimiva työtön (sillä työtön hän on) FM tai autonasentaja ei voi saada työllistämistukea. Ei auta, vaikka hän olisi ollut työnhakijana vuoden, kaksi tai viisi.

On opiskelija x yliopistossa tai ammattikoulussa. Hän asuu opiskelija-asuntolassa ja yrittää maksaa vuokransa ja ruokansa. Tähän tarvitaan lisäansioita. Opiskelija päättää hakea mitä tahansa työtä. Hän alkaa tienata ruokarahaa puhelinmyyjänä, haastattelijana tms.

Koittaa suuri päivä ja opiskelija valmistuu pitkien kouluvuosien jälkeen. Hän päättää jatkaa puhelinmyyjänä kunnes saa jonkun toisen työpaikan. Hän kirjoittaa työpaikkahakemuksia yhden, kaksi...50. Työtä ei löydy.

Hänellä ei ole juuri työkokemusta, tulevaisuus palkansaajana näyttää hataralta. Mutta voisiko hän saada työllistämistukea? Ja työtä edes muutamaksi kuukaudeksi? Vastaus on ei! Joten tällläkään tavoin hän ei saa kerättyä työkokemusta eikä luotua suhteita työelämään.

Osa-aikainen työntekijä ei ole työtön, vaikka hän olisi työnhakijana työvoimatoimistossa ja vaikka hän olisi "työmarkkinoiden käytettävissä" kuten Suomen laki edellyttää. Iltatyöntekijähän voi koska tahansa ottaa vastaan vakituisen työpaikan.

"Työnteon on aina oltava kannattavaa!" Kuulostaako tutulta? Mutta onko osa-aikatyön tekeminen kannattavaa, jos se estää työkokemuksen kartuttamisen niillä keinoin, jotka yhteiskuntamme on luonut meidän hyödyksemme?

Asia on ongelmallinen. Voidaan sanoa, että tällä puhelinhaastattelijalla on töitä, joten hänellä ei ole mitään syytä marista. Voidaan myös ajatella, että henkilön, joka haluaa joskus tehdä omaa koulutustaan vastaavaa työtä, ei kannata ottaa vastaan mitään muuta työtä työttömyysaikana. Näin hän varmistaa sen, että hänellä on mahdollisuus saada työllistämistukea, jos hän ei itse löydä itselleen täyshintaista työpaikkaa.

Entäpä sitten hyvin koulutettu nuori, joka tekee omaa alaansa vastaavaa keikkatyötä. Esimerkkini on sosiaalialalta, jonne ei juuri palkata uusia työntekijöitä, mutta jolla joskus tarvitaan hätäapuna sijaisia. Esimerkkiterveydenhoitajallemme soitetaan aamulla tai illalla, että tuuppas töihin tunnin päästä. Hän menee.

Parhaassa tapauksessa hän saa kuukauden mittaisen sijaisuuden ja voi suunnitella elämäänsä neljäksi viikoksi eteenpäin. Hän ei voi suunnitella lomia, koska hänet voidaan mahdollisesti soittaa töihin. Niihin soittoihin ei voi sanoa "ei". Seuraavalla kerralla häntä ei näet sitten enää ehkä pyydetäkään töihin.

Sitten kiertävä terveydenhoitajamme kuulee pitkästä sijaisuudesta, joka on tulossa hakuun juuri sillä terveysasemalla, jossa hän on toiminut sijaisena. Ehkä hän saisi siitä itselleen töitä? Hänhän tuntee jo työpaikan. Vaan ei, sillä hän ei saa työllistämistukea, joten häntä ei haluta eikä kai voidakaan palkata.

Tästä seuraa kaksi kysymystä: 1) onko oikein evätä työllistämistuki tältä työnhakijoiden ryhmältä ja 2) onko koko työllistämistukijärjestelmä mätä?

Kyseinen systeemi on kenties vain kosmetiikkaa, jolla yritetään estää todellisten ja perustavaa laatua olevien yhteiskunnan rakenteita ja työn käsitettä koskevien muutosten esille ottaminen.

Kysytään taas, onko henkilöllä, jolla on edes jotain työtä, oikeus valittaa. Mielestäni kyllä. Ei voida olettaa, että ihmiset ovat 24h vuorokaudessa 5-7 päivänä viikossa työnantajien reservissä siltä varalta, että nämä sattuisivat tarvitsemaan työvoimaa. Tämä antaa aivan liian mahtavan vallan työnantajalle. Tällaisessa tilanteessa työnantaja voi käyttää mielivaltaisesti asemaansä. "Ai, et tule tänään, no voi olla että sinulle ei sitten löydy ensi viikoksikaan töitä".

Edellä mainituissa tapauksissa osaaikaisen asema ei siis ole kovinkaan turvattu. Keskustelua aiheesta tarvitaan, varsinkin kun edellä esitettyjen tapauksien seuraukset heijastuvat muillekin elämänalueille, esimerkiksi asumiseen. Asuntolainahotto muodostuu ongelmaksi. Suomalainen asuminen perustuu kuitenkin omistusasumiseen.

Sari Putkonen

Vuosaaressa on "omaperäinen" yhdistys

Vuosaari on Helsingin itäisin kaupunginosa, joka syntyajoistaan kuusikymmentäluvulta lähtien on ollut kaikin tavoin vireä, se on ollut edelläkävijä monissa asukkaiden yhteistoiminta-asioissa. Vuosaarelaiset ovat vähän "omaperäisiä" ja taistelevat voimakkaasti, jos heidän elämäntasoonsa ja viihtyvyyteensä liittyvissä asioissa päättäjät yrittävät päättää asioita tyhmästi ja lyhytnäköisesti.

Omaperäisesti vuosaarelaiset menetteli vät työttömien yhdistystoiminnan aloittamisenkin suhteen, vaikka kuiske kuuluikin: "ei siitä mitään tule, on jo olemassa koko Helsingin kattava yhdistys, sinne vaan mukaan." Olimme kuitenkin toista mieltä.

Aloitimme työttömien yhteistoiminnan pääasiassa vuosaarelaisvoimin keväällä 1993. Aluksi syntyi toimintaryhmä ilman yhdistykseksi rekisteröitymistä. Kokoonnuimme seurakunnan sekä erään palvelutalon kerhotiloissa. Toimintaa hankaloitti kuitenkin oman toimitilan puuttuminen. Se asia järjestyi kuitenkin aika näppärästi.

Eräänä syyskesän päivänä tämänkin lehden palstoille paljon tekstiä tehnyt vuosaarelainen Marjaliisa Siira sanoi tämän kirjoittajalle: "Kuulehan Jussi, sinä kun istut siellä taloyhtiön hallituksessa, niin yritä hankkia työttömien käyttöön tila taloyhtiön tyhjilleen jääneistä alakerran tiloista".Tein hänen toivomansa ehdotuksen, joka hyväksyttiin. Saimme tilan käyttöömme korvauksetta. Kunnostimme talkoilla itsellemme viihtyisän kokoontumis-ja harrastustilan.

Ryhdyimme järjestämään tilassa erilaisia kursseja ja askartelua. Teimme lyijylasitöitä, oli nahkatyökurssi, sienikurssi sekä erilaisia työttömien niin fyysisen kuin henkisen vireyden ylläpitämiseen tähdänneitä kursseja ja tapahtumia. Saimmepa muutamat kalakeitotkin tehtyä omatoimisesti pyydystetyistä kaloista.

Pienestä alusta kehittyi vireä, hyvähenkinen toimiva yhteisö. Vuoden -95 keväällä totesimme, että on tullut aika perustaa rekisteröity yhdistys, koska vain siten saamme mahdollisuuden erilaisten avustus -ja tukirahojen anomiseen.

Nyt olemme kehittämässä toimintaamme ruokailupalvelujen saamiseksi työttömille. Siihen nykyinen tilamme ei sovellu. Olemmekin jo tehneet varauksen tarkoitukseen sopivan tilan vuokraamiseksi.

Olemme käyneet paljon keskustelua ja toteuttaneet yhden kurssin työosuuskunnan perustamiseen liittyvistä asioista. Mielestäni työttömien yhdistyksien perimmäinen tarkoitus tulisi olla itsensä tarpeettomaksi tekeminen, siis työllistäminen.

Erityisesti toivoisin nuorten työttömien runsaslukuisempaa mukaantuloa yhdistyksen ja mahdollisen osuuskunnan toimintaan. Pätevä vetäjä osuuskunnalle on myös löydettävä.

Juhani Pyhäluoto puheenjohtaja
Meri-Vuosaaren Työttömät ry

Julin kysyy, Alho vastaa

Tamperelainen Harri Julin kysyi ministeri Alholta työelämän uudistuksista. Ohessa ministeri Alhon vastaus ja Julinin kommentti siihen.

Harri Julin, kiitos työelämän muutoksia koskevasta kirjeestänne. Kansalaisilta saatava palaute on aina tärkeä osa työtämme ja pyrimme ottamaan sen huomioon parhaan kykymme mukaan.

Pienillä tuloilla eteenpäin ponnistelevien ihmisten asiaa käsittelemme parhaillaan muun muassa ns. kannustinloukkuryhmän työssa. Tavoitteena siinä on, että ihmisille itselleen annettaisiin parhaimmat mahdolliset eväät vaikuttaa aktiivisesti elinoloihinsa. Samalla ehdoton lähtökohta on se, että huonoosaisimpien oloja ei heikennetä.

Mutta puhuiko ministeri totta?

Eikö huono-osaisimpien tuloja leikatakaan, pohtii Harri Julin.

Yksistään valtioneuvoston päätös 988/93 pykälä 3 kuitenkin heikentää kaikkein heikoimmassa asemassa olevien, jopa asunnottomien toimeentulotukea. Ja se tieto, mitä on tihkunut päättäjiltä ei hyvää lupaa työttömille.

Mielenkiintoista on se, että kun tutkittiin nyt harjoitettua politiikkaa, niin kokoomuksen kannattajat olivat kaikkein tyytyväisimpiä! Ja maa on tässä tilassa! Kerrannaisvaikutuksineen lähes miljoonan ihmisen ostovoima menee lähinnä ruokakauppaan ja asumiseen.

Työttömien kesäpäivät kullanhuuhdonnan merkeissä

Ivalon Seudun Työttömät ja Sodankylän Työvoimareserviläiset järjestävät yhteistyössä Työttömien Kesätapahtuman kullanhuuhdonnan merkeissä 27.-30.6-96.

Paikka on tänä vuonna Kutturan tien varressa Lato-ojalla. Valtauksen omistaa Lapin Kullankaivajain liitto. Alueelle pääsee perille linja-autolla. Saamme alueelle 200 hengen suurteltan, jonne tulee myös oluthanat.

Ruokahuolto tapahtuu 60 neliön teltassa jossa on kaksi kaminaa. Kaksi soppatykkiä huolehtii muonituksesta. Pienempiä kaminallisia, puolijoukkueteltteja hankimme sen mukaan kun tarve vaatii. Ryhmien toivotaan tuovan myös mukanaan isoja telttoja. Edellisvuosien tapaan pienille perheteltoille on tilaa riittämiin.

Koko tapahtuma pyöritetään leirissä. Sään niin salliessa järjestetään tanssitkin jäkäläkankaalla. Paikalle saadaan vedettyä sähköt ja äänentoistolaitteet.

Ilmoittautumisia otamme vastaan toukokuun loppuun saakka.Meillekoituvien välittömien kustannusten vuoksi joudumme perimään leirimaksun 60 mk/henkilö. Alle 16-vuotiaista ei peritä maksua. Kustannuksia meille tulee polttopuista, välineistöstä, telttojen, alueen jne. vuokrista ja ostoista.

Lähetämme tarkemmat tiedot leiristä ilmoittautuneille. Viimevuotisesta oppineena haluamme ennakkomaksuna puolet leirimaksusta toukokuun loppuun mennessä. Viime vuonna ilmoittautuneita oli kaksi kertaa enemmän kuin mitä loppujen lopuksi tuli. Varauduimme turhaan, joten nyt pyrimme välttämään turhia kustannuksia.

Tervetuloa solisevan tunturipuron äärelle huuhtomaan kultaa ja viettämään kesäisiä yöttömän yön päiviä.

Ilmoittautumisia otetaan vastaan Ivalon toimistossa puh. 9697-677 645

Leirin johtaja **Tuomo Konu**
Leirin tiedottaja **Ari Hyvärinen**

Filippiinien "viinanen" leikkaa köyhiltä rikkaille mutta

Kirkko on köyhien puolella

Hallitus haluaa tukea vientiteollisuutta, pitää inflaation matalana ja valuutan vahvana, vähentää velkaantumista ja edistää työelämän sääntelyn purkua. Tavalliset ihmiset kokevat, että he eivät hyödy pyrkimyksistä, vaan päinvastoin köyhtyvät.

Mikä maa, mikä valuutta? Voisi se olla oma Suomemme, mutta myös kaukainen Filippiinit.

Olin viime vuoden marras– joulukuussa Kirkkojen maailmanneuvoston (KMN) Vaihtoehtoiset talousmallit –projektin lähettämänä tutustumassa siihen, mitä köyhät ja sorretut ihmiset tekevät tullakseen toimeen Filippiineillä.

Palveluyhteiskunta?

Kävelemme Filippiinien suurimman kaupungin Manilan katuja Cobbie Palmin kanssa. Katuja reunustavat pienet kauppakojut ja erilaisten palvelujen tarjoajat.

–Siellä missä on äärimmäistä köyhyyttä, on aina kukoistava palvelusektori, Cobbie kuvaa.

Meidänkin maassamme on työllisyyden yhtenä lääkkeenä esitetty palvelualan muotouttamista todelliseksi matalapalkka–alaksi. Filippiineillä absoluuttinen köyhyys luo kieltämättä melko laajaa matala–ansioista palvelutoimintaa.

Kengät kiillottuvat, tennispallot kerääntyvät syöttäjälle, riksat polkevat ja ihmisiä riittää vielä vientiin, maalle eniten ulkomaanvaluuttaa tuovaksi palvelusektorin vientiartikkeliksi ulkomaille.

Taloustiikeriksi köyhien kustannuksella

Maan Fidel V. Ramosin johtama hallitus on perustanut Filippiinit 2000 –ohjelman, jonka on määrä nostaa maa vähintäänkin talouden pikkutiikeriksi ja teollistuneiden maiden joukkoon.

Tapaamieni köyhien ihmisten usko siihen oli vähäistä, kun jo peruselintarvike riisin saatavuus oli ohjelmaa toteutettaessa vähentynyt. Perheet alkoivat nähdä nälkää.

Ohjelma rakentuu vientisektorin ja sen investointien tukemisen varaan. Maan valuuttaa, pesoa, yritetään pitää vahvana, inflaatiota ja korkotasoa alhaisena. Velkaantumista puolestaan pyritään hidastamaan.

Työläisten päivävuoro on päättynyt Dole–yhtiön pelloilla

Tutun kuuloisia asioita? Mikä olikaan valtiovarainministerin nimi? Viinanen vai Niinistö? Vai ovatko valtiovarainministeriöiden ekonomistit opiskelleet samassa yliopistossa? Ensimmäiseen kysymykseen vastaus on tietenkin "ei". Toiseen "ehkä jotkut". Yhteinen nimittäjä on markkinavoimat, jotka pakottavat eri maiden hallitukset samantapaiseen pakkopaitaan.

Omassa maassamme on viher – vasemmistoenemmistöinen hallitus, Filippiineillä hallitsee oikeisto. Suomi on upporikas, Filippiinit (taloudeltaan) rutiköyhä. Silti talouspolitiikka hakeutuu kuin itsestään samoille laduille, kuten me täällä Pohjolassa sanomme.

Entä työelämä? Filippiineillä voi palkata ilman minimipalkan ja järjestäytymismahdollisuuden tuomaa kiusaa puolen vuoden ajaksi. Siellä suurin osa uusista, kasvuksi kuvatun ilmiön tuomista työpaikoista on siten puolen vuoden pituisia.

Omassa maassamme eräiden arvioiden mukaan jo 700 000 ihmistä työskentelee nk. epätyypillisissä työsuhteissa, joista on jo tulossa tyypillisiä, etenkin uusissa työsuhteissa. Filippiineillä vaaditaan lisää joustoja ja sääntelynpurkua, vaikka suomalaisin silmin työmarkkinoita ei voi jäykiksi kutsua.

Meillä ovat työmarkkinat joustaneet kuin kimmoisat hensselit, mutta sekään ei tunnu riittävän (itsekin toivon tosin joustoa: työviikon lyhentämistä 32 tuntiin).

Filippiiniläiset eivät anna periksi

Ohjelmaani kuului tutustua siihen, mitä köyhät ja sorretut ihmiset tekevät parantaakseen olojaan ja samalla koko yhteiskuntaa. Ohjelman oli laatinut isäntänäni toiminut protestanttinen kirkko.

Järjestetyt kontaktit olivat hieman hämmentäviä. Suurin osa tapaamistani ihmisistä kannatti maan vasemmistolaisinta puoluetta, olivat he sitten työläisiä, slummien asukkaita tai kirkon työntekijöitä. He olivat ajattelultaan varsin poliittisia ja toimivat aktiivisesti myös järjestöissä.

Protestanttinen kirkko oli asettunut varsin selvästi köyhien rinnalle, jopa yksipuolisuuteen asti, mikä oli suututtanut kirkkoon kuuluvan maan presidentti Ramosin.

Kirkon asenne näkyi myös tapaamisissa. Ylikansallisen hedelmäjätti Dolen eteläisen Mindanaon saaren plantaasilla ja tehtaalla oli isäntänä epävirallisen ammattiyhdistyksen kommunistiseen puolueeseen kuuluva organisaattori Franc Matugas eikä tapaaminen johdon kanssa olisi tullut kyseeseenkään. Taistelu sorrettujen puolesta yhdisti yli uskontojen rajojen.

Yövyin Mindanaolla Moro–heimoon kuuluvien musliminaisten toimintakeskuksessa. Ylikansallinen, australialainen kaivosyhtiö oli hallituksen tuella aloittamassa jättimäistä avolouhintaa morojen vuosisatoja asumalla paikalla, mitä he vastustivat yhdessä katolisen ja protestanttisen kirkon kanssa.

Kokoontumisen saattoi aloittaa kristitty pastori rukouksella, ja huivipäiset moronaiset ja muslimimiehet liittyivät siihen. Mindanaolla on jatkuvasti käynnissä alkuperäiskansojen aseellinen vapaustaistelu hallituksen joukkoja vastaan, mutta se ei estä kristittyjä ja muslimeja toimimasta yhteistä uhkaa vastaan.

Rahan valta tuli rumalla tavalla esiin vierailessani Manilan laitamilla sijaitsevassa kylässä. Sitä voi kutsua slummiksi hyvällä syyllä, kun asunnot olivat pieniä lautamajoja.

Se oli silti kylä ja yhteisö, jossa ihmiset pitivät huolta elämänsä laadusta ja yhteisöllisyydestä. He olivat tehneet valtion kanssa sopimuksen, että jos he istuttavat tietyn määrän hedelmäpuita, valtaamalla saatu maa on heidän.

Nämä ihmiset olivat täyttäneet oman osansa sopimuksesta, mutta julkinen hallinto ei. Nyt uhkana oli se, että 5000 ihmisen kylä saisi väistyä – eläinten hautausmaan tieltä. Ihmiset olivat vihaisia ja pettyneitä: Rikkaiden lemmikkien arvo oli suurempi kuin tuhansien ihmisten oikeus pysyä kodeissaan.

Tapasin entisen katolisen papin, joka toimi nyt ihmisoikeusjärjestön työntekijänä. Hän ei kertonut suoraan toimivansa myös ulkoparlamentaarisin keinoin, mutta mainitsi että hänellä on tulossa oikeudenkäynti useammasta aseiden luvattomasta hallussapidosta. Hän puhui siitä, miten ihmisillä tulisi olla elämisen edellytykset.

Kun hallituksen uusliberalistinen kehityspolitiikka katkaisee maanviljelijän suhteen maahansa, tämä muuttaa miljoonien seuraksi Manilan slummeihin, joissa ei voi viljellä. Seurauksena on yhä suurempi riippuvuus rahajärjestelmästä:

Jos sinulla ei ole rahaa, et voi syödä. Sama on tapahtumassa myös teollisuusmaissa ja omassa maassamme. Ihmiset menettävät riippumattomuuttaan, ja suuren rahan ehdoilla toteutettu talouspolitiikka uusintaa kehitystä heidän vahingokseen.

Ihmisten tahdolla on merkitystä

Kun minä painoin äsken tietokoneen rivinvaihtonappulaa, vaihtui rivi. Kun kansainvälisen irtorahan parissa työskentelevä painaa tuota nappiaan, vaihtavat miljoonat maata ja mannerta.

Nuo vuorokausittain isänmaatta vaeltavat sadat miljardit äänestävät liikkeillään. Ne hermostuvat, jos niitä ei kuunnella. Ne asettavat politiikan rajat, joista tulee yllättävän samanlaisia eri puolilla maapalloa, täysin erilaisissa yhteiskunnissa.

Onko noille uusille valtiaille vastavoimaa, kun kansanvallalle jää niin vähän tilaa? On toki: ihmisten ymmärrys ja tahto. Sitä tapasin yllättävän paljon Filippiineillä. Ihmiset olivat ihmeen poliittisia ja radikaaleja.

Ja kirkko oli tehnyt selvän valinnan oikeudenmukaisuuden puolesta, vaikkapa yksipuolisuuden hinnalla. Jos me jaksamme pitää yllä oikeudenmukaisuuden toivoa, kehityssuunta vaihtuu. Historia kertoo siitä, että ihmisten tahdon suunnalla on kuitenkin merkitystä.

ILKKA SIPILÄINEN

Kirjoittaja toimii evankelis–luterilaisen kirkon yhteiskuntatyön sihteerinä ja on Kirkkojen maailmanneuvoston Vaihtoehtoiset talousmallit –työryhmän jäsen.

Filippiinien hallitus hääti Smokey Mountain –kaatopaikalla asuneet 5000 ihmistä kodeistaan Seuraavana päivänä häädetyt järjestivät tukijoineen mielenosoituksen.

Tuhoavatko markkinavoimat kapitalismin?

Suomen rikkailla ja mahtavilla on varaa pitää puoli miljoonaa ihmistä työttöminä. Jatkuva joukkotyöttömyys ei näytä uhkaavan maan poliittista vakautta eikä yhteiskuntarauhaa. Mutta jonain päivänä Rokan Antti tekee tenän...

Maan korkeimmat päättäjät ovat suurin uhka Suomen poliittiselle järjestelmälle. Korskealla uppiniskaisuudellaan ja moraalisella alamittaisuudellaan tuo "eliitti" kalvaa laillisen yhteiskuntajärjestyksen uskottavuutta, hyväksyttävyyttä ja oikeutusta. Seuraa sekasorto.

Sosialismi luhistui. Myös kapitalismi taitaa tehdä sen itse: markkinavoimat luhistavat markkinatalouden ja tuhoavat yhteiskuntarauhan. Suojelu- ja mellakkapoliisit turvaavat tuota yläluokan tihutyötä, mikäli puoluueet eivät suojelutehtävässään onnistu.

Puolue-eliitit ovat taloudellisesti ja poliittisesti jokseenkin riippumattomia "kansasta", äänestäjistä ja puolueittensa rivijäsenistä. Puoluetuet ja ryhmäkuri pakottavat kansanedustajia ja kunnanvaltuutettuja tottelemaan ylhäältä -markkinoilta- tulevia käskyjä. Markkinavoimat -ne kymmenkunta ukkoa, joiden nimiä ei mainita -ovat riistäneet puolueilta politiikan.

Politiikka on surkastunut mediapeliksi, jossa kisaillaan pääsystä yhä epäpoliittisempiin toimitusministeriöihin palvelemaan ja palvomaan markkinavoimia. (Latinan "minister" tarkoittaa palvelijaa.) Hallitukset ovat markkinavoimien haaremeita. Vilttiketjut yrittävät viihdyttää rahvasta politiikan ja moraalin tyhjäksi jättämällä kentällä puoskareitten pomottamina.

Moraalinen kylmyys ja kykenemättömyys ovat hyveitä puoluepelissä ja suosittua dopingia kansainvälisen kilpailukyvyn kartuttamisessa. Markkinavoimien määräyksestä talouskasvu rikastuttaa yläluokkaa, köyhdyttää alaluokkaa ja luontoa sekä hiostaa, orjuuttaa ja läkähdyttää oravanpyörään mahtuvia.

Taloudellisen vallan loukkaamattomuutta kutsutaan täällä kiltisti kansanvallaksi, tasavallaksi ja vapaudeksi. Suomen perustuslaki on väärässä: eihän valta "kansalla" ole. Joka tapauksessa markkinavoimien diktatuuria puolustetaan kynsin, hampain, Hornetein. Maailmanmestaruudet ja militarisoiminen eivät kuitenkaan täytä poliittista tyhjiötä.

Laki ja järjestys on sitä, että poliisit ja piikkilangat pitävät roskaväen erossa herrasväestä. " En tunne minkäänlaista armoa enkä sääliä sellaista yhteiskuntaa kohtaan, joka musertaa ihmisiä ja rankaisee heitä sitten siitä, etteivät he kyenneet pitämään pintaansa paineen alla", kirjoitti musta kansalaisoikeustaistelija Malcolm X 1960-luvulla. EU-touhotus viestii, ettei euroviisutantereen koilliskolkan varaan kannata tulevaisuuttaan rakentaa.

"Ministeri" on kirosana -silti poliittisesta kriisistä ei ole tietoa. Mutta jonain päivänä Antti Rokka tekee tenän. Silloin työttömyys ylityöllistää poliisivoimia niiden suojatessa eliittiä kansalta.

Kapitalismin voitto on umpikuja. Miten pitkiä pamppuja hallitseva ulkoparlamentaarinen herrainvalta Suomessa vielä käyttääkään?

Kauko Tuovinen